

Към светлината

Стив Масуд

1. Сънят

Стигнах до кръстопът — едно изгубено, разплакано момче. Питам минувачите кой път ще ме заведе у дома, но никой не ми казваше. Накрая избрах наслуки единия и продължих да вървя самотен.

Бях гладен и докато вървях, видях красива градина, отрупана с плодове. Градината имаше висока каменна ограда, а пред мен стоеше огромна затворена порта. Опитах се няколко пъти да я отворя, но тя не помръдваше. Извиках:

— Моля, отворете вратата. Толкова съм гладен. Трябва да си купя малко плодове. Имам пари и съм гладен. Моля, отворете ми!

Пред мен вратата мълчаливо се отвори.

В градината играеха няколко деца. Отидох при тях. Като ме видяха, те се спряха и аз им казах:

— Изгубил съм се. Ако не се прибера вкъщи навреме, родителите ми ще ме набият.

Както седях, едно дете отхапа от ябълката си. Аз го погледнах и повторих:

— Много съм гладен. Децата извикаха:

— Татко, виж кой е дошъл!

Обърнах се и между храстите видях един стар човек, но здрав и силен, да се приближава към нас. Изведнъж се уплаших и се обърнах да побягна, но гласът ме спря.

— Синко! Дете мое! Аз не ти се сърдя. Ти си мое дете както останалите.

Гласът не беше като гласа на баща ми, но аз се обърнах към него и в следващия момент се оказах в прегръдките му. Другите деца ме наобиколиха и започнаха да ме целуват. Дадох ми от плодовете в кошниците си и ми разказаха за Баща си, стареца, и как можеше да обича той. Аз ги помолих да ми позволят да живея с тях, защото в собствения си дом не чувствах никой да ме обича.

— Моля те, позволи ми да живея с теб. Ще ходя на училище при теб и съм сигурен, че учителят няма да ме бие, както ме бие Мохамед Исмаил!

Татко ми се усмихна:

— Синко, аз помолих Мохамед Исмаил да не те бие. Казах му да се грижи за теб, защото си добро дете.

Вкопчих се в него и зарових лице в бялата му дреха.

— Не, Татко. Ще живея тук, при теб.

— Синко — отвърна нежно той — ти си добро дете, а добрите деца се покоряват на Бащата.

Върни се в това училище сега и когато завършиш обучението си там, ще се погрижа да бъдеш приет в моето училище. Ела сега. Нека те заведе у дома.

2. Ахмедско детство

Роден съм по време на сутрешната молитва. В нашата силно религиозна традиция това се смята за много обещаващо.

Ашхадо ун Ла Иллаха илла Аллах, Мохамедар — Расулунна Докато баща ми ме държал и шепнел специалната молитва в ухото ми, която потвърждавала мястото ми в

мюсюлманския свят на моите прадеди, той бил доволен.

Тук, в дома на родителите си, както предписва традицията, новата му жена му родила още един син! Без съмнение майка ми се е чувствала удовлетворена в новата си роля на майка на сина на съпруга си, защото синовете са доста ценени в мюсюлманския свят. Много са молитвите, изречени за дара на сина, малко са молитвите за дъщерите.

Нарекли ме Масуд Ахмед Хан. Ахмед е другото име на пророк Мохамед и от това име произлиза името на нашата общност Ахмедия. При тези обстоятелства е било привилегия да нося името Ахмед.

Сутринта на 30 ноември 1951 г. била хладна в Тарнаб, в северната част на Пакистан, на около тридесет мили от Пешавар. Родителите на майка ми бяха богати собственици на земя и я даваха на наематели, които обработваха полята. Затова че използваша тази земя, фермерите заплащаха с процент от реколтата си на дядо ми. За нещастие дядо ми не бе мъдър човек и в крайна сметка изгуби управлението на земите си, но това е друга история.

По времето на раждането ми дядо ми бил глава на голям род от около двадесет и пет члена. Имал много дъщери и само един син. Първите три или четири години от живота си прекарах в неговия дом и си го спомням, както би го запомнило едно дете, като огромно здание. Беше построено от кирпич, както другите къщи в околността, и вътре бе хладно. В дома имаше около десет или петнадесет стаи, изградени около вътрешен двор. От външната страна бе заобиколен от просторна веранда, която предпазваше стаите от слънцето в горещините, а от верандата нататък на голямо разстояние се простираха асми. Струваше ми се прекрасна къща и ми бе мъчно, когато я напусках. По-късно, когато бях на около седем години, отново отидох там с родителите си, но това бе за последен път.

Дядо ми имаше лична джамия върху земята си, както много други богати собственици на земя по онова време. Дори и днес това не е необичайно. От там пет пъти на ден прозвучаваше адхана, призива за молитва, и всички спирахме, за да се молим.

Аллах-о-Акбар, Аллах-о-Акбар...

Бог е велик, Бог е велик Ашхад анна Мохамедар-Расулалла Свидетелствам, че Мохамед е Божият пратеник.

Елате на молитва... никой не е достоен за поклонение, освен Аллах.

Гласът на мюецина, който призоваваше верните мюсюлмани на молитва, отекваше по целия чифлик, особено рано сутрин, когато бе тихо и хладно. Ехото сякаш се носеше и носеше.

Това бе един удобен детски свят. Чувствах се защитен в любовта на голямото си семейство, всички живеехме заедно. През онези ранни дни живеех предимно в женски свят, но това може да се каже за всеки, отгледан в мюсюлманска страна. Едва по-късно мъжете започнаха да играят по-съществена роля в живота ми. Баща ми тогава често отсъстваше, както и по-късно. Сякаш никой не знаеше къде отива и макар да го обичах, той не заемаше важна част от живота ми през онези ранни години.

Баща ми е роден в Афганистан. Семейството му били лични хора в селото си в тази закътана земя, дядо ми от бащина страна там бил религиозен водач. Той починал, когато баща ми бил само на няколко месеца, а скоро след това и баба ми починала. През следващите години баща ми живял при братата на майка си (моя пра чичо) в това село, но когато станал на тринадесет се случило нещо, което завинаги променило живота му.

Явно баща ми бил наследил доста собственост, овощни и зеленчукови градини, когато дядо ми починал, и чичо ми бил техен настойник за баща ми. Когато обаче той започнал да израства, някакви хора дошли един ден при него и му казали, че чичо му

смята да го убие, за да заграби земите от него! Баща ми се изплашил, но едва две години по-късно все пак избягал.

Стигнал в Квета, голям град близо до югоизточната граница на Афганистан. Квета тогава се намирал в Индия, но по-късно станал част от Пакистан след Разделението през 1947 г. Тук баща ми срещнал един любезен ахмедски мисионер, който го съжалил и го взел в собствения си дом. Накрая баща ми се оженил за дъщерята на този добър човек и им се родили няколко деца.

Една нощ през 1935 г. земетресение сравнило със земята кирпичения град Квета и около шестдесет хиляди души били убити. Сред тях била жената на баща ми и поне две от децата му. По чудо, когато къщата се срутила, баща ми бил защитен от падащите камъни от една врата, която покрила тялото му; по тази причина днес живея!

Когато съм се родил, баща ми бил бодигард на Халифа, или Наследника, водача на ахмедската секта в исляма. Това не бил единственият му източник на средства, обаче. Опитвал много неща. По едно време притежавал малко магазинче за електрически уреди, а след това открил собствена обувна фабрика. Този занаят усвоил, докато бил в Квета, тъй като за мисионерите ахмеди било задължително да научат някакъв занаят. Приятелите ми понякога ме закачаха, като ме наричаха „обущарски син“.

Ахмедите, както се наричат, са вероятно около дванадесет милиона. Повечето от тях живеят в Пакистан, макар да има няколко доста големи общини в други части на света, където мисионери ахмеди са занесли учението на своя учител Мирза Гулам Ахмед, например западна Африка и югоизточна Азия.

Гулам Ахмед е роден през около 1835 г. и идва от Кадан, едно градче на около седемдесет мили от Лахор, много близо източно от днешната граница на Пакистан, в Индия. Бил много посветен мюсюлманин и копнеел да види съживление в исляма. През осемдесетте години на миналия век имал сънища и видения за това и бил убеден, че е обещаният месия, пророкуван в книгите на повечето световни религии, включително Библията, Свещената Книга на християните. Твърдял, че е дошъл в духа и силата на Исус Христос (пророк Иса), но въпреки това имал ниско мнение за християните, последователите на Исус Христос.

Във всички основни положения, освен в две, ахмедите поддържат ортодоксалните мюсюлмански вярвания. Мюсюлманите вярват, че Мохамед е последният и най-великият от Божиите пророци, докато ахмедите твърдят, че Гулам Ахмед трябва да получи специално място като Месия-Водач и че без това вярата е непълна. Ортодоксалните мюсюлмани вярват, че Исус не е умрял на кръста, а направо се е възнесъл на небето. Ахмедите твърдят, че той е починал в Кашмир и претендират, че гробът му и днес може да се види там. Гулам Ахмед учи, че Исус е разпънат на кръст, но е свален от кръста преди да умре и е съживен чрез специален балсам преди да отиде в Кашмир, за да умре там на 120-годишна възраст.

Някои от тези отличителни доктрини на ахмедите се оказаха точно онова, за което Духът на Истината по-късно ме просветли по време на търсенето ми на истина.

След смъртта на Гулам Ахмед се повдигнал спор сред последователите му. Някои смятали, че той е просто муджадид, реформатор, дошъл да очисти исляма, докато други били сигурни, че е пророк и наистина Месията, обещания Махди (водача). През 1914 г., шест години след смъртта на Гулам Ахмед, настъпило явно разделяне. Втората група назначила сина на Гулам Ахмед, Башир-у-Дин, за втори Халиф и се установила в Кадан, старото село на Гулам Ахмед. Станала известна като Каданската партия сред онези, които им се противопоставяли, и били по-голямата група. По-малката група се оттеглила в Лахор, който сега е вторият по големина град в Пакистан, и там придобили известност като Лахорската партия.

Баща ми бе от сърце и душа кадианец. Той се преместил в Кадиан малко след смъртта на първата си жена и знам, че се оженил за най-малко две жени там през четиридесетте години. През 1947 г., когато Индия била разделена на Индия и Пакистан по време на Независимостта, баща ми, заедно с много други ахмеди, се преместил в Лахор, за да остане в Пакистан. Като мюсюлмани, те чувствали, че няма да бъдат на сигурно място в Индия и действително хиляди мюсюлмани били убити, докато се опитвали да избягат в Пакистан. Но отново Бог запазил баща ми. Когато той се оженил за майка ми през 1950 г., вече имал голямо семейство. Понякога имам чувството, че това бе най-големият проблем на баща ми! Той сякаш винаги се надяваше, че като вземе нова жена, съдбата ще му се усмихне и той ще стане богат. Това така и не се случи.

Като дете, аз не знаех всичко това. До времето, когато се преместихме в Рабвах, бях на десет години, той бе станал основен център на кадианските ахмеди. Рабвах бе нов град, основан през 1951 г. и бе толкова силно кадиански, че до 1974 г. никой, който не принадлежеше към ахмедите, не можеше да живее там. Именно в Рабвах аз израснах.

От началото на образованието си бях обучен в Корана. Ние бяхме Хора на Книгата и се гордеехме с това, че учим Святата Книга на мюсюлманите наизуст. До десетата си година вече бях научил големи пасажи от Корана наизуст. Всички мюсюлмански деца учат Корана на арабски, защото се вярва, че на този език го е получил Мохамед, но нашият собствен език бе УРДУ.

Святите книги за един мюсюлманин са Таурах (закона), Забур (псалмите), Инджил (евангелието) и Корана. Историите ми бяха познати още от най-ранна възраст; Ной и Авраам ми бяха като стари приятели. Заучените молитви за деня бяха акцента на живота ни и дисциплината от онези времена ме научи на вярност.

Вярвам в Бога; Вярвам в пророците Му; вярвам в ангелите Му; вярвам в Книгите Му; вярвам в Деня на Съда. Благодаря на Бога, който е Бог на всички светове. Той е милосърден и велик към нас. Той е благ Бог и Властелин на Съдния ден. Покажи ни пътя на онези, които си благословил, о, Господи, и не ни оставяй да се отклоним като онези, които са отхвърлили вярата. О, Боже, приеми тази молитва. Амин.

Всяка нощ се молах с майка си, когато тя бе наблизко, или дори с баща си. Като дете се молах или в моята, или в тяхната спалня.

— Мамо, спи ми се. Време е за молитва.

— Точно така, синко, ще те послушам как се молиш — отговаряше майка ми.

Понякога отивах в спалнята на родителите си за молитва и ги сварвах да се карат. Обикновено беше заради някакъв финансов или семеен проблем, а в един случай бе заради честите отсъствия на баща ми.

Една вечер, след като чух още един спор между родителите си заради една от жените на баща ми, си спомням, че си помислих: „Когато порасна и стана достатъчно голям, ще имам само една жена!“

Молитвата бе часовникът на живота ни. Всяка сутрин преди изгрев ние призовавахме Аллах.

Зухаар или обедната молитва съпътстваше деня с неговите задължения и обичайни дейности, след това един час преди залез отново бяхме призовавани на молитва. Когато слънцето залязваше, се молахме отново, а последната молитва за деня бе около осем часа вечерта, но тя не бе строго изисквана, както другите молитви през деня.

Едно нещо ме озадачаваше още отрано, когато се молах, и когато станах на около десет години, разбрах какво бе то. В молитвата преди лягане ме учеха да се моля Бог да благослови Мохамед:

„О, Боже, благослови Мохамед и потомците на Мохамед, както си благословил Авраам и потомците му“.

„Но, разсъждавах аз, ако Мохамед е такова благословение за света, тогава защо молим Бог да го благослови?“ Макар да бях толкова малък, това ме объркваше, защото някак си нямаше смисъл.

Освен това и тази формула, която се прибавя, когато споменаваме името на Мохамед: „мир на него“. Отново се чудех аз, та той няма ли мир, защо трябва да молим мир за него? Ако той от всички хора няма мир, тогава кой би могъл да има Божия мир? Бях в недоумение.

След като научих голяма част от Корана наизуст, започнах да прекарвам много време в ахмедската джамия, като слушах разговорите на старейте. Искях да знам какво прави общността Ахмедия, за да е по-различна от другите мюсюлмани. По това време вече бях осъзнал съществуването на такива различия. В селата наоколо, където живееха ортодоксални мюсюлмани, приятелите ми и аз чувахме обидни думи за ахмедите: „Махайте се от нас, Мизраи Неверници! Езичници! Нечисти!“

Нищо чудно, че животът ни преминаваше най-вече в собствената ни общност. В нейните приети граници бяхме защитени.

Градът ни Рабвах се намираще северозападно от Лахор, близо до една река. Баща ми обичаше реката и често ходеше да лови риба. Понякога мисля, че това е бил неговият начин да избяга от трудностите! Виждах го да се отдалечава с големи крачки с високите си ботуши, с широките кафяви дрехи, върху които мръсотията и праха не личаха, и го нямаше в продължение на часове. За какво мислеше по това време? Изпитваше ли съмненията, които дори в моята ранна възраст започнаха да ме притесняват? Така и не узнах, защото никой баща пакистанец не би споделил такива неща с малкия си син.

Когато бях на десет години, един ден седях в джамията и слушах както обикновено мъжете да разговарят с учителя. Дискусията се насочи към силата на молитвата — нещо, което много ме интересуваше. Тъкмо беше свършила Зухаар и аз чух един от старите хора да казва: „Ако човек, който стои на брега на реката, има вяра в Калима, той би преминал реката, сякаш върви по сухо“.

Сърцето ми заби по-бързо. Може ли наистина молитвата да извърши такива неща! Като всички мюсюлмани, аз бях научил Калима от малък. Тихичко станах и се измъкнах от събранието.

Щом се озовах навън, се забързах към реката, която бе на около миля. Застанах задъхан на брега и насочих очи към реката, която течеше тихо в краката ми. Няколко рибари от едно неахмедско село бяха в лодката си, недалеч от мен. Огледах се наоколо, никой не се виждаше. С висок глас повторих свещените думи на Калима: „В името на Аллаха, Благодатния и Милосърдния, вярвам, че няма Бог освен Аллаха и че Мохамед е Неговият Пророк“.

Носех сивата си училищна униформа, която се състоеше от шалвари и камиз. Това бяха дълги торбести риза и панталони, обичайни за Патан и Пенджаб. Чудех се дали трябва да съблека дрехите си, после се сетих, че съм дошъл, за да ходя по водата, не да потъвам в нея! Все пак свалих чапалите си, открити сандали на краката.

С несигурни крачки сложих единия си крак във водата. Решимостта ми спадна, като усетих, че не е твърда като речния бряг, но отчаяно закрачих напред в реката. Водата стигна до коленете ми. Мислех си, че ако направя още няколко крачки, ще поддейства и ще се окаже, че вървя по водата. Още веднъж казах Калима, решен и готов да даде резултат за мен. Направих още една крачка, но изведнъж речното дъно пропадна под мен и вече не можех да пазя равновесие. Подхлъзнах се и паднах във водата. Страх се вкопчи в гърлото ми. Не можех да плувам! Знаех, че ще се удавя и

извиках отчаяно.

О, каква радост да усетиш силните ръце под мишниците си! Някак си рибарите бяха чули виковете ми и бяха дошли с лодката да ме спасят. Плачех от срам и яд, когато те ме издърпаха на лодката си. Когато се поуспокоих малко, единият от тях ми каза:

— Е, баба, каква странна идея, нали? Защо се опитваш да плуваш с дрехите?

Отново започнах да плача, като осъзнах колко близо съм бил до смъртта. Освен това се страхувах и реших да им кажа истината. Не смеех да ги погледна, като им признах:

— Съжалявам, но си мислех, че ако кажа Калима с вяра, ще мога да ходя по водата.

Още докато го изговарях, осъзнах колко невероятно звучи. Какво щяха да си помислят тези мъже? Те ме изгледаха изненадани, след това единият от тях отметна глава и се разсмя високо и нелюбезно:

— О, момче, та ти си езичник. Баща ти е езичник, майка ти е езичничка, цялото ти семейство е кадиани, Мирзаи. Как можеш ти, нечист човек, да вярваш, че Бог ще те чуе? Наистина ли мислиш, че можеш да изрецитираш свещената Калима и да пресечеш реката сух! Махай се оттук, невернико, и кажи на семейството си да станат мюсюлмани и след това се върни тук и опитай отново! Бягай, че иначе ще те удавя!

Той имаше такъв заплашителен вид, че бях ужасен. Още щом лодката стигна до брега, се измъкнах от ръцете му, скочих на брега и хукнах към селото. Бях завладян от срам и, сега, след като се бях успокоил от страха си, от гняв към Бога, че не бе отговорил на молитвата ми. Тази мисъл ме изгаряше, докато вървях към къщи. Краката ми бяха разранени, защото бях изгубил сандалите си по време на нещастния си опит и се страхувах от гнева на баща си, когато открие, че липсват. Дрехите ми вече бяха изсъхнали, но как щях да обясня загубата на сандалите? Чувствах се самотен и изплашен.

Стана точно както се опасявах. Майка ми скочи върху мен, още щом се прибрах у дома:

— Къде беше досега, Масуд? Къде беше, че те нямаше толкова време?

Не можех да ѝ отговоря и майка ми ме наби още там на място. По-късно, когато баща ми се върна, тя му каза за отсъствието ми от дома и той на свой ред викна по мен. Все още си спомням срама, който изпитах, когато при звука на гневния му повишен глас изгубих контрол над себе си. Петното върху дрехите ми беше като петно върху душата ми. Затова им повторих цялата история. Сестра ми и майка ми се разсмяха, като разказах как съм се опитал да ходя по водата, но баща ми ме погледна сериозно, когато пророних през сълзи:

— Но, татко, ние... ние сме мюсюлмани, нали? Защо той ни нарече езичници? Езичници са съществували по времето на пророк Мохамед и коранът казва, че са го обиждали и притеснявали. Ние не сме такива! Ние вярваме в Корана и изричаме молитвите си по пет пъти на ден. Защо този човек казва, че сме езичници?

Аз хълцах и баща ми ме погледна мълчаливо. Като не получих отговор, събрах кураж и промълвих:

— Искам да знам тези неща, татко. Чел съм за тях и съм ги изучавал сам.

Баща ми сякаш се бе умислил и не ме чуваше, но накрая рече:

— Твърде млад си за такива неща, Масуд. Когато пораснеш, ще започнеш да разбираш религиозните въпроси. Сега не мога да говоря с теб. Утре ще приказвам с учителя ти. Ела сега, време е за лягане.

Той не говореше нежно, но през цялата вечер единствената мисъл в ума ми бе, че баща ми ще се оплаче на учителя Мохамед Исмаил и той ще ме набие.

Бях съвсем объркан, когато си лягах. Винаги съм бил любознателно дете и този инцидент ме разстрои. Думата „езичник“ продължаваше да звучи в ушите ми, а когато се сетех за гнева на учителя, кръвта ми се смразяваше. Изрецитирах всички молитви, които знаех, но основното ми чувство не беше страх, а гняв — към Аллаха! Защо ме бе предал? Защо не бе отговорил на молитвата ми? Нима се мамех?

— О, Аллах — казах му сърдито — нима не разбираш друг език освен арабски? Затова ли не чуваш молитвите на урду или пашту? Затова ли не разбра какво исках да направя? Или не пожела да ме чуеш?

Сърдиш ли ми се, както ми се сърдят родителите ми?

Обърнах лице към стената и поплаках за изгубените мечти на детството.

Тази нощ, докато сънувах, стигнах до кръстопътя. Загубих се и моят Баща ме прегърна и утеши, а след това ме върна у дома...

До 1972 г., когато всички ахмедски училища и колежи бяха национализирани и присъединени към пакистанската училищна система, ахмедите предпочитаха да посещават единствената образователна институция, поддържана от ахмедското движение. Като дете аз също ходех на ахмедско училище. Обичах училището и много уважавах Мирза Мохамед Исмаил, учителя си.

Мохамед Исмаил бе възрастен човек с дълга бяла брада. Повечето ахмеди имаха къси, подрязани бради като баща ми, но брадата на Мохамед Исмаил стигаше до гърдите му. Той беше доста крехък, но се славеше като учен човек в Рабвах, заради многото книги, които притежаваше. Беше образован човек с големи познания върху исляма. Младите му ученици трябва да са му създавали доста грижи понякога.

В деня след опита си да ходя по реката седнах отново в класната стая, като чувствах доста голяма уплаха и притеснение. Какво ли бе докладвал баща ми на Мохамед Исмаил? Както обикновено учителят ни прочете списъка и след като провери присъстват ли всички ученици, ме повика пред класа.

— Масуд, получих оплакване от баща ти. Трябва да казваш на родителите си къде ходиш, млади момко. Ако се беше удавил, какво щяха да правят? Внимавай следващия път.

С тези думи, той ме освободи. Аз избъбрих някаква благодарност с уважение, но продължих да стоя пред него, като исках да му разкажа за съня си. Накрая той каза:

— Какво има, Масуд?

— Господине — казах аз — сънувах сън... снощи... Той ме погледна замислено.

— Сън?

После тихо, сякаш говореше на себе си:

— Значи и ти.

Почувствах трепета на възбудата. И той е сънувал! Старецът наистина му е споделил! Възможно ли бе?... Но той отново ми говореше:

— Какво сънува, синко?

Той ме поведе настрани, за да не чува класът, и аз му разказах съня си. Учителят се замисли дълбоко и след това каза просто:

— Масуд, не разказвай на никого за това. Разбираш ли?

Аз кимнах покорно, а сърцето ми пееше. Някак си, макар да не разбирах всичко, сякаш Аллах все пак бе загрижен за мен. Въпреки вчерашното фиаско, въпреки боя и сълзите, той бе там и бе загрижен...

3. Израстването

Родителите ми отново се караха! Чувах майка ми да повишава глас и ми се

искаше да сложа пръсти в ушите си, за да не слушам срамните неща, които казваше на баща ми. Както често ставаше, тя го упрекуваше, че излиза и го няма по няколко дни. До нея бяха стигнали слухове, че отива в друг град и се среща с други жени. Не за първи път размишлявах над факта, че да имаш повече от една жена е товар, който не ми се иска да нося.

Мислех за приятеля си Саид. Неговият дом беше толкова по-мирен от нашия. Родителите му не се караха като моите. Имаха пари да му купуват хубави дрехи и други неща, докато моите не можеха да си го позволят за мен или сестра ми Джамила, нито за брат ми Махмуд. Дори не познавах всичките деца на баща си от други жени и ми се струваше, че има и по-добър начин да живеят семействата.

Беше странно, но Мохамед, нашият пророк, бе имал същите проблеми като баща ми! Макар че ислямът дава привилегии на жените, човешката ревност сякаш по никакъв начин не може да толерира особеното внимание, което една жена получава за сметка на друга. И парите никога не стигат. Знаех, че майка ми има някакви пари и получава от време на време нещичко от баща си в Тарнаб, но въпреки това бе трудно да се живее. Във всеки случай баща ми винаги успяваше да похарчи всичко, което имахме. Много обичаше приятелите си и харчеше пари, за да ги забавлява, независимо дали може да си го позволи или не. Майка ми веднъж толкова се ядоса на баща ми, че дори го удари по главата с помпата на велосипеда, докато спореха на верандата, и баща ми падна и лежа неподвижно, като че беше в безсъзнание няколко секунди. Аз извиках на майка си:

— Амми, моля те не удряй татко. Моля те, не се карайте. Какво ще си помислят съседите?

Сега се срамувам, като си спомням, че повече съм се притеснявал за репутацията ни в обществото, отколкото за баща си. Но баща ми, вбесен, се изправи с мъка на крака:

— Млъквай! Омитай се отгук. Това е наш проблем, не твой.

Бях почервенял от яд, докато бягах от верандата.

Може би бях твърде чувствителен, но винаги си мислех, че майка ми обича повече сестра ми Джамила, отколкото мен. Майка ми учеше Джамила на урду, тъй като тя не ходеше на училище като мен, и двете бяха много близки. Майка ми рядко показваше привързаност към мен, а аз копнеех за това.

Може би се страхуваше, че ще стана като баща си, но във всеки случай майка бе естествено привързана към дъщеря си.

Притеснявах се, че майка няма достатъчно храна за нас. Веднъж я чух да казва на баща ми, докато минавах покрай тяхната стая:

— Нямаме храна у дома, а ми трябват пет рупии за ориз и боб. Не мога да храня децата с това, което ми даваш.

Татко й даваше по малко пари с нежелание, но явно не бе достатъчно, защото тя биеше нас, децата, като заявяваше:

— Каквото е баща ви, такива ще станете и вие.

Разбира се, майка трябва да е била под голямо напрежение и аз чувствах, че трябва да помогна по някакъв начин.

Започнах да изпълнявам дребни задачи, които даваха възможност да нося по малко пари у дома.

Получавах работа да мия чиниите в един малък ресторант, а по-късно слугувах на един продавач на плодове на пазара, като миех плодовете и му помагах да ги излагаме. Майка бе изненадана, когато започнах да й нося пари, и мисля, че бе довольна, но не говореше много.

И през всичкото време се учех повече на молитва. Струваше ми се, че сега Бог

влагаше особено желание в сърцето ми за молитва. Дори когато взаимоотношенията със семейството ми бяха най-лоши, не преставах да се моля и Бог уважаваше това желание.

Един ден през 1963 г., след като родителите ми се бяха скарали, изведнъж се сетих, че ми трябва нова тетрадка за упражнения по аритметика за следващия ден, тъй като старата бе свършила.

— Какво мога да направя — запитах се аз — след като татко е ядосан сега. Как мога да го моля за нова тетрадка?

Инстинктивно се помолих: „О, Аллах, превърни гнева на баща ми в мир, за да мога да отида при него да го помоля за малко пари и да си купя нова тетрадка за упражнения“.

За жалост това не стана. Баща ми излезе и продължаваше да бъде ядосан.

Срам ме е да кажа, че откраднах няколко листа хартия от тетрадка на едно момче в училище този ден.

За известно време ми стигнаха, но когато приключих почти всичките си упражнения, листата свършиха.

Отидох в другата стая, където майка ми учеше Джамила. Помолих я за малко пари, но тя не ме чу и аз разбрах, че да настоявам означава да я ядосам.

В отчаянието си потърсих чантата на сестра си, но тя я криеше, като знаеше, че ще ми трябват листа!

Толкова бях уплашен, че няма да бъде завършено домашното ми, че реших да почакам, докато баща ми си дойде. Настаних се да чета някаква приказка. И след това съм заспал...

Минутка по-късно или поне така ми се стори, бях разтърсен грубо и чух гневния глас на майка си:

— Един часа сутринта е, а ти лежиш още над домашните си и лампата е запалена! Баща ти не можа да завърши образованието си и явно и ти няма да го завършиш! Ставай, мързеливецо, и отивай да си лягаш.

Тя изгаси светлините и излезе с тежки стъпки.

На следващата сутрин първата ми мисъл бе за недовършеното ми домашно. Всеки ден ходех една миля до училище и този ден, докато вървах, се помолих малко егоистично: „О, Боже, нека учителят бъде болен днес!“

Но след това осъзнах, че дори в такъв случай той пак ще дойде на следващия ден, затова отново се помолих: „О, Боже, искам да намеря една рупия по пътя за училище, за да мога да си купя две тетрадки за упражнения, молив и гума от училищната книжарница“.

Вярата ми бе силна и аз внимателно наблюдавах земята, като бях сигурен, че ще получа желанието на сърцето си. По средата на пътя до училище реших, че може би очакванията ми са прекалено големи и отново се помолих: „Е, Боже, ако една рупия е прекалено много, тогава и монета от петдесет пези (половин рупия) ще е достатъчна!“

Училищните порти се видяха в далечината и аз намалих молбата си на двадесет и пет пези, а след това само на десет пези за няколко страници, които да прибавя към тетрадката си. Но по земята не се виждаха никакви монети и твърде обезсърчен аз тръгнах към портата и книжарницата до нея.

Точно в този момент чух познат глас да казва:

— Синко, дете мое.

Сърцето ми трепна. Познавах този глас. Веднага се обърнах и видях стареца в бялата дреха от съня.

Разтреперих се от изненада и страх. Сякаш от много далеч, чух гласа отново:

— Синко, не бъди страхливец. Вземи тази рупия. Купи това, което ти трябва и

довърши домашното си.

Все още има време, преди звънецът да бие.

Гласът затихна и като в сън чух книжарят да ми казва:

— Е, казвай какво ти трябва?

Бях съвсем изненадан и объркан. Седях пред книжарницата с монета от една рупия в ръката. Едва успях да дам поръчката на човека и седнах на една близка пейка, за да довърша домашното си. Точно когато свърших, звънецът за час би.

Когато учителят ни попита няколко минути по-късно дали сме написали домашните си, моят радостен вик „Да!“ бе по-щастлив и по-висок от този на всички останали!

Бях на тринадесет години, когато завърших седми клас. По това време се сприятелих с един ученик на име Ахмед, който бе в девети клас. Той бе тихо момче и имаше наклонност към духовните неща. Радвах се, че мога да бъда негов приятел. Беше много висок, извисяваше се над мен. Тъй като бе по-голям и знаеше повече от мен, ми помагаше в уроците.

Бащата на Ахмед бе ахмедски мисионер. Сектата ахмедия винаги е била много мисионерски насочена и по тази причина бе разпространила ученията на Мирза Гулам Ахмед по целия свят. Бащата на Ахмед преподаваше също в ахмедското мисионерско училище в Рабвах и бе известен като добър учител и проповедник. Обичах да ходя у тях и те винаги бяха много мили към мен.

Един ден в студения зимен сезон отидох да видя Ахмед у тях. Поиграхме заедно и в един миг чух нежно пеене. Отначало помислих, че е радиото, но Ахмед каза:

— Не, пеят метачите. Ела да отидем и да видим.

Той ме поведе за ръка и се покатерихме по стълбите на плоския покрив. Къщата на Ахмед се намираше в съседство с колония по-малки къщи, а оттам, където стояхме, се виждаха вътрешните дворове на тези къщи. В един от тях мъжете, жените и децата седяха и пееха. Сенките ни паднаха върху каменните плочи на двора и някои от хората вдигнаха поглед да видят кой е там. Ние ги гледахме, без да помръднем. Тогава не знаех, но това бе първата християнска песен, която чувах в живота си.

Един мъж се изправи, направи поклон с глава и започна да говори на групата. Те слушаха внимателно думите му, но ние бяхме твърде далеч, за да чуем какво казва. Въпреки това сцената долу ми се стори много интересна. Накрая почувствах, че Ахмед ме дърпа за ръката:

— Ела, Масуд. Мама ни вика. Да слезем долу.

Майката на Ахмед ни бе приготвила чай и след това Ахмед ми каза:

— Ела, искам да ти покажа моята библиотека.

Ахмед много обичаше книгите си. Аз също обичах книгите и се гордеех с малката си колекция детски книги. Обикновено ги купувах, когато ми останеха джобни пари или с парите от дребните работи, които вършех на съседите. Също като Ахмед, аз си купувах книги за пророци и други мюсюлмански герои.

Сред книгите и списанията на Ахмед изведнъж видях една малка книжка, наречена „Евангелие на Йоан“.

Заглавието ми се стори интересно и си помислих, че това е книга за деца. Думата за евангелие на урду беше инджил, затова помислих, че това вероятно е някоя от свещените книги. Познах, че е така, защото четяхме и учехме наизуст в часовете по ислям:

Свещените книги са четири:

Тора, дадена на Мойсей, Забур (псалмите), дадени на Давид, Инджил (евангелието), дадено на Исус, Свещеният Коран, даден на Мохамед.

— Ако това е Инджил, което е дадено на Исус пророка — попитах аз Ахмед —

защо е написано на урду, а не на арабски, свещения език?

Майката на Ахмед се намеси, преди той да успее да отговори на въпроса и ми каза раздражено:

-- Дете, тези метачи му дадоха книгата. Аз казах на момчето да не я държи, но той ме е излъгал, че им я е върнал. Ето, дай ми я и веднага ще я изгоря.

-- Бях ужасен.

— Не, лельо — казах аз бързо (така се обръщаме често, когато говорим с майките на нашите приятели).

— Моля те, позволи ми аз да я взема.

Ахмед додаде:

— Да, мамо, дай му я, той има съвсем малко книги. Майката на Ахмед омекна:

— Добре, но не искам да виждам тази книга отново у дома.

Скоро след това казах довиждане на Ахмед и напуснах с една камара от списанията му и новото си съкровище, Инджил.

Когато се прибрах у дома, Джамила играеше с приятелките си. Може би вече им е било скучно да играят на типичните момичешки игри с куклите на Джамила, така че когато ме видяха със списанията, те ги сграбчиха от ръцете ми и малкото евангелие падна на земята. Бях много ядосан на сестра си и щях да я плесна за това, че заради нея Свещената книга на пророк Исус бе паднала, но майка ми седеше наблизко и шиеше, затова ръката ми се спря. Вдигнах книгата и забързах към стаята си, за да я прочета.

Четенето на тази книга отвори цял нов свят за мен тази вечер. Прочетох я цялата преди да си легна и в ума ми кръжаха новите идеи, с които тя ме предизвикваше. Наистина ли Исус бе Христос, тоест Месията?

Добре знаех, че според кадианските ахмеди Мирза Гулам Ахмед бе Месията. От прочетеното разбрах, че пророк Исус бе наречен Калима — Словото или Логосът. Той бърух'Аллах — Божият Дух. Коранът го нарича също Син на Мария (никога, разбира се, на Бога) и също Иса.

Знаех, че според Корана Исус е вършел чудеса. Саид, моят съсед и съученик, имаше серия малки книжки за пророците и една от тях бе за пророк Иса, или Исус. Сега, мислех си аз, трябва да взема назаем една книжка от Саид наново и да сравня двете.

Следващият ден бе петък и тъй като това е свят ден за всички мюсюлмани, училищата бяха затворени. Взех назаем книгата от Саид и почти целия ден прекарах в сравняване на двата разказа.

Имаше много различия между тях.

Бях много умислен, докато вървах към голямата централна джамия за петъчните молитви. Забелязах, че Мохамед Исмаил, старият ми учител, бе сред поклонниците и когато ме видя, се усмихна, щастлив, че ме вижда да се моля. Знаех, че надеждите му са един ден да стана ахмедски мисионер и да нося ученията на нашия пророк по света. След молитвите той застана до мен и заедно си тръгнахме към дома. Помислих си, че сигурно ще може да отговори на някои от въпросите ми.

— Господине — започнах аз малко притеснено.

— Какво има, Масуд? Искаш да ме попиташ нещо? Кимнах и казах колебливо:

— Господине, наистина ли Бог е наш Баща, а ние негови синове? Той се спря и ме погледна строго, както ми се стори.

— Кой, небеса, ти каза това? — попита той удивен.

— Прочетох го в Инджил — казах аз просто.

— Инджил? Къде го намери, млади момко? — попита ме той. — Кой ти го даде? Къде е сега?

Доста се уплаших от тези въпроси, но успях да кажа: — Взех го от Ахмед и сега

е у дома.

Той закрачи, доста бързо този път, и каза:

— Мисля, че е по-добре да дойдеш с мен, Масуд, и ще се опитам да отговоря на въпросите ти.

Забързах до него, сигурен вече, че ще получа някои отговори. В дома си той ме накара да седна и отиде в друга стая да донесе малко книги. Жена му влезе и аз се изправих учтиво и казах:

— Салям алейкум. Мир на теб.

Тя ми се усмихна и ме целуна.

— Значи как ти е името? — попита тя. — Да не си един от учениците на съпруга ми?

Докато ѝ отговарях, старият ми учител дойде с пълни с книги ръце.

— Ще ни направиш ли чай, ако обичаш — каза той на жена си. — Ще ни трябва, тъй като този младеж задава твърде сериозни въпроси за възрастта си!

Жена му ми се усмихна нежно:

— Деца като това могат да занесат вестта ни до краищата на света.

Щях да си спомня думите ѝ по-късно...

Докато чакахме чая, той взе една голяма черна книга и я отвори. — Това е Библията на християните — каза той. — В нея намираме Тора, Забур и Инджил — закона, псалмите и Евангелието.

Аз я взех от ръцете му и заобързах страниците с голям интерес. Той отвори на Евангелието от Йоан и аз забелязах, че това е последното от четири такива евангелия — Инджил-и Запитах го за това, заинтригуван.

— Не, Масуд, това не са четири различни Инджил-и. Това е една книга но в четири части, защото четири различни души са я написали.

Учителят ми разказа много неща този следобед, повечето от които съм забравил, но добре помня, че в един момент ми рече: „Ние, мюсюлманите, вярваме, че Тора, Забур и Инджил са Свещени Небесни Книги, но те са непълни без Корана. Първите три книги, както са записани в Библията от християните, са били изкривени и преиначени от първоначалната си чистота. Имало е само едно Инджил, но сега има четири части. Има също и други откровения, но християните не ги споменават. Така, както са тези книги сега — и той тържествено потупа Библията, която държеше — те объркват. Има само един Бог. Както казва нашият Коран: „Кажете: Той е Аллах, Единственият! Аллах, вечно Търсеният от всички! Той не зачева, нито е заченат. Няма друг като Него.“ Как можем да кажем, тогава, че нашият Бог е наш Отец и че ние сме негови синове, когато той казва за себе си: „Той не зачева, нито е заченат“?

Бавно поклатих глава.

Преди да си тръгна, го попитах:

— Господине, нямаше ли история как Исус е вървял по водата?

Дори три години по-късно, споменът за моя опит все още бе свеж в ума ми!

Учителят ми отговори мило:

Наистина има, синко, но неговата сила да върши чудеса е дадена на пророците и апостолите, а ти не си нито апостол, нито пророк. Дори простата вяра изисква зрял ум.

Той ме изпрати до дома и докато стоях на портата в сгъстяващия се мрак, му обещах да му дам Евангелието на Йоан и никога повече да не мисля за лъжливи неща.

4. Подготовка за Него

Изминаха две години и навърших петнадесет. У дома нещата ставаха все по-зле

и по-зле. Финансовото положение на баща ми не бе цветущо и родителите ми постоянно се караха за нещо. Затова ние, децата, бяхме все по-нещастни.

Жаждата ми да уча не бе намаляла, но поради недостига на пари у дома бе трудно да се справяме с училищните такси. Затова вършех все повече и повече дребни работи за съседите ни и с парите плащах училищните си такси. Прекарвах много вечери в пране на дрехи, чистене и пазаруване.

По това време Бог сякаш беше много близо до мен. Сега осъзнавам, че никога не съм мислил за Него като за безличен, далечен Бог, какъвто Го представя ислямът, но винаги се молех, като очаквах Бог да чуе и да ми отговори, като разреши личните ми проблеми. Имах много малко истински приятели и може би затова се обръщах към Бога още по-настоятелно.

Започна да ми харесва също и риболовът, както на баща ми. Обикновено не ходех с него, а ходех сам на реката. В някои случаи, виновен съм, вземах екипировката му без негово разрешение.

През времето, прекарано на речния бряг, разговарях с Бога. Веднъж се молих: „О, Боже, днес моля те дай ми да хвана две или три риби. Знаеш, че ги искам за семейството си, за да се нахранят.“

Въдицата ми подскочи в ръката и една огромна риба разцепи повърхността на водата! Дъхът ми спря, когато едва не паднах в реката от тежестта. Страхувах се, че въдицата ще се счупи и това би било по-страшно от загубата на тази голяма риба, защото това бе въдицата на баща ми, а той нямаше да ми прости. За щастие получих помощ. Някой видя борбата ми с рибата и ми се притече на помощ. Заедно успяхме да извлечем на брега една пет килограмова риба. Това бе най-голямата риба, която някога бях хващал в живота си и изпитах страхопочитание при отговора на молитвата си. Но така и не ми дойде наум да изправа нещата между себе си и баща си, като призная, че съм взел въдицата му без разрешение.

В сърцето ми имаше много въпроси. Не можех да разбера защо ахмедите нямаха нищо общо с другите мюсюлмани като онези от другата страна на реката в Чиниот. Животът ни изглеждаше много скучен и като много младежи ставах все по-бунтарски настроен. Гордеех се с въпросите, които задавах на старейте и бях доволен, че не могат да ми отговорят задоволително. За известно време не толкова исках да откроя истината, а да разгромя другите в спора. С тази цел прекарвах дълги часове над книгите заради „изследванията си“, както отговарях на тези, които ме питаха!

Ахмедите се гордеят със строгия си нравствен кодекс. Като всички добри мюсюлмани те силно се противопоставят на употребата на алкохол и дори тютюн и имат строги наказания за онези, които си ги позволяват. Разбира се, винаги имаше хора, които тайно ги употребяваха, но открито никога.

В града ни нямаше телевизия през онези дни и никакви комерсиални филми в киното. Позволяваше ни се да гледаме само филми с ахмедска, мюсюлманска или религиозна тема и религиозните драми бяха много популярни. Но младежите в Рабвах искаха да научат нещо повече за външния свят и аз не се различавах от тях. Някои от приятелите ми веднъж дръзнали да отидат на кино в Чиниот, на пет мили, но били хванати и жестоко набити. Ахмедския общностен център Амур-и-Ама поддържаше собствена дисциплинарна сила, за да се справя с проблемите в ахмедската общност, отчасти за да държи такива неща далеч от ръцете на полицията. Тази сила бе известна като Муджахид и от около дванадесет годишна възраст всяко момче получаваше някакво обучение в тази организация.

Аз щях да разбера от личен опит много по-късно колко ефективна бе тази сила!

Родителите ми настояваха да не напускам Рабвах, макар че бях много любопитен да видя как живеят другите мюсюлмани. Копнеех да разговарям и да споря

с тях. Без значение колко се молах обаче, родителите ми оставаха твърди и аз се възпротивих.

Ходих два пъти на кино в Чиниот с приятелите си. Чиниот бе като друг свят и киното за мен бе лукс.

Филмите, които гледах, ме накараха да забравя проблемите си, докато се идентифицирах с техните герои. Филмите прославяха нашия пакистански народ, като представяха героите като благородни хора и патриоти, готови да дадат дори живота си за добруването на страната си. Бях дълбоко развълнуван и докоснат от саможертвата им. Затова пък тези, които им се противопоставяха, бяха алчни хора, заинтересувани само от собственото си богатство и щастие. Тъй като споменът за британския колониален режим бе все още пресен в ума на нацията, предполагам не е бил странен фактът, че „неприятелят“ често бе показван като британец! Как е възможно, чудех се аз, някой да е толкова жесток!

Един път избегнах боя, когато тъй наречените приятели, с които бях в Чиниот, ме докладваха на Амур и -Ама. Когато въпросът стигна до ушите на ахмедските учители, те не можах да повярват, че съм отишъл в Чиниот, само за да гледам кино.

— Не е възможно — казаха те. — Ако Масуд е отишъл там, то е било, за да спори с мюсюлманите там.

Те не желаеха да повярват истината за мен и разбира се, това не бе добре за гордостта ми!

Въпреки всички тези неща Бог никога не беше далеч от мен. Един ден баща ми ми даде две рупии, за да отида на пазара да купя олио. Аз стиснах здраво монетите и хукнах към дюкяна за сусамово олио. По пътя забелязах малка тълпа хора, събрана около човек с дресирана майmunка. Майmunката правеше всякакви трикове и бели, и аз гледах очарован. И до днес не знам как стана това, но когато накрая си тръгнах, двете рупии повече не бяха в ръката ми! Чувствах се смазан и извиках към Бога: „О, Боже, дай ми обратно парите“.

Плаках по целия път към дома, защото продавачът нямаше да ми даде олио без пари. Минах през пората на къщата ни, като знаех, че ще ме набият, и ето там на пода бяха парите. Две сребърни монети блещукаха на слънцето! Как се бяха появили там не знам. Може би има някакво просто обяснение, но за мен това бе чудо. Отново Бог бе отговорил на молитвата.

Междувременно вечерно време работех за семейството на Саид. Но взаимоотношенията ми със самия Саид се бяха влошили. Баща му винаги бе в чужбина, а по-големият му брат имаше силно влияние върху него. Той бе жесток човек, с лоша репутация в нашата общност. Саид изглежда презираше желанието ми да уча толкова много, защото самият той не блестеше в справянето с уроците. Започна да ме дразни. В игрите често хвърляше топката по мен да ме удари нарочно и ми се присмиваше:

— Хайде, слугинче! Донеси ми книгите. По-бързо!

Аз не смеех да си го върна, защото знаех, че ако родителите му престанат да плащат училищните ми такси, ще изгубя образованието си. Но бе трудно да си мълчиш.

Саид прекали един ден. Той откъсна страниците от тетрадката ми за упражнения, където бях написал домашното си, точно преди учителят да го провери. Когато отворих домашното си, страниците ги нямаше! Домашното на Саид вече бе проверено, но всъщност той бе представил моето домашно като свое. Учителят направи проверка, когато видя, че листата от моята тетрадка са откъснати, и Саид бе разкрит и наказан. Унижен, той ме наби след училище същия ден. Бях много обезсърчен.

Времето на празника Ейд-ул-азха (Празник на жертвите) приближаваше и аз го очаквах. Скоро след Рамазана, това е един от най-големите празници в ислямската година. На него се чества времето, когато Исмаил, синът на Авраам, трябвало да бъде

принесен в жертва. Това, което пише в еврейската Тора, разбира се, е че Бог промисли агне за жертва на мястото на Исаак (Битие 22), но мюсюлманите учат, че на мястото на Исмаил Бог е дал агнето. Макар че когато разказва историята за жертвата в Сура 37, самият Коран не споменава името на Исмаил.

В празничния ден майката на Саид ме повика у тях. С радост отидох, като си помислих, че ще ми даде някакво ейди или пари за празника, за да отбележи случая. Тя вече ми бе дала дрехи на Саид за празника и аз ги бях облякъл, когато отидох у тях. Изпрати ме до пазара да й купя някои неща, от които имаше нужда. Когато се върнах, бе в кухнята. Саид също бе там и щом влязох, той ме хвана грубо за ръката и извика:

— Събличай дрехите ми!

Майка му го смърри гневно, като каза, че тя ми ги е дала, но той не искаше да слуша. Нареди му да излезе от кухнята и той излезе, но много неприлично.

Тя ми подари няколко рупии, като ми каза да ги дам на майка си, но ми позволи да задържа една от тях за себе си. Даде ми също една купичка от неръждаема стомана, пълна с ориз, за да я занеса на майка си.

Благодарих й и си тръгнах, като носех купичката.

По пътя към дома видях Саид и един от приятелите му пред себе си. Опитвах се да мина покрай тях, но те сграбчиха купичката и в борбата за нея аз паднах на земята и разсипах ориза. Бяг готов да се разплача.

Саид и другото момче ме задърпаха за дрехите и се опитаха да ги съблекат от мен. Опитвах се да избягам, но те ме държаха здраво.

— Погледнете слугинчето — изсъска злобно Саид — носи дрехи, които не са негови.

Той ме сръга в ребрата, като се опитваше да хване колана ми, а аз се наведох да взема купичката и го ударих с нея по лицето. С вик на ярост той падна на земята и удари и другото момче! Като се изправих на крака, хукнах към дома.

В суматохата изгубих парите, които милата жена ми бе дала и както винаги, когато се страхувах, се скрих в тоалетната. Скоро след това чух някой да чука на вратата и съседите дойдоха да разкажат на родителите ми какво бе станало. Баща ми си бе у дома и след минута той дойде до тоалетната и извика:

— Масуд, излез веднага. Чуваш ли ме? Излез!

Аз излязох треперейки и той веднага започна да ме бие с ръка и да ме влачи навън при хората.

Гневно каза:

— Ето, вземете този безполезен лентяй и го убийте! Нямаме нужда от него.

Сърцето ми се сви при тези ужасни думи. Никога не бях го виждал толкова гневен и ми се искаше да умра. Пред мен се яви бясното лице на по-големия брат на Саид и той започна да ме ритва. Паднах на земята и закрих лицето си, но обувките му продължаваха да ме удрят. Накрая някой го избута и почувствах, че някакъв мъж ме изправя на крака.

— Махай се оттук — нареди ми той.

Куцайки, аз побягнах. Не знам колко дълго съм бягал, но краката ми ме отведоха при реката, където седнах на една скала, съвсем уморен да мисля. Цялото ми тяло сякаш бе една голяма синина, а ребрата ме боляха жестоко. Плачех, седнал там, и размахвах юмрук към Бога.

— Аллах! Защо не ме спаси от това? Толкова жесток и безсърдечен ли си? Аз не съм искал да се родя в дом, където никой не се интересува от мен и не ме обича, а сега и ти ме забравяш. Да, точно ти ме оставяш. От този ден нататък повече няма да ти говоря. Ще мълча. Толкова пъти съм те призовавал, но ти не си слушал. Днес бях набит несправедливо и ти не каза и думичка в моя защита.

Изправих се с усилие на голямата скала и извиках към Бога: „Аллах, ти си жесток. Ти си жесток цар.

Ако наистина си Благодарен и Милосърден, тогава ми говори. Днес, на този празник Ейд бях изритан от своя дом. Ти си зъл Бог. Ти не си добър, а лош. Защо допускаш да страдам така? Отговори ми, о, Боже, трябва да ми отговориш!"

Тръгнах си от скалата и от отчаяние започнах да си удрям главата в един камък наблизко.

С ослепително проблясване, светкавица раздра небето на две! Аз погледнах нагоре, появиха се черни облаци и чух рева на гръмотевицата. Секунди по-късно небето се отвори над мен и зачука дъжд, който ме намокри до кости.

Потреперих вътрешно, като се сетих за Ноевия потоп! Страх ме обзе, като си спомних собствените си думи: „Защо не ни убиеш? Защо допускаш да страдаме?" Наистина ли Бог искаше да ме убие? Във всеки случай, докато треперех страховито под една огромна скала и се опитвах да се запазя от гръмотевичната буря, знаех, че не искам да умра.

Гръмотевица падна на земята наблизко и аз извиках! Погледнах нататък, сигурен, че следващото нещо, което щеше да бъде поразено, щях да бъда аз, но видях само малък огън в храста. Той се разгоря бързо, след това огънят угасна и тънка струйка дим се показа в дъжда. Като видях това, се сетих за случая с пророк Мойсей. Той също бе видял огън в един храст. Страхувах се и се чувствах нечист. Със сигурност Бог бе тук и ме наблюдаваше. Започнах да се моля на глас за Неговата прошка.

Постепенно дъждът намаля, аз изпълзях изпод скалата и отидох да разгледам храста. Приблжих се страховито, но видях само един изгорял храст. Глупаво си помислих, че може би Божието присъствие е било там, когато го предизвиках. Отново погледнах храста, но той бе изгорял и тих. В този момент за кратко отново проблесна светкавица и аз паднах по очи в калта.

Не, не Боже! Моля те, прости ми!

Бях сигурен, че в следващия момент ще падна мъртъв.

Но това не стана и аз предпазливо вдигнах глава. Нямаше нищо. Не валеше дъжд и аз се изправих и тръгнах към селото. На няколко пъти вдигах глава, но не виждах нищо необичайно.

Скитах дълго време, но накрая се оказах отново в Рабвах. Чух Адхан, призова за молитва, да звучи от джамията. Беше обяд и време за Зухаар, затова се присъединих към хората, които отиваха в джамията.

Някои ме гледаха любопитно, тъй като бях мръсен. Отидох до умивалника в джамията, който бе за церемониално почистване преди молитва. Успях да очистя калта от сандалите си и по-голямата част от мръсотията по дрехите си. Тихичко се смесих с върволицата за молитвите.

След като се бях помолил, един човек се приближи, хвана ме гневно за ухото и почти ме извлече от джамията. Удари ми шамар и каза:

— Ако искаш да се молиш, млади момко, първо отиди и оправи панталоните си и след това ела да се молиш.

Той ме пусна грубо, а аз почервениях от срам. Докато бях край реката, се бях подхлъзнал, бягайки в дъжда, сигурно тогава си бях разпрал панталоните отзад. Почувствах се много смутен и засрамен.

Предпазливо тръгнах към къщи, притеснен, че хората ще забележат разпраното.

Когато се прибрах, вратата бе затворена. Нямах смелост да я отворя или да почукам. Бях ядосан и това ми напомни разсипания ориз и парите, които бях изгубил сутринта. Върнах се там, където се бяхме сбили със Саид, макар че не намерих парите, оризът още бе там. Огледах се, но никой не се виждаше. Взех шепа от разсипания ориз

и го пъгнах в джоба си. Хапнах малко от него, като се огледах бързо, но вкуса на пясък така се бе смесил с ориза, че беше много неприятно. Въпреки това, бях толкова гладен, че изядох всичко.

Като свърших, си помислих, че ще бъде добре да посетя Ахмед, приятеля си. Освен това, още не бях поздравил семейството му за празника Ейд, както изискваше обичая. Сетих се, че там може би ще получа и нещо за ядене, а може би и игла и конец да зашия панталоните си.

Когато стигнах дома на Ахмед, вратата бе заключена. Почаках без надежда, никой не дойде. Заскитах по задните улици, просто да убивам времето и се оказах на улицата, където живееха християните метачи. Къщите им бяха само колиби от кирпич, а не от здрав камък, какъвто използваша ахмедските семейства. Тези метачи бяха от индуски произход, низша каста и бяха станали християни преди много години, когато индуизмът не им предложил шанс да бъдат нещо по-добро. Бяха длъжни да вършат само най-долна работа, като да чистят тоалетни, и повечето от тях изглежда почти не знаеха какво всъщност е християнството. Но както щях да разбера, сред тях имаше и някои чудесни вярващи. Никой от ахмедите не общуваше с тях, освен по необходимост, и аз се почувствах много странно там, докато слушах как децата им си играят щастливо заедно.

Бях привлечен от звука на сладко пеене както преди две години. Запътих се към къщата, откъдето идваше звука и намерих вратата отворена. Вътре около двадесет мъже, жени и деца седяха на пода и пееха песен за пророк Исус. Един мъж седна пред тях. Той държеше книга и аз познах в нея Библията, книгата, която бях видял в дома на Мохамед Исмаил.

Някои от хората се обърнаха и ме видяха да стоя там. Като се усмигнаха, те ми махнаха да вляза, като пръстите им се извиха надолу, както правим в Пакистан. Поколебах се, но накрая влязох и седнах с мъжете на възглавничките. Помнех добре скъсаните си панталони и се постарах да седна така, че никой да не забележи. Групата изпя последната песен и след молитва тръгна да си върви. Мъжът до мен ми се усмигна и каза: „Свърши“.

Аз също станах да си вървя, но една от жените прошепна нещо на мъжа с Библията и посочи към мен.

Мъжът ѝ отговори, после дойде при мен. Като сложи ръка на раменете, ми каза:

— Синко, кой си ти и откъде идваш?

Казах му, че съм дошъл да посетя приятел, който живее наблизо, но той не си е бил у дома, затова съм продължил по пътя и съм стигнал тяхната група.

Някой влезе с чаша чай за пастора и той учтиво ми предложи да пийнем заедно. Седнах до него на чарпай, въженото легло, и започнахме да си говорим. След известно време забелязах, че само аз, пастирът и семейството му бяхме останали. Всички си бяха отишли.

— Господине — заговорих аз неуверено — откъде мога да си намеря Библия като вашата?

Погледна ме с искрен поглед.

— Не е трудно — каза той — но твоите родители и ахмедската ти общност няма да ти позволят да я четеш.

— Ще я чета — отговорих аз — дори ако трябва да я чета тайно.

При тези думи той извади една малка книжка от чантата на леглото до него.

— Ето, вземи това. То е Нов Завет. Прочети го и когато свършиш, ще ти дам цялата Библия.

Благодарих му и го взех, като се чувствах неизказано доволен. Той бутна чашата чай към мен:

— Изпий го. Чаят ще изистине, ако не го изпиеш веднага.

Изгълтах сладкия чай с мляко, като си помислих, че за първи път имам възможност да седна на маса с тези хора от друга общност. Обикновено уважаващите себе си мюсюлмани никога не ядат с християни от нисша каста. Бях гладен и ме болеше главата от многото преживявания. Чаят ми се стори вкусен, макар да чувствах колко странно е да бъда с тези хора, вярващи, че пророк Исус е Син на Бога. Без да преставам да размишлявам, аз промърморих:

— Господине, защо вие вярвате, че Исус е Син на Бога, след като Бог няма жена и не може да има деца?

Мъжът се усмихна и ме попита за името.

— Масуд Ахмед Хан — казах му аз, като се чудех какво има предвид.

Е, добре, Масуд, ако ти кажа: „Синко, ела да свършиш тази работа с мен, ставаш ли наистина мой син, защото съм те нарекъл син? Ставам ли така твой баща?”

Аз поклатих глава, като започнах да разбирам какво иска да каже.

— Е — продължи той — същото е с Исус. Той е духовен Син, а Бог е Отец.

Така, както го каза, ми се стори много просто. В този момент пасторът се изправи и каза, че трябва да върви, но че ще дойде отново при групата следващия месец. Казахме си довиждане и аз се върнах отново в дома на Ахмед, унесен в мисли. Все още бе заключено, защото не бяха се върнали. Стъмваше се, а тялото ме болеше. Беше ми много студено, защото дъждът отново бе започнал да вали. Попипах малкия Нов Завет под ризата си и седнах, като прегърнах колене и се опитах да се стопля. Без да осъзная, съм изпаднал в безсъзнание.

Когато се свестих, се оказах у дома в собственото си легло! Бащата на Ахмед седеше с баща ми до леглото ми. Явно той ме бе донесъл у дома и баща ми му благодареше, като в същото време бе сложил ръката си с; любов на главата ми. Бащата на Ахмед ме потупа по ръката, като ме посъветва любезно друг път да не скитам в дъжда и си тръгна. Докато излизаше през вратата, сърцето ми за миг спря да бие! Къде беше Новият ми Завет? Опипах под ризата си, но го нямаше там. Бях облечен в сухи дрехи, така че някой трябва да бе открил книгата. Погледнах внимателно лицето на баща си. Той знаеше ли? Щеше ли отново да ме набие? В този момент влезе майка ми с чаша чай и няколко аспирина за мен. Чаят се смяташе от нашия народ за най-доброто лекарство при настинки и главоболие и със сигурност тогава ми се стори много вкусен.

Отпих глътка чай и видях там на масичката до баща си малкия Нов Завет на мисията Гидеон, който ми бе дал пастора. Баща ми забеляза накъде гледам и го вдигна. За моя изненада той ми го подаде с думите: —Ако го четеш, Масуд, като история, всичко е наред. Но ако започнеш да си мислиш твърде много за него и да си измисляш въпроси от него, за да спориш, той ще унищожи ума ти. Бог ти е дал мъдрост и жажда за знание. Ако искаш помощ, можеш да дойдеш и да поговориш с мен. Остава ти само една година в училище и мисля, че след това трябва да бъдеш приет в ахмедското мисионерско училище тук в Рабвах и да станеш мисионер. Аз и други чувстваме, че трябва да постъпиш точно така, след като си получиш дипломата.

Това беше доста дълга реч за баща ми, който почти не ми говореше освен в яда си, но той все още не бе свършил. Продължи:

— Когато си в колежа, синко, ще научиш всички доктрини, които искаш. Ще научиш това, което вярваме ние, ахмедите, и това, което хората на исляма казват. Можеш да учиш учението на онези, които ни наричат езичници, както и това на християните. Ще разбереш това, което всички религии казват за Бога. Вече не си дете, съжалявам, че те ударих. Ти все учиш май и това не винаги ми е харесвало, наистина. Не можеш да си позволя образованието ти.

Той се изправи и въздъхна дълбоко.

— Вярно е, че браковете ми не ми донесоха щастие. Страхувам се, че както първата ми жена и деца ме напуснаха през вратата на смъртта, така и ти ще ме оставиш, Масуд. Не бих понесъл това. Знаех също, че тези деца, които са се били днес с теб, не са били прави, но какво можех да направя?

Бях твърде изненадан, за да говоря. Какви странни неща говореше баща ми. Чудех се какво трябва да му отговоря, когато майка ми се изправи, разтревожена, и каза:

— Сега не е време за лекция.

Тя махна презрително към баща ми.

— Самият ти трябва да си лягаш вече. Върни се някой друг път със своя лейкопласт, за да поправяш взаимоотношенията със сина си.

Лицето на баща ми бе зачервено, когато тръгваше, но не каза нищо повече. Майка ми излезе след него, като ме оставиха сам и доста дълго време чувах обичайните груби думи да идват от стаята им.

Отворих малката книжка напосоки и прочетох много страници, но когато чух стъпки пред вратата си, бързо плъзнах Новия Завет под възглавницата и се престорих на заспал. Майка ми влезе и помисли че съм заспал, изгаси светлината и излезе. Спах дълбоко през цялата нощ.

Когато се събудих на сутринта, беше късно. Представете си радостта ми, когато съзрях Ахмед и майка му до леглото си, разтревожени за здравето ми. Като видяха, че искам да стана, те не ми позволиха. Поговорихме малко и когато майка ми излезе да ми донесе нещо за пиене, майката на Ахмед ми даде двадесет рупии. Това бяха много пари! Аз се поколебах да ги приема, но тя бързо каза:

— Вземи ги, дете. Това е ейди за теб. Скрый ги да не ги види майка ти.

С признателно сърце ѝ благодарих и сложих парите под възглавницата.

После тя излезе да си побъбри с майка ми, като остави Ахмед при мен. Приятелят ми седна на леглото, а аз бръкнах под възглавницата:

— Ето, искам да ти покажа нещо, братко.

Дадох му Новия Завет. Той хвърли поглед и ми го върна.

— Какво има? Прочети го.

Ахмед поклати глава:

— Не, Масуд. Няма да го чета. Все още не съм луд и не искам да ставам луд.

— Какво говориш, Ахмед? — попитах аз.

— Чел съм доста от тази книга, братко, и баща ми ми доказа, че тя е изкривена. Християнството не е истинска религия, както не е и този ислям, който ни нарича езичници. Тяхната доктрина доказва, че те са езичници, а не ние. Тъй като не вярват в Мазих-Мауд (Мирза Гулам Ахмед), те сами се осъждат.

Аз го изгледах изненадан, тъй като пред мен говореше един нов Ахмед. Откакто бе започнал да учи в ахмедския мисионерски колеж и се надяваше да тръгне по стъпките на баща си, бе станал още по-твърд към идеите, които не бяха в съгласие с ахмедските му доктрини.

Той поговори няколко минути за ахмедските „доказателства“ срещу християнската позиция и след това майка му го извика и трябваше да си тръгват. Гледах го с болка в сърцето. Бог сякаш ми казваше нещо и не бях сигурен дали то е нещо, с което Ахмед щеше да се съгласи. Въпреки това чувствах привързаност към този висок сериозен приятел от младостта си и знаех, че родителите му ме обичат.

Хвърлих се на леглото си, без да мога да спя. Тъмнината сякаш блокираше всеки опит за ясно мислене. Нощта бе тежка и чувствах необяснима тежест върху себе си. Чувах отново в ума си съзливите оплаквания на моята майка за мен на баща ми.

— О, Боже, животът ми ще пропадне — оплакваше се тя. — Ще бъда отритната

в този град заради глупавия си син, който ходи да слуша християните. Синът ми! Да стане поклонник на идоли и кафир (неверник)., Той ходи при тези хора, които са срещу нас и срещу истината. Моят собствен син! Той ще стане някой смахнат проповедник или ще стане дори като теб.

За двадесети път се обръцах в леглото си и се опитвах да заспя, но сънят ми убягваше. Можех ли да се откъсна от тези ахмеди, питах се, и ако го направех, тогава какво? В крайна сметка аз бях един от тях.

Можех ли да си представя каква ще бъде религията ми. Каква доктрина щях да прегърна? Сякаш един глас прошепна в душата и ми каза — исляма!

Исляма! Кой ислям? Този на сунитите? На шийтите? Коя от повече от осемдесетте секти на исляма? И отново тъмнината пред мен сякаш стана твърда стена.

Беше ли вярно това, което казваха за християните? Покланяха ли се на три бога, след като всички вярваха, че има само един Бог, истинският Бог: Аллах, Милостивият, Благодатният и Мохамед е... Хъм, нали е? Не е ли истинският Божи Пророк? Вътрешно простенах. Тежестта върху гърдите ми сякаш ставаше все по-голяма. Умът ми се гърчеше объркано. Чувствах се така, сякаш някакви зли хора или сили, или духове ми се присмиваха, сграбчваха ме и ме удряха по лицето с юмруците си. Потях се от страх и нежелание.

Изведнъж си спомних от Евангелието нещо, което бях чел за изгонване на зли духове. Опитах се да извикам, но отново подигравателният смях като че изпълни стаята. Чувствах, че злите неща се опитваха да ме погълнат и бях парализиран от тежестта на тялото си. Извиках: „О, Създателю на вселената, помогни ми, спаси ме. О, истински Боже, моля те помогни ми.“

Навикът от детството ми се притече и аз изрецитирах три сури от Корана в бърза последователност. И отново извиках към Бога. Отново помислих за това как Исус смъмряше духовете и само при мисълта тежестта ме напусна и онова тежко нещо се махна от гърдите ми, настъпи само спокойствие и мир в стаята. Въпреки предишните си страхове, аз станах, отидох да пия вода и се замислих за Исус! Скоро заспах и имаше само мир и сигурност.

5. В търсене на истината

Прекарвах все повече и повече време в учение. Трябва да бъде честен, голяма част от изучаването ми бе с цел да намирам въпроси, на които ахмедските учители не можеха да отговорят. Сравнявах исляма и християнството и изучавах живота на пророците. Дори в училище отегчавах съучениците си със своите въпроси и едва минаваше и час, без да мисля за тези неща. Сега виждам, че Бог е посадил в мен голям глад за истината, но все още не го осъзнавах. Само знаех, че трябва да изследвам и докато изследвам, това желание за реалната истина нарастваше в душата ми.

Но търсенето на истината ме изправяше пред три препятствия: ахмедите, ортодоксалните мюсюлмани и християните.

Първо, това бяха ахмедските доктрини на бащината ми кадианска партия, с абсолютното настояване, че Мирза Гулам Ахмед е Месията и Махди, обещаният. Явно това не се харесваше на ортодоксалните мюсюлмани, които твърдяха, че сме езичници и нещо още по-лошо. Колкото до християните — те бяха толкова далечни на моя начин на мислене, а аз няхах никакъв опит с тях. Знаех само, че в тях нещо ме привличаше, макар да бяха толкова различни.

Винаги, когато се изправях пред проблем, се опитвах да открия какво казват за него и трите групи. До 1967 г. бях член на Итфал ул Ахмеъия или Ахмедски деца и се

предполагаше, че ще стана член на групата на възрастните, известна като Кхудам ул Ахмедия, ахмедски служители. Знаех, че тези групи напълно не одобряваха моите изследвания. По същото време се чувствах малко раздразнен от старейте в джамията, защото те смятаха всичките ми въпроси за лоши! Струваше ми се, че ако бях толкова уверени в своите възгледи, трябваше да приветстват всяка възможност да ми говорят за тези неща. Но не бе така и те дори докладваха за моите въпроси на баща ми. Както обикновено той отговори с гняв.

През март 1967 г. изкарах последните си училищни изпити и баща ми настояваше непрестанно да взема решение да стана ахмедски мисионер и да започна да уча в ахмедския мисионерски колеж в Рабвах.

Знаех, че това ще го зарадва, но бях твърдо решен да не бъда принуждаван насила. Вместо това в сърцето ми имаше желание да кандидатствам за другия колеж, светския, който учеше студентите, желаещи да продължат в друга насока, а не в ахмедското движение. Татко бе недоволен.

— Масуд — попита ме той една вечер — защо твърдо си решил да отидеш в другия колеж? Знаеш, че тази идея не ми харесва.

Отговорих му много честно, макар, страхувам се, и с известна гордост в сърцето си.

— Татко, искам да вървя по собствен път в живота. Родил съм се в този дом, но това не означава, че трябва да следвам пътя, който следваш ти, безрезервно. Възможно е да открия по-добър начин на живот от този. Не искам да имам сляпа вяра. Искам да знам защо когато е произлязъл нов клон от ислямското дърво, той се е превърнал в два клона — нашият собствен на кадианската партия и на лахорската партия от ахмеди. Искам да разбера сам доколко са прави мюсюлманите. И искам да видя какво казват християнските книги!

Лицето на баща ми почервения и вратът му се изду от гняв.

— Масуд, престани! — изръмжа той. — Съжалявах за предишните си груби думи и поведение към теб и досега съм те търпял. Давал съм ти любов, която не заслужаваш. Помагах ти досега в тези, тъй наречени, изследвания. Чувах какво говорят хората за теб, но дори тогава се опитвах по най-добър начин да давам отговори на вечните ти въпроси! Водех те да слушаш големи учители. Днес — и тук той удари библиотеката с ръка — тази библиотека съдържа книги, които аз съм ти купувал, макар едва да съм си го позволявал. През всичкото време мислех, че истината ще победи и ще забравиш тези смахнати идеи. Дори сега, вярвам, че един ден ще намериш светлината на истината. Един ден ще повториш вдъхновените думи на Хазрат Масих-Мауд (Мирза Гулам Ахмед): „Ще занеса това послание до краищата на земята“.

Мислех си, че ще имаме велико име, че финансовите ни проблеми ще бъдат разрешени, че дните ни ще станат щастливи. Но днес виждам, че надеждите ми в теб са били напразни. Ти не желаеш място в тази мечта. Искаш да живееш егоистично и да разрушиш репутацията ни. Е, може би си забравил, че мога да бъда жесток баща! Ако не сложиш край на тази глупост, ще сторя така, че да изчезнеш от лицето на земята.

Той направи пауза и погледна към мен с изгарящ поглед.

— Тъй като сме мюсюлмани, ще ти дам още един шанс да приемеш истината. Иначе, пригответи се за Божия гняв!

При тези думи той напусна стаята.

Седнах уморено на леглото, с празен ум. Огледах стаята, погледнах! книгите и се запитах: „Какво ти става, Масуд? Мъката, строгите думи, остави тези неща и тръгни с течението. Остави всичко зад себе си и направи това, което иска баща ти. Живей в мир.“ Тази щастлива идея се въртеше в ума ми, но друга част от мен казваше: „Не! Това не е истината и ти го знаеш! Разкрий истината, Масуд. Живей в нейната светлина.“

Думите,; които бях написал накрая на съчинението си на изпита по ахмедски доктрини, отново изникнаха пред мен: „Написах го, но не го вярвам“.

Отново помислих: „Каква стойност ще има да докажеш, че ахмедският път не е верен? Къде ще отидеш тогава? При конвенционалния ислям? Но ислямът е също разделен...“

Бях жаден и потиснат. Отидох в кухнята и изпих голяма чаша вода, след това излязох от къщи. Навън имаше пълна луна и сенките на града изглеждаха удобни и познати. Свежият въздух сякаш помиташе паяжините в ума ми и аз вървах към края на града, далеч от затихващия шум. Там седнах на един голям камък и погледнах луната. Почувствах се изпълнен с хваление към мъдрия Творец, който бе създал всичко толкова прекрасно. Звездите и луната изглеждаха съвършени и чисти, сравнени с проблемите на моя свят, там в града Рабвах.

Почувствах в сърцето си тихо желание да кажа всичко на Бога.

„Занеси проблемите си при него“, като че казваше сърцето ми. „Той е великият Творец и може да ти се разкрие. Той е Бог, който може да разреши проблемите ти. Той може да го направи, защото ти желаеш да го познаваш.“ И при тази мисъл, очите ми се напълниха със сълзи. Протегнах ръцете си към звездните небеса и казах с искрено сърце: „О, Боже, велики Творец, призовавам те да ми помогнеш. Моля те да ме поведеш към светлината и истината, ако не, промени ме да не желая да познавам повече истината. Защо мълчиш, о, Боже? Чувам за теб. Чета за теб. Сега искам да те чуя. Нужно ми е твоето ръководство.“

Не можех да кажа нищо повече, просто плачех, сам на лунната светлина.

Оказах се отново близо до реката и както преди тя ми даде мир и спокойствие в сърцето. Бавно се изправих на крака и тръгнах обратно към града. И стана нещо странно. Почувствах толкова ясно, че не съм сам. Някой бе с мен по тъмната нощна пътека и така се върнах с нова сила да продължа търсенето си на истината.

Един следобед, няколко дни по-късно, баща ми ме взе със себе си да се срещнем с издателя на списанието на Ахмедия, наречено Алфуркан, Истината. Името му бе Маулана Абул-Атта и той бе уважаван човек в нашия град. Баща ми го поздрави, като каза:

— Водя ти този мой син, за да го посъветваш. Може би ще послуша теб. Има нужда от ясно водителство.

Баща ми ни остави малко по-късно и маулви, проповедникът, ми каза:

— Масуд, баща ти май ти е доста ядосан. Какво има?

Макар да ме запита искрено, той продължи да се занимава с листата си и аз замълчах. Той вдигна поглед и отново ме попита:

— Какви са всички тези неща, които говориш из града? Казва ли ти някой да говориш тези неща? Ти си само едно младо момче на седемнадесет години. Не е обичайно някой на твоята възраст да задава такива въпроси. Мисля, че си заблуден от другите мюсюлмани, не е ли така! Чувам, че си завлечен от християните. Така ли е? Хайде, Масуд, можеш ли да получиш нещо добро от тези непросветени „пастори“ и „преподобни“? Те идват при тези метачи, само за да напълнят стомасите си. Дори не знаят защо се наричат християни, освен че бащите им са били тъй наречени християни и затова и те са такива.

Той седеше там и чакаше да отговоря. Опитах се да събера мислите си, за да му отвърна, но преди да успея, той продължи:

— Защо мълчиш? Може би съм прав, като казвам, че тези други хора участват с теб в това „изследване“ и че те са в корена на твоя спор.

Той ме погледна проникателно. Събрах кураж и казах:

— Това, което говорите, е неправилно, Маулви Сахиб. Цялото това изследване

съм правил сам чрез книгите. Аз питах старейте за съвет и информация и вие сте свидетел, че аз дойдох при вас. Никой не идва да говори с мен, аз ходя при тях.

Почувствах се доста горд с този отговор, но той ме прекъсна.

— Какво искаш да знаеш, Масуд? Какво всъщност искаш?

Смело му заявих:

— Да открия религията, която е била от самото начало и ще продължи до вечността.

— Та това, разбира се, е ислямът — отвърна той кратко.

— Но, господине, дори ислямът е разделен на секти и групи. И вие, и аз принадлежим към една група, която ислямските учени не наричат мюсюлмани, а езичници. И какво ще стане, ако успеят да прокарат закон срещу нас и да ни третират като немюсюлмани?

Чувствах се раздразнен. Тогава не можех да зная, разбира се, че това щеше да стане в Пакистан само няколко години по-късно.

— Синко — каза той, не без любезност — това няма да промени нищо. Ние, ахмедите, имаме истината, която ти търсиш. Можем да ти помогнем, но първо трябва да дойдеш при нас с доверие, с вяра.

Исках да кажа още нещо, но той се обърна с гръб към бюрото и с това показа, че разговорът ни е свършил. Все пак каза, че ще се срещне отново с мен след два дни. Междувременно ми даде няколко антихристиянски книги и няколко екземпляра от списанието си, като ми заръча да прочета.

От време на време ходех в християнския квартал, където най-напред бях приказвал с християнския проповедник и в деня след разговора си с маулви се върнах там. Докато вървах по тясната мръсна улица в района на метачите, с нетърпение очаквах срещата. Пасторът също бе обещал да ми донесе малко книги.

Никой не ме видя да влизам във вътрешния двор и пристигнах точно когато започваше хвалението.

Пасторът ме посрещна много мило и аз седнах с християните да послушам как добрият човек говори за Исус Христос като любящ Спасител и Приятел. Както винаги, бях изненадан от духа на събранието и любовта на пастора. Той имаше малко обичайни качества, но проста искреност проповядваше словото на Бога. Веднъж ми каза:

— Синко, аз нямам много знание, но това, което знам за истината, искам да го споделям.

След хвалението ми даде две книги. Едната от тях се наричаше „Разобличение на кадианите на Мирза Гулам Ахмед“. За известно време обсъждахме Евангелието, след това си тръгнах бързо към къщи.

Не губих време, а веднага седнах и прочетох книгите, които ми бе дал. Прочетох ги на един дъх и когато вдигнах глава, беше късно. Бях доста объркан. Всичките ми подозрения, които бях започнал да храня спрямо основателя на ахмедската секта, изглеждаха верни и аз не знаех какво да мисля.

Както се бяхме уговорили, след няколко дни отново отидох да се срещна с Маулана Абул-Атта в неговия офис и този път един друг, явно учен човек, седеше при него. Там бяха и някои други хора. След като се поздравихме, аз започнах:

— Сър, вярно ли е, че Мирза Гулам Ахмед е наричал себе си Бог и е обявил, че е по-велик от Мохамед?

Като чу това, маулви явно се разстрои и ме сръза остро:

— Какви глупости говориш?

Аз бях готов с отговора си обаче:

— Но не е ли вярно, че в книгата си Айна Камалат Ислям той е видял видение, че е Бог, и го е повярвал? Той казва, че е създал небето и земята!

С известно съмнение как ще го приеме, аз извадих лист хартия, на който бях записал справката и му я дадох. Той я взе и я прочете.

— От една страна, господине — казах аз — Маиш-Мауд е говорил за себе си като Бог, както изглежда, а от друга, той ясно заявява, че човекът, роден от жена, който нарича себе си Бог, е по-лош и от прелюбодеец. (Нур- ул-Коран, част 2, стр. 12.)

Двамата възрастни мъже се спогледаха и ме попитаха:

— Лично ли си чел тези книги?

— Не — признах аз.

— Тогава как разбра тези неща? Някой ти е помогнал?

Няколко други момчета на моята възраст бяха в офиса и работеха по опаковането на ахмедските списания. Сега те се бяха навели напред и чакаха отговора ми. Нямах смисъл да лъжа и признах, че съм чел тези неща в книгата, която ми бе дал пасторът — „Разобличение на кадианите на Мирза Гулам Ахмед“.

— И ти вярваш на книга, която са ти дали някакви християни?

Другият възрастен човек заговори ядосано:

— Момче, ако продължаваш така, ще съсипеш живота си! Ще изгубиш религията си и света в същото време.

Аз му благодарих за съвета, но казах твърдо:

— Господине, имам нужда от отговори и Маулви Сахиб обеща да ми даде насока, затова съм тук.

Когато казах това, двамата мъже поохладнях малко. Маулана Абул-Атта пое защитата.

— Масуд, добре би било да прочетеш тези пасажи, които ни цитира, в техния контекст. Имам и някои други книги за теб, но междуременно, помни, че Мирза Гулам е нарекъл себе си Бог по вдъхновение и откровение. Всъщност той не е Бог.

Той се поколеба и почувствах, че не иска да казва твърде много в присъствието на другите момчета, да не би това да подкопае вярата им. Той ми подаде книгите, които аз взех не много любезно, като чувствах, че отново не получавах никаква светлина, никаква помощ и никакъв полезен съвет. Започвах да се обиждам от нежеланието на старейте да се изправят пред реалните трудности на пътя им. Никой не желаше да ми помогне да намеря истината. Те искаха само да вярвам сляпо на нещата, които ме учеха от детство. Маулви също ми даде няколко книги и аз си тръгнах.

Опитах се да чета книгите, които ми бяха дадени от маулви. Почувствах, че семейството ми е много разстроено, но баща ми този път не каза нищо. Може би си мислеше, че Масуд поне чете ахмедски книги и че може би ще бъде убеден от тях и ще спра изследванията си. Всъщност това бе безнадеждно упражнение, но аз постояствах и за около три дни ги прочетох. Но продължих да ги изучавам още няколко месеца, докато стана време за изпитите ми. Въпреки възраженията на баща ми, аз се записах в светския колеж и вече наближавах последната си година там.

След като приключиха изпитите, една вечер отидох да се видя с приятеля си пастора, който идваше да посещава християните. Той живееше в друго село и пътуваше от време на време да проповядва Божието Слово на вярващите в Рабвах и да води службите им. Вечерта, когато приближавах бастий, колонията, където живееха те в своите бедни колиби, чух някакво движение пред себе си. Една гневна тълпа сновеше наоколо и ми казаха, че някакви ахмедски момчета сграбчили проповедника, още щом слязъл от автобуса, набили го на улицата и го накарали да се качи обратно в автобуса и да се прибере в селото си. Мъжете и жените, които стояха наоколо, ми бяха много ядосани, те твърдяха, че всичко е станало заради моя интерес към християнството. Казаха ми, че съм срам за ахмедската общност.

По-рано през същия ден баща ми бе повикан в управлението на Амур-и-Ама.

Това бе неофициална служба, която регулираше поведението на ахмедите. Макар да е неправителствена служба, тя има действителна сила в социалния живот на ахмедските вярващи и никой не гледа на това леко. Интервюто с баща ми било кратко.

— Синът ти премина границата — казали му. — Отиде твърде далеч в своите антиахмедски изследвания и няма да търпим това повече. Трябва да му кажеш, че ако не престане дейността си, това ще има много сериозни последствия.

Баща ми бе ядосан. Вечерта той ми каза злобно, че на моя „приятел проповедника“ било забранено да идва да служи на метачите в Рабвах.

— Те нямат право да правят такова нещо — протестирах аз, но баща ми се изсмя презрително и каза:

— Ръцете ни са достатъчно дълги да изкореним и смажем всяко вероотстъпничество.

Почувствах как в гърба ми се заби ножа на страха, но му отговорих смело:

— Татко, дори мюсюлманите ни наричат езичници, невярващи. Ние сме тези, които сме вероотстъпници, според тях. Направили сме си отделни джамии и не общуваме с другите мюсюлмани. Не е ли странно, че сме взели простите стихове от Корана и Хадит, традициите, които са ни предадени от началото, и сме си ги използвали, както желаем? Коранът ни учи, че пророк Исус се е възнесъл на небето, но ние сме дали обяснение, за да покажем, че всъщност той е умрял в Кашмир и че неговият гроб може да бъде видян днес. Преди това сме вярвали, че Мохамед е последният пророк, но днес ценим Хазрат Масих-Мауд (Мирза Гулам Ахмед) повече от Мохамед.

От друга страна, проповядваме на мюсюлманите и ги учим, че Гулам Ахмед е Махди, великият водач, очакван от стотици години и по този начин се надяваме да ги спечелим за себе си. На свой ред пък казваме на християните, че Мирза Гулам Ахмед е Второто идване на Христос. Дори казваме на индусите, че Мирза Ахмед е техният Кришна, когото чакат. Някога сме имали едни и същи представи за вдъхновение, откровение, видение и пророчество, целият ислям е бил съгласен. Сега имаме собствени значения за тях, за да изясняваме нещата, които никога не могат да бъдат ясни!

Татко, какво означава всичко това? Не мога да разбера, но искам да разбера. Трябва да знам истината!

Лицето на баща ми бе почервеняло като тухла, той стана от стола си и тръгна към мен с намерението да хвърли всичките книги, които бяха на масата, на земята. Като видя сред тях Корана, се спря, но вместо това ме сграбчи от стола и започна да блъска главата ми в стената и да ми крещи в същото време:

— Ти мръсно, нечисто човешко същество! Днес няма да те оставя жив! Днес лично ще те пратя в ада!

Въпреки болката, се опитах да се освободя от него и хукнах през вратата. Стигнах улицата, но той бе твърде бърз за мен. Преди да успея да избягам, ме хвана за гърлото и започна да ме стиска колкото сила имаше. Опитах се да извикам, да се отскубна от тази задушаваша хватка, но пръстите му бяха като желязо.

Почувствах как очите ми започват да изскачат от местата си и червена светлина залива погледа ми. Чух сестра си Джамила да крещи силно, докато се борех. Явно някои хора бяха чули виковете ѝ и бяха видели какво става. Те се бяха притекли да ме освободят от бесния яд на баща ми. Почувствах как стягането около гърлото ми бе охладено и се опитах да говоря, но успях само да изхриптя. Гласните ми струни временно бяха повредени.

Някои хора ме заведоха в най-близката джамия. Там седнах на верандата, бос и треперещ от студа и шока.

Малко по-късно водачът на нашата област, един ахмедски служител, дойде при мен и започна да ме убеждава да се помиря с баща си и да престана изследванията си. Други се намесиха и казаха, че и според тях трябва да престана. Помислих си, че ако това е цената на моите изследвания, тогава може би те не си струват, но не казах нищо. Всъщност едва ли можех изобщо да кажа нещо. Гърлото ме болеше много и не можех да говоря добре известно време.

Накрая ме изпратиха вкъщи, но се оказа, че баща ми дори не ме иска у дома. Все още бе бесен и едва когато поисках прощката му и накрая обещах, че ще прекратя изследванията си, с нежелание ме пусна да вляза.

С устните си се съгласих на условията му, но в сърцето си се чувствах празен и сам. Сякаш някой ме бе напуснал. Нощта бе напреднала доста, когато най-сетне заспах.

Няколко дни по-късно бе християнският празник Коледа, на 25 декември 1968 г. В този ден аз видях отново приятеля си Ахмед. Той беше любезен и настояваше да отида у тях. Докато вървахме, той се шегуваше с мен и ме попита небрежно дали съм получил някакви ейди или пари като подарък за празника в този ден. В Пакистан празнуваме рождения ден на основателя на държавата си Мохамед Али Джинах на този ден. Когато стигнахме дома на Ахмед, баща му беше там, но мисля, че поведението ми напоследък бе намалило привързаността му към мен, така че той изрече някакво извинение и излезе. Останахме сами в къщата, защото майката на Ахмед бе отишла в Равалпини при дъщеря си, която тъкмо бе родила.

Ахмед поговори с мен и ми даде същия съвет като другите.

— Масуд, откажи се от твърдоглавото си отношение. Нищо добро няма да излезе от това. Само правиш живота си нещастен.

— Не съм твърдоглав, Ахмед. Трябва да намеря отговорите. Не искам було от лъжи. Искам истината и няма да се задоволя, докато не я получа. Искам старейте да знаят, че грешат!

Гордостта ми нарани Ахмед и той ми се развика за първи път:

— Масуд, престани да говориш така. Изгубил ли си уважението си към старейте? Добре, че си ми приятел, иначе щях да те набия!

Веднага изпитах угризения, че съм наранил приятеля си.

— Съжалявам, Ахмед. Приятелството не би трябвало да позволява на който и да е от нас да бъде груб към другия. Напротив, то изисква да ми помогнеш. Помогни ми в моето изследване, братко.

Аз го умолявах, но Ахмед бе непреклонен.

— Но ти обеща на баща си да не се занимаваш с никакви изследвания, нали? Кимнах.

— Вярно е — признах аз — но насила бях принуден да обеща. Не се съгласих доброволно и не съм обвързан с това. Сега изследването ми трябва да бъде нелегално и искам да ми помогнеш.

Ахмед бе изплашен. Той знаеше какво ще стане, ако го хванат да ми помага.

— Не мога да ти помогна, Масуд. Аз съм твой приятел, но грижата за религията е по-голяма от това.

Не мога да допусна да се каже и дума срещу нея. Но всичко, което говориш, ще трябва да го доказваш.

Разстроих се от липсата му на смелост.

— Дай ми молив и хартия! — поисках аз.

Той послуша и аз извадих списък въпроси, който носех със себе си, и написах: Гулам Ахмед е поучавал, че Христос е умрял и гробът му е в Кашмир.

— Сега, Ахмед, ние, мюсюлманите, вярваме, че нашият пророк не може да прави грешки и все пак Гулам Ахмед е сбъркал тук.

Взех молива и отново написах:

1. След като е избегнал смъртта на кръста, Исус е отишъл в Кашмир и е живял там осемдесет години, след което е починал на 120-годишна възраст в Шринагар. Но според една от ранните му книги, Азала- Аухам, Исус ил умрял в Палестина (стр. 473).

2. В Таблих-Ризалет, том 8, дадената възраст е 125 г.

3. В Тазкира Ал-Шахадагпийн е записано, че Иса, синът на Мария, е живял 120 години след разпъването на кръст.

— Все Мирза Гулам Ахмед е писал тези три неща и те са все различни.

Какво да вярваме — че Бог е забравил или Гулам Ахмед? И има нещо още по-интересно, Ахмед. Исус е проповядвал в Ерусалим, Юдея и Самария само три и половина години и е вършел чудеса там.

Историческите книги са пълни с много свидетелства за живота и служението му там, дори днес.

Но не смяташ ли за странно, че макар да се предполага да е живял в тази част на света между осемдесет и 120 години и макар да е проповядвал през това време, никой не му е повярвал? Изследванията показват, че гробът, който се приема за негов гроб в Кашмир, не е този на Исус, а на принц Иуз Азеф! Какво мислиш, Ахмед? Нима не е проповядвал след разпъването си на кръста? Всичко това е много странно.

Направих пауза и Ахмед гледаше замислено, докато ми казваше:

— Масуд, ще проверя тези неща. Но нямам книгите, трябва да ги взема от библиотеката.

Поговорихме още малко, докато баща му отново се върна, след това се сбогувахме и аз си тръгнах.

Винаги съм съжалявал, че Ахмед не спази думата си и не ми донесе книгите от библиотеката.

6. Обявяване на позиция

През септември 1969 г. стана нещо, което ме накара да заема твърда позиция. Като се обърна назад сега, съм благодарен на Бога, че не съм знаел какво ще се случи, иначе сигурно щях да си стоя кротко.

Това стана след молитвата Иша, последната молитва за деня в джамията в Рабвах. Молитвата бе привършила и след нея имаше събрание на тема живота на Мохамед. Много хора останаха за него и аз също бях там, като седях от едната страна. Някои от по-палавите момчета в града също останаха, но аз знаех, че те само си губят времето там. Често забелязвах да гледат към мен и да ме сочат и се чудех за какво приказват.

През това време някой вече говореше и тъй като бе открито събрание, различни хора ставаха, както млади, така и стари, и вземаха думата на свой ред. Последният говорител бе някогашен мюсюлманин от сунитите, член на единия от двата големи клона в исляма, който се бе присъединил към ахмедите. Изглеждаше много впечатляващо, когато се изправи. Беше представен и започна да говори:

— Тази вечер видяхме живота на Мохамед от няколко различни ъгъла. Сега искам да видим какво Тората, Законът, и Инджил, евангелието, могат да ни кажат за него.

Аз се заслушах заинтригуван. Зачудих се какво има да каже. От своето изследване бях стигнал до извода, че Инджил не казва нищо за Мохамед! Човекът държеше Библия и я отвори на Второзаконие, глава 18, като каза: „Бог каза на Хазрат Моза (пророк Мойсей): Ще издигна Пророк сред братята ти, както съм издигнал теб.

Тук пише: „Аз ще им въздигна отсред братята им пророк, както съм въздигнал тебе, и ще туря думите Си в устата му; и той ще им говори всичко, което Аз му заповядвам" (Второзаконие 18:18). Този пророк е Мохамед, мир да бъде на него — заяви той смело — и за него е дадено това пророчество. Мохамед е потомък на Исмаил, а Исмаил бе брат на Исаак.

Аз слушах, но не с вяра, защото ми се струваше, че това не е вярно. Човекът продължи: „И Мойсей, и Мохамед се родиха в идолопоклоннически общности. Роднините и на двамата не ги приемаха и не им вярваха, а по-късно разбраха, че са истински пророци. И двамата напуснаха собствената си страна и се бориха срещу езичеството. И двамата дойдоха на света с Божия закон в ръцете си."

Той обърна страниците на Библията на Новия Завет. — Хазрат Иса (пророк Исус) също е пророкувал за Мохамед. Той отвори Евангелието от Йоан и прочете глава 14, стих 16: „И аз ще поискам от Отца, и Той ще ви даде друг Утешител, за да пребъдва с вас до века".

Знаех, че според християните тук се говореше за Святия Дух, но това, което говореше този човек, бе обичайно тълкуване сред мюсюлманите. Той продължи:

— По-нататък в стихове 25 и 26 на тази глава пише: „Това ви говорих, докато още пребъдвам с вас. А Утешителят, Святия Дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви казал."

После Исус казва в глава 15, стих 26: „А когато дойде Утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, който изхожда от Отца, той ще свидетелства за мене".

Явно говорителят се опитваше да покаже, че Святия Дух бе Мохамед! Той продължи да цитира от глава 16 на Евангелието на Йоан, като аргументът му ставаше все по-силен, както той си мислеше, а аз започвах да се ядосвам все повече на неправилната употреба на Инджил.

Спомних си гневния разговор с баща ми, когато го предизвиках за нечестния начин, по който ахмедите цитират Писанието за собствените си цели. Но продължавах да слушам.

— Трябва да ви напомня, братя мои, че тези истини се изпълниха в пророк Мохамед, мир на него.

Мохамед е този, който ни напомни всички неща. Той ни напомни в Корана всички истинни неща за Исус, неговия живот и смърт, че бе роден от девицата Мария и че вършеше чудеса. Той ни напомни за истинското състояние на християните и евреите; той цитира всички важни пророци от времето на Адам до собственото си време. Той ни води на всяка истина действително и нашият Пророк ни е дал чудесен закон за нашия живот.

Ако беше спрял дотук, това вече щеше да е достатъчно, но той не спря! Започна да казва, че не само пророчествата за Мохамед били верни, но че имало също пророчества за Мирза Гулам Ахмед, основателя на ахмедската секта. Той каза съвсем ясно:

— Второто идване на Христос се изпълни в Мирза Гулам Ахмед. Той е Махди-Мауд, великият водач, Масих-Мауд, обещания Месия. Той е същността на всички пророци и той ни се яви през тези последни дни с вечното послание за мир и сигурност за всички нас!

След като каза това, си седна.

Като слушах тази невероятна тирада от измислици, почувствах как кръвта затуптя във вените ми. „Какъв боклук!", казах на себе си и в сърцето ми имаше силно задоволство, защото аз знаех, че това са глупости. Почувствах, че някой ме кара да стана и да говоря. „Масуд, стани! Време е да кажеш това, което познаваш като истина.

Говори, иначе умът и сърцето ти няма да изтърпят!" Беше като истински глас и някак приглушено, в далечината, чух водача да казва:

— Иска ли още някой да се обърне към събранието?

Все едно, че бе попитал лично мен! Докато казваше тези думи, чух да минава шепот през тълпата и той придоби вид на човек, който осъзнава неразумните си думи. Но аз вече бях на крака. Все едно, че някой — може би същият „някой“, който бе говорил на мен — сложи ръка под мишниците ми и ме изправи на крака. Стигнах внимателно до мястото, откъдето говорителите се обръщаха към групата. Докато минавах покрай човека, който тъкмо бе говорил, го помолих да взема назаем Библията, от която бе цитирал, и той любезно ми я подаде.

Почувствах, че очите на цялото събрание са върху мен. Водачът седеше от едната страна, хвърлих поглед върху цялата група и след това започнах да говоря. Сякаш друга сила завладя езика ми в този момент и никога няма да забравя нещата, които бяха казани чрез мен в този ден.

— Уважаеми слушатели. Всеки ден се изправяме пред нови преживявания и учим нови неща. И днес може би ще чуете нещо, което ще бъде ново за вас. Току-що чухме какво ни казва този господин и той сякаш искаше да каже, че вярва в Библията, от която цитираше, че тя не се е променила, макар мюсюлмани и ахмеди да казват, че тя е изменена.

Спрях и погледнах надолу към Библията, която държах. Осъзнавах, че говоря работи, които нямаше да се харесат на групата. Знаех какво ще си помислят — че аз, едно момче на осемнадесет години, нямам право да казвам такива неща, особено на публично място. Но продължих:

— Трябва да запитам господина — ако е вярно, както каза той, че Второзаконие 18:18 наистина говори за Мохамед, защо тогава хората, които са живели по времето на Христос, са сочели Исус като изпълнение на този стих? Йоан 1:45 ясно казва, че „Филип намира Натанаила и му казва: Намерихме онзи, за когото писа Мойсей в Закона и за когото писаха пророците, Исуса, Йосифовия син, който е от Назарет“. Хората от времето на Христос казваха, когато виждаха чудесата му,; „Наистина този е пророкът, който щеше да дойде на света“ (Йоан 6:14). В Деяния на апостолите Стефан и Павел сочат към същото пророчество, когато говорят за Христос. Исус говори за себе си по този начин: „Защото ако вярвахте Мойсея, повярвали бихте и Мене; понеже той за мене писа“ (Йоан 5:46).

Когато огледах слушателите си, ми се стори, че всички наблюдаващи очи бяха враждебни, но вътрешният подтик да говоря бе силен.

— Сега стигаме до предполагаемото подобие между Мойсей и Мохамед. Чували сме някои факти, но други не. Например по време на Мойсей царят на Египет убиваше еврейските деца, но ставаше ли това по времето на Мохамед? Не, не ставаше. Мойсей говореше на Бога и му бе дадена титлата Калим ул Аллах, този, който говори с Бога (Сура 19, стих 52; Сура 4, стих 164). Братя, Коранът казва, че Мохамед е получил посланията си от Бога чрез посредничеството на архангел Гавраил. Освен това пророк Мойсей вършеше чудеса, но пророк Мохамед не. Дори бих казал на онези, които твърдят, че Мохамед е вършел чудеса, че според тях Коранът лъже! Защото не е ли вярно, че Коранът не споменава никаква способност на Мохамед да върши чудеса?

И сега, какво да кажем за Евангелието на Йоан, от което току-що ни бе „показано“, че Мохамед е Святият Дух, обещан от Исус? Вярно е, нали, че в нашите книги самият Мирза Гулам Ахмед е наречен Святия Дух? Точно тук имаме противоречие. Но междуременно какво действително казва този стих, Йоан 14:16? Кой е този „друг Утешител“?

Първо, как можем да приемем този стих, след като той ясно говори за Бога като

Баща? Ние се противопоставяме на тази доктрина за Бога като Баща, тогава как можем да приемем изобщо този стих?

Второ, какво е действителното значение на това твърдение на Исус? Явно той е толкова важен, че когато се моли на Отца, тогава Отец ще му даде Святия Дух в отговор. Ние, мюсюлманите, казваме, че пророк Мохамед е по-велик от Исус, но може ли Мохамед да се моли с тази молитва? Исус говори ясно, когато казва: „За вас е по-добре да отида аз, защото ако не отида, Утешителят няма да дойде на вас; но ако отида, ще ви го изпратя". Това откриваме в Йоан 16:7.

Прелиствах страниците на Евангелието, докато продължавах. Бях сигурен, че сам Бог ми напомняше тези пасажи! — По-нататък, в Йоан 14:16 се казва, че Святия Дух ще дойде и „ще пребъдва с вас до века". Със сигурност се има предвид именно това — че Святия Дух ще живее вечно с нас. Може ли това действително да се отнася за Мохамед? Той е живял в този отчаян и грешен свят шестдесет и две години! Как може някой да мисли, че шестдесет и две години е вечност?

Някои от хората в джамията започваха да се споглеждат. Знаех какво си мислят за мен. Започнах да забелязвам омраза по лицата на едни, а други местеха неспокойно крака. Но се надявах поне някои да се замислят над тези неща, затова продължих:

— Моля, забележете Йоан 16:13, където се казва за Святия Дух, че „няма да говори от себе си, но каквото чуе, това ще говори". Това може да се отнася и за Мохамед, защото е истина, че той е говорил това, което му се е давало от небето, но какво да кажем за следващия стих? „Той мене ще прослави, защото от моето ще взема и ще ви известява."

Братя, Коранът свидетелства от Духа, че е даден на Мохамед чрез Гавраил от Бога. Ние ахмедите вярваме, че Святия Дух е Мохамед и че за него Исус каза: „Няма да говори от себе си... мене ще прослави, защото от моето ще взема". Сега, ако това е вярно, трябва да извадим заключението, че Бог е Христос или че Христос е Бог. Тези думи го показват ясно. Но за нас това е напълно невъзможно! Това е много лоша мисъл за един мюсюлманин! Но тогава, ако Христос не е Бог, как е възможно Святия Дух да е Мохамед? Ако кажем това, тогава трябва да вярваме също, че Коранът бе даден на Мохамед от Христос и че Христос е Бог!

Ако все още не сме убедени, тогава какво да кажем за Святия Дух, за когото се говори в Деяния на апостолите? Един от учениците на Исус, този, наречен Петър, отрече дори да го е познавал три пъти, но когато на този човек слезе силата на Святия Дух, той говори с голяма дързост и смелост на множеството хора, като каза: „Израилтяни, послушайте тия думи: Исуса Назарянина, мъж засвидетелстван между вас от Бога чрез мощни дела, чудеса и знамения, които Бог извърши чрез Него посред вас... Него... вие разпнахте и убихте чрез ръката на беззаконици... И тъй, нека знае добре целият Израилев дом, че тогава Исуса, когото вие разпнахте, Него Бог е направил и Господ, и Помазаник" (Деян. 2:22-23, 36).

Бях удивен на смелостта, с която четях тези огнени думи. Докато държах книгата, от която ги четях, напълно осъзнавах, че силата на Бога присъстваше в джамията тази вечер. Задържах дъха си за момент.

Какви други силни думи щяха да последват? Чувствах, че трябва да кажа нещо за финал:

— След като чухме тези неща, братя, защо слушаме погрешно учение и спорове, в които няма истина?

Ако бях спрял дотук, струва ми се щеше да бъде най-добре, но не желях да мълча. Чувствах се велик човек и в сърцето си се гордеех, че Бог е в мен. Тъй като бях млад и глупав и изгарях с тази гордост, продължих да говоря, като прибързано атакувах идеята, че Гулам Ахмед бе Месията или Христос.

— Каква е истината, която трябва да вярваме? Чувам да се говори, че нашият основател Мирза Гулам Ахмед е дошъл в образа на Христос. Ако е така, тогава, господо, смей да попитам какво стана с онези знамения, които се споменават в Библията? Христовите ученици предсказваха, че когато Исус дойде от небето, небесата ще преминат със силен шум, а стихииите, нажежени, ще се стопят. Другаде пише, че един ученик е казал: „Погледнете, той идва с облаците; и всяко око ще го види“.

Явно съвсем малко хора в света са познавали Мирза Гулам Ахмед. Според нас, ахмедите, той е трябвало да обърне християните в мюсюлмани преди да умре. Но станало ли е това?

Отново питам, коя е истината, която трябва да вярваме?...

През мен премина трепет. В сърцето си почувствах изблика на страха и един глас вътре в мен каза:

— Масуд, спри! Сядай си!

Краката ми затрепериха и аз се опитах отново да говоря. Смътно видях тълпата да се надига и баща ми да върви към мен. С ръцете си той ме удари толкова силно, че паднах на пода. Над мен хората се блъскаха, за да ме ударят, да ме ритнат. Милостиво, тъмнина ме покри и аз изпаднах в безсъзнание.

7. Бягай!

Дойдох на себе си на леглото в местната болница. Огледах се замаяно, видях други пациенти и разбрах, че трябва да съм в общото отделение. Опитах се да се надигна, но не можех да се мръдна. Отвън чувах пътното движение по главния път. Чувствах се слаб като новородено бебе.

Една сестра дойде с подкожна инжекция. Тя не каза нищо, просто ми направи инжекцията и след няколко секунди сякаш всичко се носеше във въздуха! После трябва да съм спал, защото в следващия момент, когато отворих очи, приятелят ми Ахмед седеше на леглото и гледаше надолу към мен, без да се усмихва. С него бяха още двама млади хора. Опитах се да се усмихна на Ахмед, но не се справих много добре, защото все още се чувствах болен и замаян. Единият от младите мъже се изсмя високо и каза подигравателно:

— Следващия път по-добре да не бъде толкова смел, след като видя докъде го докара цялото това бързане!

Другият кимна и каза:

— Той наистина е голям мъж. Два дена след „произшествието“ и все още е жив, макар и на легло.

Така разбрах, че това трябва да е вече третият ми ден в болницата. Ахмед им направи знак да излязат, за да можем да поговорим. Накрая те си отидоха, а той седна на стола до леглото ми и каза искрено:

— Масуд, защо помрачаваш бъдещето си така? Не само ти ще пострадаш от тази своя глупост, но и семейството ти. Помисли за тях, Масуд. Все още има време да сложиш край. Защо не признаеш, че си говорил погрешно и прибързано и че си готов да се помириш с Рабвах. Приеми правия път, братко, и всичко ще се уреди за теб.

Като чух думите му и видях любовта му към мен, ми стана мъчно. Той ми помогна да се изправя на леглото и очите ми се изпълниха със сълзи, когато казах: — Ахмед, за лъжец ли ме смяташ? Защо ти, от всички хора, стана мой неприятел? Не мога да разбера какво правя! Чувствам, че някой ми казва да направя тези неща, Ахмед. Чувствам, че то е вътре в мен и трябва да говоря.

Ахмед се намръщи предупредително:

— Масуд, ти наистина си лъжец. Този някой има плът и кръв и ти го знаеш. Някой те е научил да говориш тези неща срещу нас, нали?

Въпреки изреченото, знаех, че в сърцето си ми мисли най-доброто. Изглеждаше разтревожен, като не вярваше на думите ми. Опитах се отново да му обясня.

— Ахмед, когато говорих там, в джамията, покорен на този глас вътре в мен, всички слушаха. Те бяха съвсем тихи. Ти знаеш това. Но щом прибавих думи от себе си и говорих, както говорих точно преди да дойдат да ме бият, изгубих! Изгубих спокойствието в сърцето си, мира в ума си и те ме набиха, Ахмед.

Погледнах с надежда към него. Искях да ме разбере, но той просто ми отвърна гневно, като скочи:

— Сега наистина вярвам, че си луд. Лекарят е прав. Трябва да отидеш в лудница. И той се обърна, без да ми каже довиждане. Тръгна си ядосан.

Натъжих се, че си отиде така, но още повече бях разтревожен от споменаването за лекаря. Нима докторът ме третираше така, сякаш съм луд? Беше много неприятно и имах некомфортното усещане, че нещо ще се случи. Сграбчих чаршафа, заплаках тихо и се чудех какво ще стане с мен, твърде развълнуван дори да се моля.

След няколко минути дойде сестра да мери пулса ми.

Като изви глава към вратата, за да не може никой да дойде незабелязано, тя каза бавно и ясно:

— Пази се! Не яж изобщо от храната, която ти носят. Тази нощ в три часа отиди в тоалетната. Ще намериш дрехите си там. Облечи ги и бягай. Не стой тук.

Тръгна си, а аз останах без дъх и моментално забравих всичко, което Ахмед изрече, за да ме нарани.

Какво бе казала? Какво щеше да стане с мен? Именно тогава се помолих за Божията помощ и останах да лежа там разтревожен. Колко бавно минаваха часовете този ден.

Кое беше това момиче? Беше ли обикновена сестра? Мислех много за нейните странни предупреждения, докато лежах в леглото си и осъзнах, че тя със сигурност бе казала истината. Мисълта ме накара да затая дъх за момент. Как можеше да знае? Трябва Бог да я бе пратил. Той бе пратил този „ангел“ да ме предупреди!

Същата вечер ми донесоха храна. Погледнах я подозрително. Бях гладен, но предупреждението звучеше в ушите ми:

— Не яж нищо от това, което ще ти донесат.

Отново я погледнах. Щяха ли наистина да се опитат да ме отровят? Знаех, че не е необичайно вероотстъпниците да бъдат убивани по един или друг начин. Вярно ли бе, че съм се отрекъл от потеклото си?

Не бях сигурен какво точно вярвам. Скришом изгребах храната в една найлонова торбичка, сложих я в едно чекмедже и се помолих. Молих се на Бога отново и отново да ме защити. Рецитирах колкото се може повече сури от Корана по памет. Всяка минута изглеждаше като час и когато някой идваше до вратата да погледне към мен, се преструвах на заспал. Нощта изглеждаше безкрайна. В отделението имаше една малка нощна лампа, за да могат сестрите от нощната смяна да ни наглеждат всичките в стаята. Някъде към три часа вратата полека се отвори и някой тихо ме повика. Измъкнах се от леглото, сърцето ми биеше лудо и на пръсти минах през вратата към тоалетната. Влязох вътре и открих там дрехите си, ризата и панталоните, които носех, когато бях нападнал. Облякох ги.

Когато излязох, моят „ангел“ ме чакаше и тя каза настоятелно:

— Ако минеш от другата страна на градината, ще успееш да се изкачиш по стената и да я прескочиш.

Няма да се нараниш. В 4:30 ще мине автобус и той ще те заведе в Лейалпур.

Оттам вземи друг автобус за Лахор. Адресът, където можеш да отидеш и да бъдеш на сигурно място, е в джоба ти. Оставила съм там и малко пари. Майка ми живее там и тя ще ти помогне. Написала съм ѝ писмо, в което обяснявам всичко.

Дай ѝ го, още щом пристигнеш.

Бях удивен и объркан от всичко това. Сякаш случките бяха от някоя от моите книжки с момчешки приключения. Защо ми помагаше това момиче, питах се аз. Защо ще се интересува от мен? Още повече, бях сигурен, че Бог ми я изпраща точно в нужното време и ѝ благодарих с треперещи думи.

Но тя ме избута навън. Попитах я:

— Защо правиш това?

Тя отговори бързо:

— Сега не е време за въпроси! Ти си в опасност. Тази сутрин висш служител дойде и го чух да казва на лекаря, че трябва да бъдеш убит.

В очите и блеснаха сълзи и тя каза нещо странно:

— По този начин, братко мой, ще живееш. Нека Бог те пази!

Изчезна почти преди да успея да ѝ благодаря. Плъзнах се надолу по коридора и за щастие никой не ме чу. После се оказах навън в градината и предпазливо се промъкнах през лехите. Болничният пазач седеше на една пейка до вратата почти заспал, но храстите ме скриваха от погледа му. Често у нас се шегуваме, че хората на сигурността обикновено са сигурно заспали и този път се зарадвах, че той не ме чу. Можех да различа тъмната сянка на ниската стена зад още няколко храста пред себе си и бързо ги заобиколих, но се спънах в купчина боклуци! Миришеше ужасно, но не се забавих. Погледнах нагоре, пазачът продължаваше да спи и аз се покатерих на стената. Погледнах надолу и за момент се уплаших да скоча, но в този миг залая куче и аз скочих, уплашен, че могат да ме видят на стената. Приземих се тежко върху някакъв боклук в подножието на стената върху прашния път. Няколко парчета стъкло сразяха ръцете ми, но май се бях приземил върху голям картон, който поне предпази дрехите ми да не станат още по-мръсни от това, което бяха вече. Станах на крака и побягнах към най-близката сянка да се скрия, но никой не извика след мен и аз бях на сигурно място.

След няколко минути се изправих на крака и започнах да вървя към Чиниот, на около пет мили по главния път. Нямаше луна, която да осветява пътя ми, докато вървя. Можех да различа фигурите на други хората от охраната на Пенджаб, облечени в своите „униформи“ шалвар камиз. Повечето от тях носеха латхи, вид пръчка, с която да налагат нарушителите, но малцина от тях явно имаха нужда да я използват! Повечето спяха и всичко бе тихо, докато стъпките отекваха тихо в праха на пътя. Скалистите хълмове около Рабвах бяха забулени в тъмнина и си мислех тъжно дали някога щях пак да бъда тук в безопасност. Нощта бе хладна след горещината на деня и по всяко друго време щеше да ми хареса нощната разходка — но не тази вечер.

Страхувах се. Бях убеден, че ако ме хванат да бягам така, със сигурност щяха да ме убият. Докато мислех за това, започнах да бягам, нетърпелив да оставя Рабвах зад себе си, и бягах докато се изморих.

Престоят ми в болницата ме бе направил малко слаб и тогава съжалих, че не съм взел автобуса. Но обмисляйки плана на сестрата, сметнах, че автобусът няма да е много сигурен, затова бях решил да стигна пеша до Чиниот, където знаех, че мога да хвана влак за Лахор сутринта. Отново този „някой“ в сърцето ми сякаш ме караше да постъпя така и чувствах в ума си мир, дори докато бързах по прашния път.

Рано сутринта стигнах гарата. На вратата ме посрещна името „Чиниот“. Малката сграда вече жужеше от движение. Хората пиеха горещ сладък чай. Казват, че в Пакистан гарите никога не спят и това е вярно.

Застанах на дълга опашка и в крайна сметка купих билет за влака в седем часа за Лахор, после се качих на чакащия влак. След няколко минути дизеловият локомотив изсвири и ние потеглихме в посока Лахор.

Влакът беше много пълен и дори пътеките бяха наблъскани. За мен нямаше значение обаче, защото сред тълпите сякаш бях на по-сигурно място, по-анонимен. След една или две спирки тълканицата намаля и аз успях да си намеря място. Хората ставаха да се разтърчат и да си купят нещо за закуска.

Няколко носачи си пробиваха път с викове, като носеха тежки пълни кошници. Заради вълнението не бях гладен, макар в продължение на много часове да не бях ял нищо, но си купих малко чай. Парещата течност, сладка като мед, ми се стори много приятна в тази студена сутрин. Вълнението от предишната нощ сякаш бе вече далеч и аз се чувствах тъжен и сам. Но не бях сам...

Бръкнах в джоба за писмото, което ми бе дала сестрата. Обърнах го бавно и прочетох адреса: улица „Нисбет“, Лахор. Пликът не бе залепен и тъй като бях любопитен да видя какво казва за мен, го отворих и прочетох. Казваше на майка си, че съм имал много проблеми, поради които е станало наложително да напусна Рабвах за известно време. Молеше майка си да ми помогне и да ме изпрати при някой от чичовците ѝ, за да се грижи някой за мен. Казваше, че ще пише отново.

Сгънах писмото внимателно и го поставих отново в плика. Получих лекота в сърцето, докато го четях, сигурен, че Бог се грижеше за мен.

Местността, през която минаваше влакът, зелена от дъждовете, ми приличаше на рай и аз чаках с нетърпение да стигна Лахор.

Няколко часа по-късно стигнахме главната гара на Лахор. Бавно излязох от дългата ниска сграда, понесен от тълпата, и наех танга, конска каруца, обичаен транспорт в нашата страна. Водачът ме попита къде искам да отида. Аз пъхнах ръка в джоба, за да проверя адреса, и замръзнах. Пликът и парите, които момичето ми бе дала, бяха изчезнали! Някой ги бе откраднал, вероятно в тълпата на гарата. Ядосах се на себе си, че съм бил толкова невнимателен, но нямаше какво да се прави.

Казах на тангавала, че парите ми са били откраднати. Изненадващо той се оказа състрадателен и ми предложи да ме заведе до улица „Нисбет“. За щастие помнех част от адреса, така че поне толкова можех да му кажа. Никакви други пасажери не се появиха, които да се качат с мен и така да му заплатят за труда, така че той удари камшика по гърба на коня си и тръгнахме.

Заведе ме на улица „Нисбет“ и ме остави там. Бях много благодарен за милостта му. Отново сякаш някой се грижеше за мен и аз прошепнах една кратка благодарствена молитва.

Притеснявах се да питам къде живее жената. Това не се прави в Пакистан. Ако беше мъж, щях да питам продавачите по пътя. Но не можах да измисля друг начин да намеря къщата на тази жена, затова се насилих да попитам.

Сякаш никой не я познаваше изобщо. Стоях на пътя и се чудех какво да правя. После, като поскитах малко по-нататък, се натъкнах на кръстопът, наречен Лаксми Чоук. Цялата околност представляваше заградена филмова площадка и по оградата бяха налепени филмови реклами. Пакистан и Индия са двата най-големи консуматори на филми в света и тази област бе центърът на филмовата индустрия в Лахор. Градът бе известен със своите студия и много млади хора бягаха от дома и тайно отиваха там с надежда да се снимат във филмите. Навсякъде имаше кина и повече ресторанти, отколкото изобщо бях виждал в живота си! Движещата се тълпа почти ме задушаваше и аз слязох от тротоара, препълнен с хора, които тичаха във всички посоки. Едва не бях премазан от една кола. Сkochих обратно на тротоара право върху едно момче. То носеше поднос с чайник и няколко чаши. Когато се блъснах в него, то залитна и изтърва

подноса, порцеланът се разтроши на парчета!

Почувствах се ужасно. Момчето започна да ме ругае на гневен пенджаби и ми поиска пет рупии за счупения сервиз. Почувствах се съвсем безпомощен, защото няхах пари. Както обикновено, когато има някакво произшествие, хората бързо се струпват. Вече виждах как някои от тях се питат дали няма да има сбиване, но аз няхах желание да споря. Бях сбъркал и много засрамено казах:

— Нямам никакви пари. Ако искаш, претърси ме, но няма да намериш и една пеза, дори и най-малката монета.

Един старец започна да мърмори:

— Всички казват едно и също, тези безскрупулни млади хора, които идват в града с надежда да намерят работа във филмите, с надежда да бъдат актьори. Сигурно и той е същият.

Ушите ми пламнаха. Колко далеч бе от истината, но аз няхах намерение да го убеждавам, че съм избягал, защото животът ми е бил в опасност. Вместо това поговорих с момчето:

— Виж, съжалявам за чашите. Защо не дойда с теб в ресторанта, където работиш и там мога също да поработя. Така ще спечеля пари, за да ти заплатя за счупените неща.

Момчето помълча една минута, но после кимна. Сигурно бе облекчен, че няма да плаща лично за счупеното.

— Ела — рече то и аз тръгнах с него.

Каза ми, че името му е Фарух. Изглеждаше мило момче и почувствах, че ще бъде добър приятел. Беше горе-долу на моя възраст. Заведе ме при собственика на ресторанта, който стоеше на масата си при вратата и броеше пари. Беше тясно, като много от местата тук, и продаваше най-вече чай, както вътре, така и навън. Момчета като Фарух имаше навсякъде и носеха подноси с чаши на различните офиси и магазини. Всички пиеха чай, през цялото време, така че това бе добър бизнес. Момчетата сигурно получаваха малка заплата, но си изкарваха, като вземаха повече за чая, който носеха на външните клиенти. Обикновено не бяха недоволни, но работата беше трудна и се работеше до късно.

Човекът вдигна поглед от купчините с пари и ме загледа, докато Фарух му разказваше историята с инцидента. Когато свърши, човекът каза грубо:

— Значи и ти, а? Избягал си от къщи, защото си се влюбил във филмовата героиня! Коя си харесваш?

Бях смутен, защото нищо не бе по-далеч от ума ми. Замълчах, а той каза грубо: — Отведете го да мие чашите с другите момчета.

Той ме отпрати с ръка. Фарух ме заведе в кухнята и започна да ми помага да мием купчините прибори. Бях свикнал да помагам в такава работа от години, още от дете, но днес... днес почувствах как сълзи изгарят очите ми и припряно ги избърсах с ръка. Но не преди Фарух да ме види.

Късно същата вечер, когато беше почти време ресторантът да затваря, започнах да мисля къде ще преспя. Изглеждаше безнадеждно да се опитвам да търся жената на улица „Нисбет“ и се запитах дали сестрата в Рабвах щеше да си помисли, че просто не съм си направил труда да я потърся или че не съм оценил любезността ѝ. Мисълта ме натъжи. Когато тежко закрачих навън в нощта, Фарух дойде при мен.

— Имаш ли къде да отидеш за през нощта?

Поклатих глава, като ми стана много мъчно за самия мен.

— Последвай ме тогава — нареди той и тръгна бързо към парка. Фарух излъчваше авторитет и аз се зачудих какъв ли е произходът му, откъде ли идва. Тръгнах след него.

Той влезе в парка, известните Градини Лорънс, и седна на една пейка. Каза ми,

за моя изненада, че това е неговата пейка. Плащал наем, за да спи на нея!

— Тази вечер — каза той снизходително — ще си я поделим. Можеш да използваш половината, а аз другата половина!

Бях много доволен от щедрата му мисъл и му благодарих топло. Гледах го, докато отваряше една хартиена торбичка и извади от там две малки парчета храна, която разположи внимателно на пейката. Начинът, по който постави храната, ми каза твърде много за него и той по-късно потвърди, че идва от богато семейство от южния град Карачи. Карачи, най-големият град в Пакистан, на около 800 мили югоизточно от Лахор, ми изглеждаше толкова далеч, колкото луната!

Фарух беше джентълмен! Оскъдното ядене, което си поделихме тази вечер под звездите, едва ли напълни стомаха ми и още по-малко празнотата в сърцето ми, която чувствах, откакто бях напуснал Рабвах. Още веднъж почувствах, че Бог знае всичко за мен. Със сигурност, помислих си аз, той ми бе намерил нов приятел, за да се грижи за мен тази вечер. Фарух ми разказа накратко историята си. Син на богато семейство, той бе дошъл в Лахор без разрешението на родителите си, за да се опита да играе във филмовия свят там. Не станало, както и с повечето хора като него, а той бил без пари. Стори ми се много нещастен, докато ми разказваше историята си и съм сигурен, че му бе много трудно да мие чинии и да сервира чай. Той не знаеше какво ще му предложи бъдещето, както не знаех и аз. Като мен тази сутрин, той поплака малко, докато говореше.

Приказвахме до късно през нощта за много неща. Фарух, който ми бе толкова сърдит сутринта, беше станал мой истински приятел. Мислех много, докато той споделяше, и както толкова пъти дотогава се ядосах на сляпата вяра, която държеше нас, младите хора, в ада!

Нашите старей искаха само да спазваме традициите им, те нямаха желание да познаят истината.

Не бяха отворени нито за Бога, нито за хората. И всички ние бяхме хванати в тази система на мислене и действие. Защо, помислих диво, хората се женят и имат деца, само за да ги правят нещастни! Животът бе твърде труден за младите хора. Когато казах тези неща на Фарух, той се съгласи с много от тях, но настояваше, че не искал да живее без любовта на родителите си.

Попитах го защо не се върне в Карачи. След секунда той каза:

— Ако се върна, Масуд, ще дойдеш ли с мен?

Бях трогнат от предложението му, но единственото, което измислих да кажа, бе:

— Никога не съм бил в Карачи. Къде бих могъл да живея?

Фарух настояваше, че това не било проблем и накрая се съгласих, ако се върне в Карачи, да отида с него.

Не знам кога най-сетне сме заспали, но трябва да е било в ранните часове на новия ден. Спахме свити на пейката, сгущени един в друг, поделяйки си малкото място. По някое време през нощта пазачът дойде със своята латхи, пръчката си, и ни събуди. Фарух му даде една монета от петдесет пеза и когато пазачът посочи към мен с пръчката си, му даде още една. Мъжът прибра монетите и продължи към следващата пейка, където продължи същата процедура с друг човек.

Разбрах тогава, че това плащане бе бакшиш, подкуп, който ни позволяваше да спим на пейката!

Този сорт неща не са необичайни по местата с ниски надници. Това е единственият начин, по който хората могат да допълнят доходите си. С благодарност се потопих в съня...

Около мен се сгромолясваха къщи с рев. Големи здания ставаха купчини камъни, а земята се надигаше и трепереше. Навсякъде имаше разрушения. От каналите

и водосточните тръби се надигаше ужасна миризма и улиците се бяха опразнили от всякакъв живот. Лешояди, орли и други птици кръжаха неуморно в небето.

На различни места виждах празни джамии и под счупените стени на най-близката джамия имамът бе почти погребан. Аз се наведох и го издърпах. Той не проговори, дори не обърна внимание на присъствието ми, а просто отмина, сякаш в транс.

Докато го гледах, осъзнах, че стотици хора се движат бавно в същата посока. Присъединих се към тях, за да видя накъде отиват. Пред нас имаше голям огън, най-големият, който някога съм виждал. Гъсти облаци от дим се издигаха към небето и огънят бе толкова огромен, че не виждах докъде се разпростираше. Струваше ми се, че целият свят гореше! Хората отиваха право към огъня и десетки мълчаливо падаха в неговото сърце и жегат. Това бе техният край.

Сякаш бяха привлечени към пламъците от някаква сила, която не можеха да управляват.

Когато влизах в огъня, изгаряха като пластмасови фигурки и ставаха черни като пепел.

Като видях това, се вкамених от страх. Извиках на един от минаващите хора:

— Спри. Спри се. Защо се самоубиваш по този начин?

Но той внимателно се освободи от ръката ми и каза:

— Не знаеш ли, че това е Съдът над света? Получаваме справедливата награда за това, което сме правили, докато сме били в света.

Ужасен, аз извиках:

— Не! Аз не мога да завърша по този начин. Не!

Чух един мъж да ми казва.

— Какво правиш тук? Върви на юг. Върви на юг!

Побягнах от големия огън, като едва си поемах въздух. Бягах, докато повече не можех да бягам и паднах на земята. Мястото, където паднах, приличаше на красива градина, но не градина, каквато може да се види където и да е в този свят. Атмосферата беше спокойна и пред себе си видях голям бял камък. На него бяха написани тези думи: „Тук са онези, които имат печата на челата си“.

Събудих се от този ужасен сън от силното къртящо адхан на сунитската джамия наблизо и няколко секунди слушах познатите думи с удоволствие:

Ашадо ун Ла Иллаха илла Аллах Мохамедар-Расул Аллах. Фарух се размърда в съня си и аз се събудих напълно. Станах и тръгнах към джамията, от която се чуваше призива за молитва. Когато измивах лицето си в подготовка за молитвата, ми дойде мисъл: „Това не е правилно. Ахмедите не се молят заедно със сунити или шийити.“ Но отхвърлих мисълта от ума си и отидох да се моля.

По време на молитвата имамът, водачът в молитвата, рецитира стихове от Корана.

Цялата слава принадлежи на Аллах, Господ на всички светове, на Благодатния, Милосърдния, Властелина на Съдния ден. На Тебе Единия ние служим и към Тебе Единия се обръщаме за помощ.

Насочи ни към верния път — пътя на тези, които не са загубили Твоето благоволение и тези, които не са се отбили от верния път.

Странна мисъл се намеси в молитвата ми. Запитах се: „Всички ние, мюсюлманите, повтаряме тези думи много пъти в пет ежедневни молитви. Всички ние винаги молим Бога да ни покаже верния път. Да ни покаже верния път? Не сме ли вече на верния път? Не ни ли е показал вече този път? Със сигурност ние сме винаги на този път.“ Мислите ми кръжаха и кръжаха, но аз се смърчих и стиснах очи, за да се концентрирам в молитвата си.

След молитвата тълпата изплува от джамията и започна да се разпръсква. Изведнъж земята започна да се надига и да се тресе както в моя сън! Имаше земетресение и хората викаха по улиците: „О, Боже, имай милост към нас. Имай милост!“

Кръвта ми сякаш се смрази във вените ми, докато си спомнях съня. Няколко минути земята се тресеше, но после спря, прахът улегна и всичко отново утихна. Но краката ми трепереха, докато още виждах в ума си процесията на замаяни хора, които вървяха към съда. Сънят бе съвсем пресен в съзнанието ми!

Забързах обратно към Фарух и го намерих напълно разбуден, както и очаквах. Никога не бе преживявал земетресение преди. Върнахме се в ресторанта и закусихме, след което собственикът се съгласи отново да работя през деня. Всички момчета получаваха всекидневна храна, така че поне им бе осигурено яденето. И в сърцето на всяко от тях имаше искрена надежда и желание един ден да срещнат човека, който ще ги въведе във филмовия свят на техните копнежи.

Работех здраво, но умът ми не се концентрираше в работата. Отново и отново в съзнанието ми се връщаха към размислите в джамията. Чувствах се измамен. „Масуд, казах си аз, кажи ми колко пъти се молиш на ден и колко пъти повтаряш същите стихове от Корана в молитвата си като добре обучен патриот? Замислял ли си се за какво би трябвало да се молиш? Какво означава за теб да се молиш на Бога с думите „Покажи ни верния път“? Ако всички мюсюлмани вярват, че се намират на верния път, точно този път, който е угоден на Бога, защо тогава се молят по този начин, сякаш не са там, сякаш се страхуват, че могат да го пропуснат?“ Осъзнах без емоции, че и аз бях като тях. Всички бяхме в едно и също положение. Наистина ли знаех, че съм на верния път? Казваше ли съзнанието ми, че съм угоден на Бога?

В края на своя ден, докато изхвърлях последната мръсна вода, сърцето ми все още викаше към него:

„О, Боже, води ме в пътя, който води към истината!“

8. На юг

Изминаха три дена, а аз все още няхах ясна представа какво да правя. Продължавах да работя в ресторанта с Фарух и все повече и повече оценявах неговия дух да помага. Собственикът явно го харесваше и му имаше доверие за много различни неща. В края на четвъртия ден след работа аз избърсах ръцете си и отидох да намеря Фарух. Казахме лека нощ на другите и излязохме навън в хладния въздух на нощта. Изведнъж Фарух ми каза:

— Хайде, Масуд. Отиваме на гарата.

Бях изненадан и побързах да настигна приятеля си, който вървеше бързо в тази посока. Хванах го за ръка и казах:

— Какво каза? Как можем да ходим някъде, братко? Нямаме пари. Фарух не се обърна, а продължи да крачи бързо.

— Всичко е наред, Масуд. Днес си получих заплатата и имам сто рупии! Без да чака моя отговор, той извика на една танга и двамата се покатерихме на превозното средство с доста крехък вид.

Почувствах се объркан от думите му, защото доколкото знаех, Фарух не би могъл да взема такава висока заплата. Зачудих се какво е направил за собственика, че да му платят такава голяма сума. Но нямаше време да го питам, защото скоро бяхме на гарата.

Слязохме от тангата и Фарух плати на тангавала няколко пеза за превоза. Той

закрачи към гишето за информация, което бе обсадено от тълни хора, искащи да научат за влаковете веднага, и явно се върна триумфиращо. Обяви, че има влак за Карачи след половин час, а след това отиде и купи билети. Седнахме заедно в чакалнята, едно голямо открито място, където хората чакаха с най-евтини билети, трета класа, заедно със своите огромни вързопи, постелки, евтини куфари, тенджери и тигани. Докато стояхме там, се чудех защо хората в Пакистан се чувстват задължени да носят всичките си принадлежности, когато пътуват с влака! Контрастът с нашите собствени жалки притежания ме натъжи.

Никой от нас нямаше дори вързоп с одеала.

Тръгнах да говоря за това на Фарух, но забелязах, че приятелят ми изглеждаше разтревожен, затова го попитах:

— Какво има, Фарух? Защо си толкова разстроен?

Той ме погледна и не каза нищо. Не исках да го насилвам, затова седяхме и мълчахме. Накрая, с голям шум и скърцане на спирачки дългият влак пристигна на гарата и ние си пробихме път към вагона без запазени места, където стотици други се опитваха да направят същото.

Едва когато изминахме три гари Фарух най-сетне сподели какво го притесняваше. Като говореше тихо, за да не го чуе никой, той ми каза:

— Стоте рупии не бяха мои, Масуд. Собственикът ми ги даде, за да купя чай за магазина и просто ми дойде мисълта, че точно сега е времето да тръгна за Карачи.

Сърце не ми даваше да го осъдя, макар да се притесних за това, което бе направил. Влакът бързаше в нощта и вагоните се поклащаха с тежкия си товар.

През цялата нощ и следващия ден влакът се движеше бавно през пейзаж, който никога не бях виждал преди. Някъде след Мултан, много рано сутринта, пресякохме река Сутлей и аз се възхитих от размера на моста. Сега бяхме в една суха пустинна местност и във влака беше много горещо. Но всичко ми изглеждаше ново след живота в Рабвах през всичките тези години и бях изпълнен с вълнение. Фарух бе заразен от моя ентузиазъм и забрави собствените си грижи, докато ми обясняваше някои неща за местността. Това бе неговия път към дома и всеки час, който минаваше, го отнасяше по-близо до него, макар да не бе сигурен какъв прием ще намери в семейството си.

Следобед влакът спря за малко и ние слязохме заедно с много други да видим какво е станало.

Явно нещо се беше случило. Някакъв мъж се опитал да пресече линията с колелото си пред забързания влак и бе убит. Колелото му лежеше настрана, купчина изкривен метал от едната страна на линията, а различни служители се суетяха наоколо. Измина известно време преди да напуснем мястото и докато влакът се плъзгаше покрай останките на колелото, аз помислих с тъга колко евтин бе човешкият живот в Пакистан. Със сигурност човек има право да умре достойно, дори ако не е могъл да живее достойно! Но сега влакът набираше скорост и мислите ми останаха назад.

Привечер влакът спря на една гара и ние си купихме пакети с ориз и риба. Рибата беше лоша, но се усилихме да я ядем. Фарух отново стана мълчалив, не искаше да говори. Пресякохме голямата река Инд по един друг дълъг мост за Хадерабад, и след още няколко часа бяхме в Карачи. Влакът беше закъснял много и от дългото пътуване бяхме уморени и схванати, но още щом излязохме от шумната гара, цялата ни умора изчезна. Фарух ме поведе по главния път близо до гарата, после се обърна към мен и каза:

— Хубаво е отново да си у дома. Чудя се какво ще си помислят родителите ми?

Заедно стигнахме до автобусната спирка и скоро след това успяхме да се натъпчем в един автобус, който щеше да ни закара до дома на родителите на Фарух. Бях уморен и препълненият автобус бе много неудобен. Предложих на Фарух да

изчакаме следващият автобус, но той не искаше и да чуе.

— Не, ще останем в този, Масуд. Няма чак толкова много автобуси и следващият ще бъде също толкова пълен като този. По-добре да вървим сега.

Примирих се с препълнения автобус. Докато чакахме да потеглим, се зачудих какво ще си кажат родителите на Фарух за мен. Какво щеше да им каже за мен? Бях споделил много малко на Фарух за причините да бъда в Лахор, когато се срещнахме, и той не ме разпитваше много.

Позволих му да си мисли, че бях избягал също като него. Но, чудех се аз, щяха ли да приемат родителите му тази история? Щяха ли да се свържат със семейството ми в Рабвах? Щяха ли да се съгласят един от ахмедите да живее в дома им, дори и за кратко време? Не знаех отговорите на тези въпроси и реших, че ще почакам, докато се появят такива проблеми в крайна сметка. Но искрено се надявах, че няма да ме сметнат за виновен, дето Фарух е избягал!

Автобусът се тръска по грубите пътища около половин час, преди Фарух да ми извика да побързам, тъй като приближаваше нашата спирка. Това, което стана след това, беше толкова странно, че когато се връщам назад, мога само да мисля, че сам Бог го беше наредил.

Тъкмо когато Фарух скачаше, автобусът изведнъж ускори. Автобусните шофьори в Пакистан често правят така. Те имат натоварени програми и автобусите им вечно са препълнени. Ако спрат напълно, им е нужно много време да тръгнат отново, затова често не спират съвсем и хората трябва да скачат във или от автобуса, а тъй като никой не чакаше на спирката, шофьорът явно бе сметнал това леко забавяне проформа за напълно достатъчно.

Видях с ужас, че Фарух е скочил, но тъй като автобусът ускоряваше, самият аз не можех да скоча без голям риск да се нараня върху тъмния път отвън. Извиках на кондуктора да спре, за да мога да слеза, но той отвърна ядосано:

— Защо спиш, магаре? Не знаеш ли как се слиза от автобус?

Бях ядосан и отговорих:

— Току-що слезе моят приятел. Аз не съм от тук и не познавам пътя.

Как ще се срещна с него?

Кондукторът вдигна ръка с длан нагоре и повдигна рамене: можеш да слезеш на следващата спирка и да се върнеш пеша назад, или може би той ще дойде да те посрещне там.

Той продължи нататък в автобуса, като щракаше с машинката си за продупчване на билетите, за да напомни на пътниците да си платят таксата.

Следващата спирка бе на около миля по-нататък и този път бях готов. Скочих от автобуса, докато приближаваше спирката и един момент останах така, загледан в червените светлини отзад на автобуса, които се изгубваха в облак прах. Звукът на мотора заглъхна и аз останах там, сам на улицата, без приятел, без да знам къде да отида. В този момент мина един човек и аз го спрях да го попитам къде бе предишната спирка. Той ми каза и аз закрачих бързо в същата посока, като се надявах Фарух да има достатъчно разум да ме чака. Щеше ми се да взема друг автобус, но няхах пари в джоба си и като си помислих за разстоянието, реших да бягам.

Фарух си бе отишъл! Там в тъмното аз си поплаках, обърнат към стената. По пътя профучаваха коли във влажната нощ и много хора чакаха автобуси, които щяха да ги заведат в домовете им при техните семейства и вечерята. Аз нямаше какво да очаквам в този чужд град, след като Фарух бе изчезнал, и бях близо до отчаяние. Това бе последната седмица на септември 1969 г. и аз бях на осемнадесет години. Мисля, че това бе най-ниската точка в живота ми.

Преди всичко трябваше да намеря място, където да прекарам нощта. Ставаше

късно, а аз нямах пари.

Ако отидех в джамията, може би имахт или някой друг щеше да ме попита кой съм и да повика полицията. Те със сигурност щяха да ме върнат на родителите ми и участта ми щеше да бъде още по-тежка от преди. По същия начин, ако отидех да спя в парка, сигурно щяха да ми поискат подкуп и тъй като нямаше да мога да платя, отново щях да се окажа върнат обратно на родителите си. Пазачът вероятно щеше да ме предаде на полицията, ако не му платя достатъчно.

Това бе часът за Иша, късната вечерна молитва, и почти по силата на навика аз отидох в джамията.

След като тя приключи, излязох навън и последвах главния път, без да знам накъде отивам. След няколко стотин метра пътят изведнъж свършваше и пред мен се показа сухо корито на поток. Покрай този сух поток имаше няколко огромни циментови тръби и веднага ми дойде мисълта, че те са достатъчно големи, за да спя в тях. Всъщност не е необичайно бедни хора да живеят в такива тръби, често месеци или дори години, преди те да бъдат използвани за водни канализации. Стори ми се идеално място за мен и тъй като бях уморен, тръбата, в която влязох, далеч от пътя, ми се стори като меко легло. Малко се страхувах от змии и скорпиони, особено в това топло влажно време на годината, когато те търсеха хладни места.

Но нямах избор. Трябваше да спя някъде и ми се стори, че Бог е приготвил това място специално за мен.

Седнах в своята тръба, като наблюдавах пътя в далечината. Чувах слабия шум на минаващите коли и помислих отново за събитията от последните няколко дена. Обзе ме чувство на безнадеждност. Бях изгубил всички, които ми бяха помогнали. Първо, милата сестра, която ми бе дала писмо с адрес и ми бе осигурила подслон, а аз го бях изгубил. После идването в този чужд град, където бях изгубил единствения си приятел. Явно бях съвсем сам. Но тогава ми дойде идеята, някак си, че Бог знае за това. И се уплаших — дали точно сега той нямаше да ме изгуби?

Извиках към него: „О, Боже, играеш ли си с мен? За какво е всичко това? Защо съм жив? Не можеш ли да ми кажеш какво искам да направя? Покажи ми плана си за моя живот. Не се моля да ми говориш така, както си говорил на пророците. Знаем, че не съм пророк, но съм творение от твоето творение. Хората ме наричат твърдоглав, агностик, езичник, вероотстъпник! Води ме, о, Боже, както в миналото си водил онези, които си обичал. Искам да бъда твой приятел. Нямам приятел, нито един. Искам да разговарям с теб и да ти кажа какво е станало с мен. Погледни към мен, о, Боже, пропътувах стотици мили в своето търсене. Знаем, че си близо до мен, толкова близо, колкото артериите на тялото ми. Говори ми!“

Завърших молитвата си с нещо като плач.

В следващия момент се изправих. Един глас ми говореше и гласът бе нежен и плътен: „Прав си! Аз живея във всяка частица от твоя ум и сърце!“

Сърцето ми подскочи. Бързо се огледах, но, както си помислих, не бях чул гласа на мъж. Почувствах се окрилен от радост и ме изпълни мир. Чувствах се така, сякаш летя високо в небето. Бог се грижеше!

Той ми говореше! Той знаеше! Той ме обичаше!

Отново се върнах на земята. Имах съзнанието за някакво Присъствие, което бе там при мен и току-що си бе тръгнало. Странни мисли ме обзеха. Кой беше там с мен? Отново се огледах. Тъмнината и дърветата ограждаха мястото, където седях и ми дойде мисълта, че съм на ръба на джунглата. В този район имаше странни суеверия... Но възможно ли бе това да е бил Бог? Каква глупава мисъл? Може ли Бог, Святият Недосегаем Бог да дойде в това мръсно несвято място при едно дрипаво момче, облечено в мръсни, пропити с пот дрехи? Самата мисъл ме обезпокои, но този глас!...

Гласът бе казал: „Аз живея в теб...“

Това бе твърде много. Изпълзях до края на тръбата и се изправих, но валеше и не можех да напусна, дори да исках. Не желяех да настина. Докато стоях там и се чудех, почувствах как нещо влажно и студено се опря в крака ми. Подскочих от уплаха, но това бе само едно куче. Легнах в тръбата, но не знам по кое време сънят дойде при мен. Събудих се в сивата утрин и видях, че сухият поток сега бе пълен с вода и от края на тръбата влизаше мъничко вода. Кучето си бе тръгнало, а земята се бе превърнала в кал. Като напуснах тръбата, стигнах пак до пътя и след това до джамията за сутрешната молитва.

Не знаех какво да правя, затова просто започнах да обикалям безцелно. Бях толкова гладен, че с удоволствие щях да изям остатъците от храна по чиниите на хората, които ядяха в ресторантите по пътя.

Като ги видях, се сетих за Фарух и времето ни заедно в Лахор, докато работехме в ресторанта.

Зачудих се как ли е той и дали родителите му са се зарадвали да го видят отново у дома. А моите собствени родители? Щяха ли да се зарадват, ако се прибера у дома? Отхвърлих мисълта от ума си, защото няхах никакви пари да се върна, дори да исках. Продължих да обикалям.

Скитанията ми ме отведоха до една просторна казармена площадка. В тази част на града имаше много дървета и открити поляни. Използвали се от войската, когато британците управлявали държавата ни. От едната страна на пътя имаше голям парк, Дахангир парк, а от другата страна видях надпис с думите „Църква на Шотландия“. От двете страни на пътя купувачи и продавачи на стари коли се пазаряха шумно. Пресякох пътя и влязох в карето на църквата. Не се виждаше никой. Беше затворена. В ъгъла на двора един човек седеше на чарпай, а няколко деца играеха наблизко. Те спряха и ме загледаха тихо, докато се приближавах до човека. Той ми заговори, без да ме поздравя:

— Къде отиваш?

Казах му, че бих искал да видя свещеника на църквата. Той ми отвърна малко грубо, че го няма и че трябва да дойда друг ден, ако искам да се срещна с него. Чух децата да казват:

— Той е мюсюлманин! Други възразиха:

— Не, той е от ЦИД [специалните части на полицията]! Мъжът им махна да млъкват.

— Това е частна собственост, не трябва да идваш тук без разрешение.

Не те познавам кой си. Ти май дори не познаваш името на свещеника, когото искаш да видиш.

Докато говореше, една жена, може би съпругата му, дойде при нас и започна да ме обижда.

— Кой си ти? Сигурно си шпионин или гунда [престъпник]. Не беше ли ти човекът, който обиждаше дъщеря ми онзи ден, заедно с онези други гунда! Защо си дошъл тук? Трябва да се махаш!

Каза още много нелюбезни неща и аз се опитах да я спра, като казах:

— Биби [госпожо], не знам за какво говорите. Аз пропътувах целия път от Пенджаб, за да се срещна с който и да е пастор, който би ми помогнал в моето търсене.

Но тя не искаше да слуша. Като видя, че е толкова твърда, мъжът също настоя и аз трябваше да си тръгна.

Върнах се в парка, който бях видял от другата страна на пътя и седнах там. След известно време реших да потърся читалнята, която бях зърнал, и отидох да прегледам всекидневниците. Стори ми се, че на всяка страница пише думата „глад“, затова тръгнах! Някак си денят мина, докато гледах безразлично потока от хора и се опитвах

да забравя колко съм гладен.

Вече приближаваше вечерта и гризящият глад в стомаха ми утихна в слаба болка. Знаех, че трябва да хапна нещо днес, но не можех да измисля откъде да си взема храна. Срамувах се прекалено много, за да прося. Тогава на една пейка до мен станаха двама души и оставиха след себе си плик с нещо в него.

Огледах се и без да бързам отидох до пейката и седнах близо до плика. Отново се огледах, но никой не ми обръщаше внимание. С треперещи ръце отворих плика, за да намеря вътре... обелки от плодове! Обелки от банани и манго, подигравка за глад ми, затова внимателно пуснах плика обратно на пейката.

В следващия момент някакъв мъж седна до мен. Беше много сериозен, добре облечен в красив западен костюм от скъп сив плат. Носеше вратовръзка. Успях да забележа тези неща, докато той бързо измъкваше плика от ръцете ми, като се престори, че гледа нещо друго.

— Какво има в плика? — попита той тихо, но властно.

Уплаших се. Кой беше този човек? Изглеждаше важна личност.

— Кажи ми какво има в плика — каза той отново — иначе ще те предам на полицията!

Когато чух думата „полиция“, много се уплаших и веднага грабнах плика и го отворих несигурно.

Мъжът погледна и се намръщи. Със сигурност обелките не си струваха да ги сложиш в плик!

— Какво е това? — попита той.

Сигурно си бе въобразил, че съм член на някаква банда и вземам нещо, което са ми оставили в този плик с важно съдържание. Сега той ме погледна с различни очи.

— Много ли си гладен? — рече той състрадателно.

Аз кимнах, без да мога да го погледна, защото се срамувах.

— Ела с мен — предложи той.

Хвана ме за ръка, както правим в нашата страна, и ме поведе със себе си. Заведе ме моментално в някакъв хотел и ме настани на една маса.

— Сега какво искаш? — попита ме той.

— Моля ви, мога ли да ям нещо?

Бях прегладнял.

— Какво искаш да ядеш? — отново ме попита той, но тъй като не можех да отговоря, нареди да ми донесат ориз и напати, плоския пакистански хляб, биряни и още няколко ястия.

Масата се отрупа като в празничен ден. Устата ми се напълни със слюнки от прекрасната миризма на храната и той ми махна да започвам. Седна да ме наблюдава, докато ядох, но не ми задаваше никакви въпроси, което бе много мило.

След това поръча чай и за двама ни и докато пиехме, ме попита:

— Сега кажи как ти е името? Откъде идваш и какво правиш тук.

Да си призная, не исках да му казвам. Но той бе толкова любезен, а беше също и човек с власт, затова реших да му разкажа цялата история. Не мисля, че действително повярва всичко, което му казах, но му разказах цялата си история за всичките си проблеми. Когато свърших, ми каза:

— Масуд, би ли искал да дойдеш и да работиш за мен? Имам нужда от помощ у дома и мисля, че ще се почувстваш щастлив с нас. Имам жена и три деца. Какво ще кажеш?

Бях трогнат от това мило предложение. Стори ми се, че Бог ми изпраща този човек, за да ми помогне точно в това време и без да се колебае повече, приех. Освен това, помислих си аз, всъщност имах ли друг избор?

Името му бе Рашид и той ме заведе със себе си в дома си наблизко в от града. След като ме запозна с жена си и децата си, ми показа една веранда с легло, където можех да спя. Беше прохладно и се зарадвах на тази идея. Струва ми се, че той малко съжаляваше, задето отначало ме бе взел за престъпник, но аз се радвах, че е станало така. Тук отново имах покрив над главата си и нещо повече, някой, който да се грижи за благо ми. Благодарих му от сърце и той ми се усмихна.

— Всъщност, Масуд, ние имахме прислужник, но негодникът избяга и е малко вероятно да се върне отново. Добре дошъл си да използваш всичко тук.

На сутринта слязох да науча нещо повече за своя благодетел. Той бе адвокат в града, а жена му бе учителка. Научих след време, че имал меко сърце към момчета като мен, които са без дом, и преди също имал навика да им дава работа в дома си. Работех без заплата, но ме хранеха добре и чувствах, че съм обичан от това семейство. Отново, помислих си, Бог се грижеше за мен по най-практичен начин. Сякаш не бе ме изгубил все пак.

Мисля, че адвокатът бе доволен от работата ми за него. Каза ми веднъж, че винаги се налагало да следи внимателно предишните момчета, но бил доволен, че не се налага непрекъснато да наблюдава мен. Сигурно бе опитен в преценяването на характеристиките и вероятно знаеше, че съм доволен да съм там и че няма да го накарам да съжалява за решението си да ме вземе.

Това бе добре подреден дом, като повечето домове от това ниво в Пакистан. Работата ми се състоеше да правя чай за цялото семейство сутрин. Това се наричаше чаят в леглото, защото се поднасяше най-напред, преди да слязат за закуска. След закуска завеждах децата на училище, като се грижех да пресекат пътя и след това отново ги посрещах следобед. Това бе много важно, защото някои бадмаши, лоши хора, посещаваха понякога училищата и не бе необичайно деца да бъдат отвлечани или тероризирани. Децата ме наричаха „братко“ и аз много ги обичах. През останалото време задълженията ми се състояха в чистене на къщата, пране и ходене на пазара за пресни плодове и зеленчуци. Бях доста зает, но не нещастен. Имах и малко време за себе си следобед и започна да ми се струва, че бих бил доволен да върша това безкрайно.

Днес се чудя на отношението на този човек към мен. Със сигурност той бе научил децата си да ми казват „братко“, но в същото време не получавах заплата и може би си мислеше, че като ми дава тази връзка със семейството си, няма да искам пари, макар че щях да се радвам много да можех да си купувам ислямски книги, които да изучавам. Бях в капан в тази ситуация, макар да се чувствах добре. Бях изгубил независимостта си. Мислех си, че може би по-късно ще започне да ми дава някакви пари, но това така и не стана.

Изминаха много месеци. Бях опознал Карачи и навиците му добре, когато един ден неочаквано срещнах моите полубратя, които живееха там.

Всеки ден носех обяда на работодателя си в офиса му. Такъв е обичаят в някои градове на Пакистан — слугите да носят храната в съдинка, наречена кутия за обяд, вместо служителят да си носи храна по претъпкания транспорт. По този начин храната е по-прясна, тъй като се приготвя по-късно, и системата работи доста добре. Един ден се връщах от офиса на адвоката с празна кутия за обяд. Автобусните шофьори стачкуваха заради заплати и се чудех какво да правя, когато един мъж с кола се приближи. Бе добре облечен и изглеждаше на около тридесет години.

Предложи ми да ме закара с колата, тъй като отивах в същата посока. Каза ми, че живее в едно село на около десет мили от Карачи и по пътя ме остави на най-близкото място, откъдето можех да се прибера пеша. Благодарих му топло. На следващия ден отново ме видях да чакам за автобуса и спря на спирката.

— Къде отиваш днес? Отговорих му:

— Тъкмо отивам да занеса тази храна на шефа си в града. Той отвори вратата на колата и ми каза:

— Скачай, мога да те закарам.

Радвах се, че ще избегна тъпканицата в автобуса. Стачката бе свършила и както винаги превозните средства бяха претъпкани с хора, които висяха по вратите. Докато пътувахме, той попита:

— Колко ти плаща шефа ти?

Това е обичаен въпрос в Пакистан и аз нямах нищо против да ме попита, но трябваше да му призная, че не ми плаща заплата. Той бе удивен и ми каза:

— Това не е добре. Защо не дойдеш да работиш за мен и заедно ще печелим.

По някаква причина, без да се замисля, се съгласих.

Отидох у дома след като си бях свършил работата и казах на семейството, че ще започна работа при този човек, когото бях срещнал. Бях научил, че се занимава с търговия на някакви местни лекарства. Адвокатът не бе много щастлив, че си тръгвам, а децата настояваха да не ги напускам, но аз бях решил. В крайна сметка бях прекарал девет месеца с тях и не исках да работя за нищо до края на живота си. Затова след около две седмици отидох в селото на този човек и се преместих в неговия дом.

Той ми показа къде да спя и същата вечер аз огледах къщата, където за моя пълна изненада видях снимка на баща си! Тя бе стара, но приликата бе несъмнена. Бях предпазлив обаче и не казах, че го познавам. Просто попитах мъжа кой е това.

— О — каза той — това е баща ни!

Това ми прозвуча като пълна глупост. Знаех, че жената на баща им не бе майка ми! Но с няколко внимателни въпроса открих, че те са деца от един от предишните бракове на баща ми. Явно бяха родени няколко години преди да се родя аз и това бяха деца на третата жена на баща ми, за която се бе оженил някъде през 1947 г. или дори по-рано.

Седяхме и разговаряхме много същата вечер. Те ми разказаха цялата тъжна история как баща ми бе напуснал майка им и бе отишъл в северен Пакистан. Аз продължих историята и им разказах за по-късния му брак с майка ми и колко нещастни бяха заедно. Помислих, докато говорехме, за жестокостта на ислямската система с много бракове с различни жени. Колко трудно е за жените и колко много проблеми създава! Майката на моите полубратя слушаше, докато говорехме, но не каза много.

Почувствах, че ми е ядосана, защото представлявах за нея това, което тя смяташе за свой неуспех като съпруга на баща ми. Едно от момчетата забеляза това и й каза нежно:

— Мамо, този е невинен. Не бива да го мразиш.

За жалост трябва да кажа, че експериментът да живея при полубратята си беше несполучлив и след около два месеца се върнах да живея в дома на адвоката. Там ме приветстваха топло.

Общо година и половина останах там. Имах чувството, че съм в мъртва точка. Все още копнеех да знам какво иска Бог от мен и желяех да го познавам, но може би ми бе твърде удобно. Спазвах обичая си да се моля по пет пъти на ден и адвокатът бе много впечатлен от набожността ми, но това бе по-скоро навик.

По време на Рамазана, строгия пост на мюсюлманите, бях твърдо решен да го спазвам напълно.

Семейството на адвоката бяха мюсюлмани сунити, но изглежда не се притесняваха от това, че съм от ахмедите. Освен това ходех само в джамията на сунитите, така че нямаха основания да се оплакват.

Бях много зает. Сякаш работата ставаше все повече и повече, а продължаваха да

не ми плащат нищо. На мен обаче вече не ми пукаше толкова. Намирах време да ходя редовно в джамията, където разговарях с имама за доста неща, включително и по много от въпросите, които ме бяха притеснявали доста години. Той бе добър човек, макар че никога не успяваше да ми даде задоволителни отговори. Все пак в сърцето си бях неспокоен. Имамът ми даваше назаем много книги и аз ги четях в свободното си време. Мисля, че те ме разбудиха и ме накараха да бъда по-неудовлетворен от всякога.

Докато работех в кухнята, често се спирах и се замислях: „Затова ли всъщност напуснах дома?

Наистина ли Бог е тук?”

Една вечер лежах разсънен на леглото си и целият горях от треска. Духът ми се бунтуваше и непрестанно мислех за себе си: „Защо да си правя труда? Животът ми няма значение. Изглежда Бог наистина не се интересува от мен. Той си играе с мен, кара ме да си мисля, че се грижи за мен и след това се скрива от мен." Но още докато си мислех тези неща, онова Присъствие отново бе до мен и чух думите: „Колко бързо се предаваш”.

Седнах на леглото си и се огледах, но там нямаше никой. Почувствах се така, сякаш съм изоставен.

Скоро след това адвокатът ме повика да направя чай за него и един приятел, дошъл на гости.

С мъка се надигнах от леглото и бавно се завлякох към кухнята, като все още ми се искаше всичко това да свърши. Когато минавах покрай вратата на хола, чух познат глас. Това бе бащата на Ахмед! Какво правеше тук? Защо бащата на моя приятел е изминал целия този път от Рабвах? Спрях се на вратата, без да могат да ме видят, и го чух да казва:

— Благодаря ви много. Баща му ще пристигне утре. Но къде е момчето.

Адвокатът отговори:

— Ще дойде тук след малко. Ще ни донесе чай и така ще имате възможност да го видите. Защо не застанете тук близо до библиотеката, като че разглеждате книгите ми. Така няма да ви познае.

Сърцето ми заби в гърдите и аз хукнах обратно към стаята си. Бях изплашен и удивен от звука на този глас от миналото ми. Но като не знаех какво да правя, побързах към кухнята и направих чай. Тази позната задача бе успокояваща и успях да се овладеея. Но когато занесох чая в стаята, ръцете ми трепереха.

— Какво има, Масуд? — попита ме адвокатът.

Забелязах с ъгъла на окото си, че другият човек стои тихо до книгите. Бащата на Ахмед не се бе променил много.

— Господине, имам температура — отвърнах аз, доволен, че говоря истината. Той сложи ръка на бузите ми и видя, че наистина имам температура.

— Отиди в спалнята ми — нареди той — и вземи един аспириин от шкафчето.

Аз излязох, без да поглеждам към бащата на Ахмед повторно. Жената на господаря ми бе в спалнята и четеше списание, когато отворих вратата. Тя каза мило:

— Влез, Масуд. Какво има?

Казах й, а тя отговори:

— Ще намериш аспирина там — и посочи към шкафа. — О, щом си вече там, ще ми подадеш ли, ако обичаш, една таблетка от малкото шишенце до таблетките с аспирина. Трябва да изпия една. Не мога да спя.

Свалих шишенцето и направих, както ме молеше. Тя взе една таблетка, всъщност няколко, и легна да спи.

Очите й бяха затворени, когато погледнах към нея. Не знам какво ми стана, но импулсивно пхнах шишенцето със сънотворните в джоба си и се измъкнах от стаята.

Тя не ме видя как излизам.

После в малката ми стаичка седнах на леглото, като въртях гладкото стъклено шишенце в ръката си, броях белите хапчета вътре и си мислех колко лесно би било просто да глътна няколко от тях и да заспя завинаги.

Идеята да заспя завинаги ми се струваше много привлекателна точно в този момент. Спомняйки си разговора между адвоката и бащата на Ахмед, аз си помислих колко нещастен бе животът ми, колко безсмислен и фалшив. Никой всъщност не ме обичаше. Струваше ми се, че всички искат да ме наранят, а сега и баща ми приближаваше Карачи от север, решен да ме върне обратно в Рабвах, да ме накаже или убие. Навсякъде около мен неприятелите ми ме гледаха злобно и ми говореха: „Умри! Умри! Нямаш право да живееш. Защо не умреш!“

Няколко пъти същата нощ и в ранните часове на утрото, вдигах шишенцето към устата си, като си мислех да глътна хапчетата. Точно в този момент не се страхувах от смъртта, но се боях, че след като глътна хапчетата, някак си ще ме съживят, баща ми ще ме намери тук и ще се окажа отново в ръцете му.

Трябваше да се измъкна. Чух петелът на съседите да пропява и първата лъжлива светлина на априлската зора се прокрадна в стаята ми. Не можех да се бавя повече. Сграбчвайки овехтелия куфар, който старият слуга бе забравил, пхнах хапчетата и някои лични документи в него и се промъкнах към вратата. Всички спяха дълбоко и никой не ме видя. Отворих вратата, измъкнах се в градината и няколко секунди по-късно бях навън на главния път. Ето ме там, почти на двадесет години, без семейство, без работа и явно без бъдеще. Затваряше се още една глава от живота ми.

9. След опит за самоубийство

Тръгнах в прохладата на ранното утро, докато градът се събуждаше за още един ден. Животът ми изглеждаше напълно празен и мисълта, че баща ми скоро ще бъде в Карачи, ме изпълваше с отчаяние. Сетих се отново за онова малко шишенце с белите хапчета в куфара, който носех, и един жигосващ глас непрекъснато повтаряше в ума ми: „Сложи край на всичко. Заспи, заспи...“

Към десет часа се намерих при един от многото временни ресторанти, които изникват в Пакистан, когато има нужда от тях. Този осигуряваше храна за строителните работници, които щяха да дойдат да пият чай и да се хранят там. Беше построен на свободно парче земя, заобиколен от сгради, и докато седях сам, размислих, че това е съвсем обикновено място, където да сложа край на живота си! Защото точно това смятах да направя в този момент и след като си поръчах чая, отворих куфара и извадих шишенцето с хапчетата. Погледнах ги отново и ми се стори, че самата смърт ми се присмива. За момент се поколебах, докато ми сервираха чая с обичайната чаша вода, след това се реших и отклоних мислите си от страха, че може би няма да умра. Нямах никаква представа какво би ме чакало след смъртта, но знаех, че просто искам да избягам от този живот.

Без да се колебая повече, отворих шишенцето и изпразних съдържанието му в устата си, като глътнах хапчетата с чашата вода. За един кратък момент изпаднах в паника, после бавно изпих чая. Потърсих в куфара лист хартия и написах с молив: „Отчаян съм. Няма изход за мен. Реших да напусна този свят.“

Знам, че Бог е някъде, но тъй като той не се интересува от мен, не ми остава нищо друго.“

Подписах името си под тази тъжна бележка, сложих я в джоба си, платих чая и си тръгнах. Намерението ми бе, когато умра и намерят тялото ми, поне някой да

разбере какво е станало. Но най-напред исках да стигна до някое пусто място, където никой няма да ме намери и да ме закара на лекар.

Пресякох пътя, стори ми се, че сградите танцуват в пиан танц, докато хапчетата започваха да действат.

Разбрах какво става, но се притеснявах като ранено животно, че още не съм намерил място, където да умра.

Завих по една друга улица, оглеждайки се надясно и наляво, но нямаше къде да легна. Улицата бе широка, дървета растяха от двете ѝ страни, а високите къщи отляво и отдясно ми говореха, че това е богат район, където само с много късмет щях да си намеря място. Пазачите на вратите на няколко къщи, чоукидари, ме гледаха подозрително, като си мислеха може би, че съм дошъл да оглеждам къщите, които след това ще се опитам да оберя.

Докато стигнах до ъгъла, не можех вече да стоя прав. Бързо се хванах за един телефонен стълб и чух някакъв глас да ме пита мило:

— Какво има? Не се ли чувствате добре?

Обърнах лице към гласа и забелязах на покрива на една близка къща жена с нежно лице. Беше много мило, че някой се е загрижил за мен, но вече беше твърде късно. Тя отново заговори:

— Сигурно е заради горещината и затова не се чувствате добре. Влезте за малко вътре.

Тя тръгна да слиза от покрива и аз чух да се отваря врата, докато идваше да отключи портата. Бях наистина уплашен вече и просто исках да си тръгна, но не можех да се движа. Краката ми бяха като сварен ориз. Опитах се да вървя и за момент ми се стори, че ходя по въздуха. След това всичко стана тъмнина и повече не помня нищо.

Когато отворих очи отново, светът бе пълен със сенки. Имах неясната представа, че съм отишъл на другия свят, но когато умът ми започна да се прояснява, осъзнах, че се намирам в хладна стая и че край мен има жени и деца. После видях лекаря да седи на леглото. Той се усмихна, когато го погледнах и ми даде голяма чаша вода:

— Ето, приятелю, изпий това.

Опитах се, защото изглеждаше добър човек, но не можех. Затова той помоли другите да напуснат стаята. Един друг човек дойде до леглото, явно неговият помощник, и ме държеше, докато лекарят пъхаше маркуче в гърлото ми, за да измие стомаха ми. Давех се и от цяло сърце ми се искаше да бях умрял! Не осъзнавах тогава, че лекарят трябва да е знаел какво съм направил.

Всичко трая петнадесет минути, но на мен ми се стори петнадесет часа! После мъжът ми би инжекция и покани жените да се върнат. Те бяха откън явни и нетърпеливо се втурнаха в стаята, за да видят неочаквания си пациент и гостенин. Именно тогава си спомних лицето на милата жена, която ме бе поканила да вляза, и осъзнах, че това трябва да е нейната къща. Децата се гушеха край нея и говореха с писклив глас за мен. Наричаха я „апи“. Тя благодари топло на лекаря, че е дошъл, а той каза:

— Не бих направил това за никой друг. Ако това момче бе умряло, щях да изгубя медицинското си разрешение. Това би трябвало да бъде случай за полицията.

Едва тогава осъзнах, че тези хора бяха поели значителен риск заради мен и почувствах топлина и благодарност към всички тях. Лекарят си тръгна скоро след това и аз останах да лежа на едно чуждо легло сред чужденци.

За известно време те ме затрупваха с въпроси, но страхувам се, че съм бил твърде сънен от инжекцията, за да им отговарям ясно. Смътно осъзнавах гласа на някакъв мъж, но не видях лицето му.

След това заспах...

Когато се събудих, се смрачаваше и се чувствах много по-добре. Умът ми бе ясен и можех да забелязвам обкръжението си. Лежах в голяма хладна стая, обзаведена с вкус, и ми дойде мисълта, че може би Бог бе допуснал да започна да умирам на прага на тези мили хора, за да могат да ме намерят и да ме възстановят. Това бе добра мисъл и макар малко по-рано да копнеех за смъртта, сега благодарих за живота.

Тъй като се чувствах много по-добре, станах от леглото. Двама мъже, като ме чуха, влязоха и ми се представиха. Единият от тях бе собственикът на къщата, мистър Куреши, и аз благодарих топло за милостта и добротата му към мен. Той се усмихна, след като го попитах кога трябва да си тръгна и каза, че ще говорим за това по-късно.

— Засега, Масуд, трябва да останеш и да се справиш. Ако си добре, може да тръгнеш утре.

Тази вечер говорихме в продължение на много часове. Казах на семейство Куреши голяма част от тъжната си история и чух другите да си говорят за мен с приглушен глас, докато историята се разнасяше из къщата. Когато разказвах за своето търсене на истинския Бог и неговите последователи, те бяха удивени. Жените сложиха ръце на лицата си и заговориха бързо една на друга. Мисля, че именно това доведе господин Куреши до решението, защото той разговаря с мен преди да си легнем.

— Масуд, домът ми е отворен за теб. С радост ще те приемем тук и можеш да останеш като едно от собствените ни деца. Ние сме мюсюлмани и се гордеем с това, защото истината е ислямът, както ще откриеш. Само ислямът може да донесе радост и удовлетворение. Тук можеш да забравиш своя езически [ахмедски] произход и тук ще откриеш истината.

Той изглеждаше много горд, докато казваше това, и апи [госпожа Куреши] се съгласи с него.

— Точно така, Масуд. Трябва да търсиш с вяра и постоянство и да не се страхуваш. Късметлия си, че тук Бог ти показва истинския път в живота. Излязъл си от езичници и тук няма да има граници за твоите търсения. А сега нека си лягаме. Вече е късно.

Едно момче прислужник ми показа стаята. Бях преместен от мястото, където лежах преди, и за момент спрях удивен на входа. Струваше ми се, че сънувам. Стаята бе като луксозен хотел за мен. Имаше меко легло и маса, където да чета и пиша. Имаше дори отделна баня. Още веднъж мислите ми полетяха към Бога. Колко непредсказуем бе! Доскоро бях като мъртво куче на пътя, сега живееш в удобство и разкош, започвах нов живот...

На библиотеката по стената забелязах с радост различни книги. Бързо прекосих стаята и се наведох да разгледам заглавията. Бяха все ислямски книги, скъпо подвързани. Коментари на Корана наред с книги за Хадит, а имаше и много томове с биографии и доста други заглавия. Зарадвах се при мисълта за часовете, които можех да прекарвам в изучаването им.

Очите ми се изпълниха със сълзи и сърцето ми се обърна в молитва на благодарност към всемъдрия Бог, който не бе ме оставил да умра, но ме бе въвел в един изцяло нов живот.

На следващия ден станах с първите лъчи. Изкъпах се в собствената си баня и черните мисли от предишния ден изчезнаха напълно. Закусих със семейството и след като мистър Куреши отиде на работа, жена му ми каза:

— Днес, Масуд, трябва да дойдеш с мен на пазара. Трябва да ти купим нови дрехи, щом ще оставаш тук с нас!

Бях трогнат от милостта и и мисъл пресече ума ми, че всичко това също го правеше Бог. Когато Той е милостив към нас, целият свят става любезен. Когато Бог дава почит на някого, никой не може да му отнеме почитта. Не можех да го разбера,

разбирах само, че по някаква причина Бог бе започнал да гледа милостиво на мен и сега показваше колко се грижи за мен. После ме докосна още една по-тревожна мисъл: той всъщност бе милостив към мен през цялото време, но едва сега започвах да разбирам пътищата му!

Последвах госпожа Куреши, замаян от щастие. Навсякъде в претъпкания шумен пазар хората сякаш ми се усмихваха. Когато продавачите разбираха, че съм с тази добра жена, те правеха всичко възможно да ѝ угодят. Докато се върнем у дома, се чувствах вече облечен като цар.

Бях приет от семейство Куреши от самото начало. Никой не възразяваше за моите изследвания и всеки бе мил и ми помагаше. Днес, когато си мисля за това време, благодаря на Бога, че ми даваше стъпка по стъпка точно това, от което се нуждаех. Явно това, от което имах нужда, бе сигурно, любящо обкръжение, за да Го търся — и в този дом аз го намерих.

В Рабвах бях чел само ахмедски книги. Дори коментарите на Корана, които четях в онези дни, бяха написани с ахмедски уклон. Сега имах възможност да изучавам другата страна и използвах максимално времето си. Всеки ден прекарвах дълги часове на бюрото в стаята си, като изучавах, сравнявах, анализирах, водех си бележки. Вечер често обсъждах изследванията си с господин Куреши и открих, че бе учен човек, макар много догматичен. През цялото време чувствах сърцето си привлечено от Бога.

По този приятен начин се изнизаха два месеца. Семейство Куреши ме приемаха напълно и дори ме заобичаха. Те не ми позволяваха да работя в дома, за да им помагам парично за голямата им милост към мен.

— О, не, Масуд — казваше апи. — Можеш да останеш колкото дълго искаш, за да изучаваш истините на исляма. Има други, които да работят за нас, освен това ти си повече син за нас, отколкото слуга.

И тя се усмихваше мило, когато го казваше.

Един ден мистър Куреши ме повика да говоря с него.

— Завършихме проверката за теб, Масуд — започна той и докато говореше, сърцето ми се сви. Това означаваше ли, че ще трябва да си тръгна? Изчаквах болезнено да продължи. — Предупредих родителите ти, Масуд, че ако са постъпили зле с теб, ще трябва да си понесат последствията. Надявам се нямаш нищо против, че съм говорил по този начин с тях, но мисля, че така е най-добре за бъдещето ти.

Отново можех да дишам! Той забеляза напрежението ми и протегна ръка да ме докосне по рамото.

— Много мило от ваша страна, апа — казах аз. — А сега, ако нямате нищо против, бих искал да си намеря някаква малка работа.

Той се намръщи при тези думи:

— Какво има, Масуд? Имаш нужда от пари ли?

— Не е толкова това — отвърнах бавно. — Бих искал да стъпя на собствените си крака и да не ви бъда в тежест.

Мисля, че той хареса желанието ми да бъда независим и гласа му бе топъл, когато каза:

— Добре тогава, Масуд. Уредено е. Ще ти намеря работа.

През тази година, 1971, напрежението между Индия и Пакистан относно статута на източен Пакистан стигна своя връх и доведе до войната през декември и установяването на държавата Бангладеш. Много месеци преди това имаше голямо напрежение в града и хората обикаляха със загрижени лица, като осъзнаваха, че не след дълго ще има битки. Ходех редовно на работа и всичкото ми свободно време отиваше за изучаване и диалог с ислямските учени, с които ме запозна господин Куреши.

Когато годината премина в зимата, войната започна действително. Почти през

цялата нощ имаше въздушни нападения и виеха сирени, които караха всички да бягат към укритията.

Една вечер седях на стълбите на дома и слушах грохота на бомбите недалеч. Индийските пилоти явно бяха много смели, мислех си аз, и сложих пръсти в ушите си, за да не чувам звука на експлозиите.

Както обикновено се молах, рецитирах познатите арабски думи на нашите мюсюлмански молитви.

При този случай изрецитирах Имам-Мофасил, символа на вярата, и този път спирах на всяка фраза, за да се питам за думите на познатите строфи.

— Вярвам в Бога — рецитирах аз на глас.

„Така ли е наистина? Вярвам ли наистина?“ В душата си знаех, че вярвам и преминах към следващата част от текста.

— ... И неговите ангели — казах аз. „Разбира се, че вярвам в тях.“

— И неговите книги. Да — изрекох аз с убеждение, като си спомнях веруюто от училищните дни.

Докато звукът на въздушните атаки отмираше в далечината и сирените свиреха отбой, се замислих по-сериозно над всичко това. Излязох от убежището на стълбата, задълбочен в мисли, и тръгнах към стаята си.

Там, преди да изгася, покрих прозорците с одеяла, за да не се вижда светлината в случай на друга бомбардировка, и едва тогава си легнах в леглото. Но не можех да се успокоя, затова станах и светнах лампата на масата, покрих я с хавлия, за да бъде светлината насочена към бюрото. Седнах и отворих Корана.

Небрежно прелистих страниците наслуки и там пишеше:

О, вие, които вярвате: Вярвайте в Аллах и Неговия Вестител, и в Писанието, което Той е разкрил на Вестителя Си и Писанието, което Той е открил преди времето. Който не вярва в Аллах и Неговите ангели, и Неговите Писания, и Неговия Вестител, и Последния ден, той се е отклонил (Сура 4, стих 136).

Спрях при тези думи, а сърцето ми препускаше. Какво означаваха те? Знаех, че заради Божието слово най-напред си бях навлякъл неприятности там в Рабвах. Те казваха, че вярват в Божиите Писания, но всъщност не искаха да вярват във всички. За практични цели твърдяха, че някои неща просто не са приложими. Но аз знаех, без каквото и да съмнение, че според Бога тези книги, книги, които включваха Инджил, бяха „светлина и водителство за човечеството“ (Сура 6 стих 92; Сура 40 стих 53) и че те бяха „ясното Писание“ (Сура 37 стих 117). Тогава какво да кажем за думите в Сура 5 стих 46: „Ние поверихме на Него [Исус] — където е водителството и светлината, като утвърдихме това, което бе [разкрито] преди в Тората — водителството и увещанието на онези, които отблъскват злото“?

Сирената за въздушно нападение прекъсна трескавите ми мисли и с неудоволствие изгасих светлината. Докато седях в тъмното, мислех колко пъти съм рецитирал тези думи като обучен папагал, но днес, когато се замислих над тях, думите от тези стихове докоснаха съзнанието ми до дълбините. Изведнъж получих голямо желание да чета Библията отново, като започна с ново отношение, ново начало. Да, осъзнавах това, което казваха за нея, че е изкривена и променена.

Знаех, че мюсюлманските учени ме предупреждаваха как изучаването на Библията щяло да поквари и обърка вярата ми. Но в сърцето си чувствах нещо различно.

Ако вярата ми си струваше нещо, значи тя щеше да оцелее. Тя не бе като крехко камъче, което щеше да се строши и пръсне на хиляди парчета, ако го изпусна! Ако действително се доверяваш на истинския Бог, казах си сериозно, тогава всичко ще бъде наред. Там и тогава взех решение да чета и изучавам предмета самостоятелно. Щях да

сравнявам Корана и Библията.

В крайна сметка, мислех си аз, докато противовъздушните оръдия започваха своя смъртоносен вой, ако Коранът ме увещава да имам вяра в Библията, тогава явно тя не е била променена по времето на Мохамед. Ако кажа обаче, че е променена по-късно, всъщност не се покорявам на Бога и отказвам да му вярвам. Наистина, ако Бог знаеше, че това слово ще се промени по-късно, Той никога нямаше да изрази изобщо одобрението си към него. Или поне така разсъждавах.

Във всеки случай бях твърдо решен отново да намеря Библия.

10. Библията и Корана

Когато се събудих на следващия ден, първата ми мисъл бе да се сдобия с Библия. Струваше ми се, че най-доброто място, където бих могъл да попитам за Библия, би било църквата, в която бях отишъл най-напред в Карачи — „Църквата на Шотландия „Свети Андрей“.

След закуска се насочих натам нетърпеливо, като се надявах да срещна някой, който да ми помогне. Но бях разочарован, защото когато пристигнах там, беше заключено, а аз няхах куража да почукам и да потърся някого. Неутешимо се заскитах по пътя, докато видях от дясната си страна още една църква — Централна методистка църква. Първата ми мисъл бе, че ще получа Библия тук, затова не се поколебах, а влязох през отворената врата.

Три или четирима души стояха и разговаряха близо до църковната зала, а когато ги приближих, замълчаха. Сигурно познаха, че съм мюсюлманин и не ми се сториха много дружелюбни. Поздравих ги обаче и казах на най-близко стоящия:

—Моля ви, бихте ли ми помогнали да си намеря Библия? Мъжете ме изгледаха и един от тях отвърна:

—Защо не отидеш в Библейското дружество. Там ще ти дадат Библия. За първи път чувах за дружеството и помолих мъжа за адреса. Той ми каза къде да отида, но това бе в непозната за мен част от Карачи, а и не исках да чакам повече, докато получа Библия.

—Бихте ли ми дали назаем една Библия тогава? — попитах аз с надежда.— Когато я прочета, ще ви я върна.

Мъжът, към когото се бях обърнал най-напред, бе недружелюбен.

—Ако наистина искаш да я прочетеш, защо не си купиш. И ти си като останалите. Всички искат да я четат, но никой не иска да си купи.

Бях изненадан от отношението му.

—Мога да ви дам пари — казах аз, малко сухо.

Докато говорех, другите двама мъже се приближиха и чуха разговора. Единият от тях ми се присмя:

—О, преподобни, дай му Библия — каза той, макар да виждах, че не говори сериозно.

По някаква причина мъжете сега се заслушаха в мен сериозно и аз им казах надълго защо искам Библия. Пасторът, защото именно такъв бе един от мъжете, заговори по-мило и ме попита за името.

—Ела с мен, Масуд, да поговорим в офиса ми.

Той ме покани да седна и аз му разказах повече за своето търсене. Той слушаше внимателно и вече нямаше колебание, когато още веднъж помолих за Библия. Взе една от шкафа си и като ми я подаваше, рече:

—Словото на живота е безплатно за всички, които го търсят истински — каза

той нежно, докато ставах. — Вземи и го чети внимателно, Масуд, то ще бъде вода за душата ти.

Сложих Библията до гърдите си с благодарност и едва чух, когато другият мъж в стаята, един възрастен джентълмен, ме покани на службата следващата неделя следобед.

Тази вечер разбрахме от новините, че е настъпило прекратяване на огъня и сърцата навсякъде се изпълниха с благодарност. Но ограниченията за паленето на светлина вечер оставаха и преди да седна да чета новата си Библия, внимателно проверих одеалата на прозореца и хавлията върху лампата. След това започнах.

Отворих книгата почтително и зачетох от Битие. Първите думи във въвеждащата глава приковаха вниманието ми. Тук бе същото сътворяващо Божие дело, същият призив за светлина и тъй нататък. „Същото е, както в Корана, помислих аз, като си спомних думите: „Когато Той повели нещо, Той му казва само „Бъди" и то е".

Тази вечер останах да изучавам много по-дълго от обичайното, очарован от нещата, които четях.

Когато накрая затворих книгата, очите ми пареха, а мислите ми се носеха надалеч, докато си лягах в леглото. Пред мен маршируваше сякаш същата процесия от патриарси. Същите пророци, които се споменаваха в Библията, ми бяха познати от годините четене на Корана. Същият Ной, Авраам и Лот. Същите Исмаил, Исаак, Яков и Йосиф. Същата история за Мойсей пред фараона.

Същият Аарон.

Същият Давид, който пееше Забур, прекрасните псалми...

Същият Соломон, на когото бяха дадени мъдрост и знание...

Същият Йов и дори Йона...

Онази вечер ми се струваше, че Старият Завет е като коментар на Корана.

Следващите няколко дни прекарах в жадно изучаване на Библията. Семейство Куреши забелязаха, че съм повече време в стаята си и бяха малко разтревожени, макар да не казваха нищо. По това време няколко важни неща започнаха да ми се изясняват. Например ислямът учи, че пророците са живели изцяло свят и праведен живот, но колкото повече четях Библията, толкова по-ясно виждах, че те бяха представени в съвсем различна светлина — като смъртни хора, уязвими за същите слабости и недостатъци на човешката плът като нас. Беше ми странно да видя описан похотливия грях на Давид, начина, по който Еремия извика срещу Бога, и непокорството на Мойсей. Бях напълно шокиран, че тези неща са написани толкова честно и в същото време бях насърчен. Ако тези хора са били също толкова слаби като мен и все пак Бог ги е използвал?... И така, продължавах да чета.

Докато размишлявах над това, чувствата ми се лутаха между мисълта, че подобни неща не бива да бъдат описвани по този начин, и мисълта, че това само по себе си е свидетелство за истината. Една част в мен викаше: „Това е богохулство!". И веднъж или два пъти затварях Библията за известно време, преди да мога да я взема и да я чета отново. Но вътре в мен един тих глас казваше: „Ако книгите са били променени, Масуд, защо израилтяните не са премахнали тези истории, след като толкова се гордеят с прадедите си? Защо тези истории все още са тук?" Със сигурност това бе важен момент.

С тази мисъл прегледах Корана отново, за да видя дали имаше нещо за прошката във връзка с живота на пророците и патриарсите. За моя изненада имаше! Според Корана много от тези хора съгрешаваха и искаха Божията прошка за това. Например Адам, можем да прочетем за това в Сура 7 стихове 23 и 24, Ной, в Сура 11 стих 47, Авраам, в Сура 14 стихове 40 и 41. По същия начин Мойсей в Сура 28 стих 16 и Давид, Сура 38 стих 23 и 24.

Почувствах, че това е нещо забележително, след като мюсюлманите навсякъде ги смятат все за безгрешни.

По това време семейство Куреши се бяха загрижили за моите изследвания. Една вечер госпожа Куреши ми рече:

—Масуд — каза тя нежно — трябва да разбереш, че многото учене е уморително за плътта.

Трябва повече да излизаш.

Благодарих ѝ и отговорих, че изследванията ми вървят добре. Тя не бе задоволена от думите ми и продължи:

—Масуд, трябва да сравняваш живота на Мохамед и на Исус. Тогава скоро ще видиш, че нашият Мохамед е този, когото трябва да следваме и че само той е благословение за света.

Тази неделя, като си спомних поканата на човека в Централната методистка църква, тръгнах за службата следобед. Когато пристигнах, събирането тъкмо щеше да започне и аз се проврях тихо на задния ред. Службата нямаше много смисъл за мен, макар да се впечатлих от мястото, което бе дадено на Исус, когото наричаха Господ и Спасител. Нещо в мен се разбунтува срещу това, но друга част от мен намери в него мир и помощ.

Проповедникът ме забеляза отзад в църквата и след това ме заговори топло. Името му бе господин Винсент и с него бе господин Маси, мъжът, който ме бе поканил на службата. Господин Винсент ме помоли да дойда с него в офиса му и аз приех.

Поговорихме доста време. Имах много въпроси и попитах дали мога да ги споделя. Господин Винсент кимна.

—В Корана — започнах аз — откриваме доктрината за раждането, учението, чудесата и възнесението на Исус, но не се говори нищо за термините „Баща" и „Син". Разбира се, Коранът казва: „Той не зачева, нито е заченат..."

Господин Винсент наблюдаваше лицето ми, докато говорехме, после ми каза:

—Точно така, Масуд. В Корана Бог има едно важно име — „Алуядуд". Този, който се грижи с любов — но Инджил, Евангелието, не говори толкова за това, че той обича, а за това, че той е самата Любов. С други думи, името му не е само Алуадуд, но той е Алуадуд въплътен.

Нашата Библия използва термините Баща и Син, за да възстанови връзката между Бога и човечеството. От друга страна, ислямът вярва, че Бог е Господ и че ние всички сме негови слуги.

Но Евангелието, Инджил казва за Исус: „Бог толкова възлюби света, че даде своя единороден Син [Исус], за да не погине никой, който вярва в Него, но да има вечен живот" (Йоан 3:16).

—Точно това е проблемът ми — възразих аз. — Как е възможно Исус Христос да бъде Син на Бога?

Господин Винсент се усмихна на моето нетърпение.

—Е, Масуд, тук говорим за духовна връзка и това трябва да е ясно в ума ти. Няма нищо общо с плътското раждане и това е нещо, което мюсюлманите явно не могат и не желаят да разберат: ние говорим за духовни взаимоотношения.

Нека илюстрирам това, Масуд. Когато наричаме Мохамед Али Джинах „Баща на нашата нация" това означава ли, че цялата пакистанска нация всъщност е произлязла от чреслата му?

Разбира се, че не! И по същия начин ние, християните, вярваме „Сина му нашия Господ Исус Христос, който по плът се роди от Давидовото потомство, по Дух на святост биде със сила обявен като Божий Син чрез възкресението от мъртвите" (Римл. 1:3-4).

Лицето му грееше, докато говореше тези прекрасни думи и аз виждах колко много означаваха за него.

—Но — продължи той — Христос е наречен „Словото на Бога“ и „Духа на Бога“ според Корана и тези термини също се използват в Библията, където е наречен и „Син“.

Както вярваме, че Бог е вечен, така и Духът му явно също трябва да бъде вечен, а Христос е Духът на Бога. Това явно означава, че Исус е също вечен и ние сме принудени да вярваме в божествеността на Исус Христос, който наистина е вечен.

Той спря, а аз няхах думи. Никога не бях виждал нещата толкова ясно преди. Чувал съм много пъти какво казват мюсюлманите за Исус, но за първи път пред мен се представяше така избистрено християнската гледна точка. Още веднъж се оказах разкъсан между аргументите, които слушах. Думите на поета, които някой на шега бе цитирал пред мен веднъж, просветнаха в ума ми. „Когато прочете Инджил, мюсюлманинът се обръща от исляма.“

Зачудих се дали това няма да стане с мен!...

Господин Винсент сякаш почувства тревогата ми, защото не настоя повече. Вместо това ме попита дали имам още въпроси в този момент. Поклатих бавно глава, като осъзнавах отчетливо, че някак си централният стълб на ислямската ми кула бе пречупен.

—Ако нямате нищо против, господине — казах аз — ще задам другите си въпроси някой друг път. Първо трябва да изследвам малко повече тези неща и тогава отново ще дойда.

Той се изправи и се приближи към мен, като заобиколи бюрото си.

—Разбирам напълно, Масуд — рече той. — Винаги ще се радвам да те видя тук.

Следващите няколко дена прекарвах много време да обсъждам тези неща, чути в църквата, с ислямските учени, но силата на мощните думи на господин Винсент оставаше в мен и не можех да ги забравя. Дори специално отидох да се срещна с един голям ислямски учен, Маулана Фазлур Рахман, водач на Центъра на Световната ислямска федерация в Карачи. Не беше лесно човек да се срещне с него, защото винаги бе много зает. Но една вечер след молитвите отидох да се срещна с него с няколко писма и препоръки. Не бях впечатлен от аргументите му.

—Вярваш ли, че Бог е Творецът? — попита ме той бързо.

—Да, наистина, Бог е Творецът.

—Тогава — продължи той — ако искаш да бъдеш истински мюсюлмани, не може да имаш въпроси относно Бога. Но какво ще кажеш за Мохамед? Вярваш ли в Мохамед, че той е Божият Пророк и че той е благословеният за този свят и че ислямът е истинската религия?

Тази вълна от въпроси ме заля. Вече ми бе станало ясно, че не може да има истинска дискусия по тези неща, само вяра.

—Господине — попитах аз — нима казвате, че трябва да вярвам сляпо?

—Ами дори в християнството трябва да имаш сляпа вяра — отвърна рязко той.

—Може и така да е — отвърнах аз — но има толкова много свидетелства в християнството за тези неща. Аз ви питам за свидетелства за мюсюлманската вяра.

Догмите ме заляха като вълна. Трябва да вярвам, да вярвам, настояваше той. Вярвай в петте стълба на исляма не поставяй под съмнение това, което си получил. Нямахме на какво да се наслади сърцето ми, целият аргумент бе за ума ми, а не ми помагаше. Всичко, което казвах, особено по отношение на библейските възгледи за Троицата, синовството на Исус Христос и т.н., той дори не слушаше.

Накрая се извиних и станах да си вървя. Той и без това вече всеки момент щеше да ме изхвърли.

Напъха в ръцете ми няколко статии (някои от които бе написал лично) и ми каза

да ги прочета внимателно. Всички бяха за това колко изкривено и променено било християнството и да бъде честен, изглеждаха ми толкова сухи, колкото праха по пътя. Но бях твърдо решен да направя едно нещо: да изследвам внимателно живота на Исус и живота на Мохамед и да ги сравня.

Спомних си думите на госпожа Куреши към мен и ми се стори, че е време да ги изпълня.

На следващата вечер отворих Библията си напосоки и прочетох следното:

А Исус извърши пред учениците още много други знамения, които не са вписани в тая книга. А тия са написани, за да повярвате, че Исус е Христос, Божия Син, и като вярвате, да имате живот в Неговото име (Йоан 20:30-31).

Тези думи ми се сториха написани специално за моята нужда, но отново божествеността на Исус стегна гърлото ми и не можех да я приема лесно. Чудеса! Вяр! Вечен живот! Какъв човек бе Исус Христос, чудех се аз. Повече от всякога реших, че ще изучавам този велик живот и ще видя докъде ще ме доведе. Знаех, че Коранът споменава чудесата на Исус, макар да не бяха винаги същите, които споменаваше Библията. Хадит говори, че Мохамед разделил луната на две части, макар да говори също за изцеляването му на болни и умножаването на храната за учениците и т.н. Бяха ли различни чудесата на Исус от тези, които се предполагаше да е правел Мохамед? Но Коранът ясно заявяваше, че Мохамед не бе правил чудеса! Мюсюлманите се чувстваха длъжни да казват, че е правел, за да се противопоставят на претенциите на Исус!

Умът ми се насочи към стих 7 от Сура 13, където е писано: „Онези, които не вярват, казват:

„Ако само ни бе изпратено някакво знамение чрез него от Господа. Ти си само вестител.“

А по-нататък, в Сура 29 стих 50 се казва за Мохамед: „...и те казваха: „Защо не се изпращат знаци [чудеса] чрез тебе от Господа?“ Кажки знаменията са само от Аллах, а аз съм само обикновен вестител.“

С други думи, пророк Мохамед никога не бе претендирал да е вършил чудеса. Докато чудесата бяха съвсем естествени за Исус като дишането! Започнах да се чувствам неловко, докато размишлявах над това.

Само Бог би могъл да върши чудеса. Христос вършеше чудеса. Смеех ли да извадя логичното заключение — че Христос бе Бог?

Сърцето ми потрепери в молитва: „О, Боже, Творецо, покажи ми верния път, пътя на тези, които не са загубили Твоето благоволение, и тези, които не са се отбили от верния път“.

Плаках и се молих с тези думи от сърцето си.

В този момент почувствах, че някой е в стаята и иска да ми каже нещо. Огледах се бързо, но не се виждаше никой. И все пак... все пак някой, нещо, ме викаше. Погледнах надолу към Библията си, която стоеше разгърната на бюрото ми и я взех. Беше отворена на различно място от това, което четях. С невярващи очи прочетох думите:

Искайте и ще ви се даде; търсете и ще намерите; хлопайте и ще ви се отвори, защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на оногова, който хлопа, ще се отвори (Матей 7:7-8).

Бог ми бе говорил! Именно Той ме бе насочил към тези думи. Потреперих, като осъзнах, че Той бе приел молитвата ми и ми бе дал отговора.

През следващата седмица продължих да изучавам чудесата, записани в Библията. Открих, че имаше голяма разлика между тези на еврейските пророци и чудесата на Исус Христос. Струваше ми се, че пророците използваша силата твърде често за собствена полза, докато Исус никога.

Например, когато Илия говори на вдовицата от Сарепта: „Омеси от него първо за мене една малка пита, та ми я донеси, а после пригответи за себе си и за сина си" (3 Царе 17:13). И явно пророците използват Божията сила много пъти по драстичен начин (4 Царе 1:9-14).

Но Исус, макар да имаше цялата сила от Бога, не призова ангелите си да спасят живота му и да унищожат неприятелите му.

Пророците казваха: „Бог казва така..." Но Исус винаги казваше: „Истина, истина ви казвам..."

Мохамед сам бе казал за себе си:

Кажи, аз съм само смъртен като вас. Моят Господ ме е вдъхновил, че вашият Бог е само един Бог. И който се надява да се срещне с този Господ, нека върши праведни дела и да не кара никой да споделя поклонението му пред неговия Господ (Сура 18 стих 110).

Исус говори последователно за себе си: „Дойдете при мене всички, които се трудите и сте обременени и аз ще ви успокоя" (Матей 11:28); „Аз и Отец едно сме" (Йоан 10:30); „Аз съм пътят и истината, и животът; никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене" (Йоан 14:6).

За Мохамед, когото наричахме „Милост за вселената", мюсюлманите знаеха, че е казал за себе си: „Нямам сила да навредя или да облагодетелствам себе си, освен ако Аллах пожелае" (Сура 10 стих 49).

Но Исус Христос казва: „Даде ми се всяка власт..." (Матей 28:18).

Това бе абсолютно объркващо и странно за мен. Ето го пророк Мохамед, който притежава името на човек, носещ благословение на света, но с каква сила да го извърши? Той е бил само смъртен човек като нас, мислех си аз, гробът му е там и всички мюсюлмани могат да го видят. Той не може да ни спаси. От друга страна, Исус, на когото ислямът дава съвсем ограничена власт, може да каже: „Аз съм възкресението и животът..." (Йоан 11:25).

Освен това пророкът на исляма спи завинаги в своя гроб в Медина, но гробът в Ерусалим, където Исус е бил в продължение на три дена, е празен и много хора са го видели как буквално се е възнесъл на небето.

Пророк Мохамед символизира сигурността и мира за милиони. Но самият той се нуждае от нашите молитви и прошения. Пет пъти дневно покорните мюсюлмани по целия свят се молят на Аллах за мир на техния пророк!

Беше ми ясно, че стигам до момента на решение. Онези маулви, при които занесох проблемите си, нямаха отговорите. Те само се ядосаха и заплашваха да ме изхвърлят. И все пак аз нямах намерението да вдигам бунтове, просто исках да знам. И сега съм сигурен, че съществуват хиляди и хиляди мюсюлмани в света, които имат също като мен тогава истинско желание да познаят истината.

11. Светлина в тъмното

Господин Маси беше приятен човек със сива коса. Живееше сам и винаги се радваше да ме види. В този определен ден той ме поздрави нежно и аз седнах в кухнята, докато той приготвяше чай за двама ни.

Когато чаят беше готов, се преместихме в хола и поседяхме мълчаливо, като отпихахме от парещата сладка течност.

На една близка масичка забелязах малка книжка и я взех. Наричаше се „Спасение", затова я отворих и прочетох няколко страници, докато господин Маси ме наблюдаваше. Нещо в брошурата ме подтикна да го попитам:

— Мюсюлманите вярват, че праведността и вярата в Аллах плюс нашите добри дела ще ни спасят.

Същото ли е за християнството?

Господин Маси поклати глава.

— Не, Масуд. Ние, християните, вярваме, че „Всички съгрешиха и никой не заслужава да се прослави от Бога“. Не можем да спасим себе си чрез дела на праведност, защото има само едно име, дадено под небето, чрез което можем да се спасим. Разбира се, това е Исус нашият Господ. Това е единственият начин да познаем благодатта на Бога, която носи спасение.

Той каза и още неща този ден, неща, които ми звучаха вярно. Почувствах, че получавам добри отговори на въпросите си и разговаряхме дълго.

Господин Маси беше преживял действително истината, за която ми говореше. Той бе дошъл първоначално от Индия в Пакистан по време на Разделението през 1947 г. и бе живял много години в някаква казарма. По-късно се преместил в Карачи и оттогава живееше тук. Жена му починала преди няколко години и явно те бяха имали няколко деца, но никое от тях не бе оживяло. И все пак върху лицето на този човек грееше светлината на вярата в Господ Исус и аз разбихах, че той познава много добре истината за нещата, за които говореше.

Когато станах да си вървя, го попитах дали мога да взема назаем малко книги, които сравняват ислямската и християнската доктрини, но за жалост той нямаше такива.

— Много трудно е да се намерят такива книги в Пакистан днес, Масуд. Има написани доста такива книги, но днес правителството ни не позволява те да се публикуват. Хората, у които се намерят, ще бъдат глобени строго.

За първи път чувах такова нещо и се изненадах, защото до този момент винаги си представях, че по тези въпроси човек е свободен да следва собствените си наклонности и да изучава каквото желае, особено по отношение на религията. Но господин Маси можеше да ми даде назаем няколко книги за християнската доктрина и ние тръгнахме заедно към вратата.

Точно когато излизах, той сложи ръка на главата ми за благословение и каза:

— Нека Бог те благослови, синко.

У дома господин Куреши ме чакаше. Той имаше добри новини за мен за постоянна работа. Каза ми, че е открил няколко вакантни места в Пощенските служби и че трябва да попълня незабавно молба за постъпване. Бях много доволен.

— Благодаря ви много, апа — заекнах аз, а той се усмихна на моята радост.

— Трябва веднага да изпратиш молбата, Масуд — настоя той и ми даде адреса.

— Хайде, ела сега да ядеш, че храната ще изстине.

Всички бяха в добро настроение. Госпожа Куреши ме погледна и отбеляза:

— Масуд, тези дни често ходиш да ядеш с християни. Когато идваш и ядеш с нас трябва да се измиваш внимателно и да рецитираш Калима в същото време, за да не омърсиш масата.

Говореше полусериозно, знаех, но аз го обърнах на шега.

— Апи, струва ми се, че не отиваш достатъчно далеч!

Тя ме погледна изненадано и аз хванах една чиния, обърнах я за да погледна печата на производителя на дъното.

— Ти знаеш, разбира се, че тези чинии са произведени в Народна република Китай. Там са комунисти, а те са още по-лоши от християните, защото изобщо не са хора на книгата. Мисля, че трябва да рецитираш целия Свещен Коран, преди да ядеш от тези чинии, не си ли съгласна?

И те всички избухнаха в смях.

Беше февруари 1972 г. и аз получих писмо от клона на Пощенските служби, че съм приет да започна работа при тях. Преди да бъда назначен, преминах през тримесечен курс и по тази причина изучаването ми страдаше. Но когато започнах редовните си задължения, открих, че съм свободен в края на осемчасов работен ден и мога отново да започна четенето си.

По този начин прочетох почти всички християнски книги, които ми даваха назаем различни приятели.

Щеше ми се да мога да чета на работното място, когато нямаше работа, но това, разбира се, бе невъзможно.

Работата беше, общо взето, отговорна и предимно надзорна. Заедно с други обучавани трябваше да науча пощенските области, райони и кодове, как да проверявам дали писмата не са отворяни, как да се грижа нищо да не се краде от писмата и т.н. Беше отговорна работа, но за мен часовете вървяха бавно, докато не оставах свободен да си тръгна за дома и да започна отново изследванията, които бяха толкова важни за мен.

Една вечер изучавах въпроса за греха и неговото начало. Бях удивен, че никъде в Корана не откривах да е записано Исус да е съгрешил и разбира се, в Библията Той можеше да запита неприятелите си: „Кой от вас ме обвинява в грях“ (Йоан 8:46).

Вярно е също, че Коранът не говори за греховността на Мохамед, макар да има няколко стиха като Сура 110 стих 3, където пише: „Пейте хваления на Господа и търсете Неговата прошка. Защото той е готов да показва милост.“

А на друго място, в Сура 48, стихове 1 и 2, Коранът казва:

Ето, ние сме ти дали сигнал за победа, че Аллах може да ти прости греховете, които са в миналото и които са в бъдещето и да усъвършенства милостта Си към теб и да те води във верния път.

Като гледах тези стихове, бях изненадан от явното различие, което съществуваше между учението на исляма днес — това че Мохамед бе без грях — и на откровението на Корана.

За мен стана ясно също, че Исус имаше съвършено различна представа за жените от тази, която учеше ислямът. Беше ми удивително как той защитаваше правата на жените. Учението му за развода например в Матей 5:31 и 32 бе напълно различно от това, изразено от исляма. Докато Исус защитаваше жените чрез учението си, Коранът учи нещо много различно:

Що се отнася за онези ваши жени, които са виновни в похотливост, призовете да свидетелстват четирима срещу тях. И ако те свидетелстват срещу тях, тогава ги затворете в къщата, докато смъртта ги вземе или Аллах им определи друг път (Сура 4 стих 15).

Ако това бе известното „равенство“, дадено на мюсюлманските жени, тогава аз мислех, че християнският път е много по-висш! Ислямът на практика дава предпочитание на мъжете, докато жените са по-скоро като предмети. Дори в рая според Корана за вярващите жени няма никакви радости. Мъжете има какво да очакват — до голяма степен все неморални неща — но за жените, Коранът мълчи. Открих, че се бунтувам срещу тази философия на неравенството, която държеше жените в толкова ниско поставено положение спрямо мъжете.

Седях мълчаливо на стола си и мислех. Точно тогава, докато наблюдавах, лекият ветрец подхваща страниците на Библията ми и ги задуха нежно, докато за моя изненада те се отвориха на един пасаж, който точно заговори на сърцето ми.

Излезте от нея, люде мои, за да не участвате в греховете ѝ и да не споделяте язвите ѝ; защото греховете ѝ стигнаха до небето, и Бог си спомни нейните неправди (Откр. 18:4-5).

Докато четях тези думи, потреперих вътрешно. Какво трябваше да направя? Не можех дори да се моля.

От едната страна бе мюсюлманското учение за рай, а срещу него се изправяха простите думи на Исус:

Защото когато възкръснат от мъртвите, нито се женят, нито се омъжват, но са като ангели на небесата (Марк 12:25).

Струваше ми се, че тези хора, които смятаха исляма за пълна система от закони и ред за целия живот, бяха сгрешили. Те провъзгласяват, че ислямът е освободил жените. Но това ли бе действителната свобода, която Бог даваше на жените, създадени от Него? Като си спомних, че мюсюлманските жени нямат право на развод със съпрузите си, но с тях могат да се разведат чрез трикратното повторение на формулата „Развеждам се с теб“, се ядосах, че трябва да е така.

Прииска ми се да извикам на улицата: „О, хора на исляма, идете и вижте разведените жени в нашето мюсюлманско общество. Вижте жените, които сега прекарват дните си в домовете на родителите си. Вижте ги по улиците, как просят и проституират сами, защото няма кой да се грижи за тях. Вижте мъката и нуждата на децата. Вижте ги, хора на исляма: тези изритани от домовете от своите съпрузи, неспособни да живеят достойно и правилно, защото не са приети.

Погледнете ги и се засрамете от нашето ислямско общество! Вижте тези жени, чиито мъже са се женили за много жени и не могат да се грижат за тях както трябва. Това не е ли беззаконие в името на чистотата на исляма?"

Четири стени на стаята ми се присмяха на моето безсилие. На кого бих могъл да кажа тези неща? Кой би слушал? Проплаках и извиках към истинския Бог: „О, мой Боже, покажи ми верния път!"

През всичкото това време работех като помощник на инспектора на Пакистанската пощенска служба. Задълженията ми бяха предимно да търся нелегални материали — или преминаващи транзит към други страни, или предназначени за Пакистан. Това бе срамно нещо, но открих, че много от колегите ми правят много незаконни неща. Например, когато намираха пари в пликовете (а пакистанският закон забраняваше да се изпращат пари в страната по пощата), вместо да ги предоставят на държавната банка на Пакистан, както изискваше правилото, те си ги прибираха. По същия начин порнографски материали и друга незаконна литература се прибираше, вместо да се унищожава. Получавахме молби от високопоставени служители, които искаха да им изпращаме порнографските списания и да запазваме чуждата валута за тях.

От мен се изискваше да търся също антиислямски материали и да докладвам за тях, за да бъдат унищожавани. Тъй като по това време бях много приятелски настроен към християнството, обикновено четях християнските списания и запазвах копия от адресите, за да мога да пиша на тези християни лично и по този начин скоро започнах да получавам многобройни списания от различни богословски гледни точки. Сега мисля, че това не ми е помогнало много, но по онова време бях доволен да уча каквото и да е от каквото и да е източник. Но сигурно съм попил и твърде много безполезни идеи. Заедно с други неща четях списания, които по-късно се оказаха списания на лъжливи секти на християнството, като мормони, йеховисти, групите „Само Исус“ и Християнска наука. Но тъй като също четях и здраво християнско поучение, Бог ми помагаше да размишлявам над истината и тя даде плод по-късно.

През всичкото време продължавах да сравнявам. Сравнявах ислямското ударение върху ритуалната чистота, когато някой идва при Бога, с християнската загриженост сърцето на покланящия се да бъде чисто. Йоан 4:24 ми говореше много ясно за това: „Бог е дух; и ония, които Му се покланят, с дух и истина трябва да се

покланят".

Мисля, че именно въпросът за Христовото разпъване на кръст бе това, което действително ме научи, че Бог може да ми покаже директно коя е истината. Имах няколко книги по това време, но истинското разбиране ми бе дадено от самия Бог. Чрез неговия Дух, вярвам сега, успях да видя от самия Коран, че Исус е бил разпънат, че е умрял и че се е възнесъл на небето. Това, струваше ми се, бе жизнено важно и аз извиках към Бога: „О, Боже, ако това само беше вярно, то не е далеч денят, когато аз ще бъда открит християнин, ще признавам, че ти си истинският Бог и Отец на Господ Исус Христос".

Тук ставаше въпрос за три идеологии. Първо християнското верую, което ясно утвърждаваше, че Христос, Месията, бе дошъл на Земята, бе разпънат на кръст, погребан и възкресен на третия ден и се бе възнесъл на небето след четиридесет дена. Аз разбирах това доста ясно. Освен него съществуваше ортодоксалното ислямско учение, че Исус Христос се е възнесъл на небето със своето неразпънато тяло.

И накрая ахмедските доктрини, които знаех от детството си, че Христос е бил разпънат, но той не е умрял на кръста, а по-скоро е припаднал, после е бил върнат в съзнание и е живял много години още в Кашмир.

Това, което ми се струваше объркващо, бе, че и двете ислямски групи „доказваха" възгледа си чрез Корана.

Ахмедските учения бяха в много отношения противоречащи си едно на друго. Те не можеха да се съгласят относно подробностите около Христовата смърт и аз бях готов да отхвърля изводите им по тази причина. Би ми отнело твърде много време да разказвам тук, но има поне три различни версии за смъртта на Христос и те в нищо не си съвпадат.

А Коранът? Там се казва в Сура 4, стих 157: „Ние убихме Месията Исус, син на Мария, посланик на Аллах. Те не го убиха, но така помислиха." Ислямът твърди, че е много срамно пророк да бъде убит, така че Исус да бъде разпънат на кръст е непоносимо. Но в стих 155 много ясно се споменава неверието на евреите и тяхното убиване на пророци. Така че, помислих си аз, как може един пророк да не бъде пророк, само защото е изгубил живота си заради призванието си? Всъщност на мен това ми се струваше нещо достойно.

Тогава каква е истината за Христовата смърт, запитах се аз? Явно отговорът е в Библията, тази Библия, в която много мюсюлмани не вярват, но в същото време използват за собствените си коментари и препратки. Отговорът е в Деяния на апостолите 2:22-36:

Израилтяни, послушайте тия думи... нека знае добре целият Израилев дом, че тогава Исуса, когото вие разпнахте, него Бог е направил и Господ, и Помазаник.

О, аз знаех, че мюсюлманите не са съгласни и с това. Някои казват, че Юда Искаротски е бил убит на негово място; други казват Симон от Кириная. Но аз знаех, че това не би могло да бъде вярно. Ако е Юда Искаротски, мислех аз, и ако, както твърдят мюсюлманите, Бог е направил така, че лицето му да изглежда като лицето на Исус в този момент, за да бъдат заблудени хората, това не би ли било непоносима заблуда? Нямах ли Юда да извика, да вдигне шум? Лъжец ли е Бог, че да участва в такъв маскарад? Цялото ми същество отказваше да приеме тази идея.

А какво да кажем за Симон от Кириная? Много мюсюлмани вярваха, че тъй като е носил кръста на Исус, хората са се объркали и са помислили, че е самият Исус и са разпънали всъщност Симон! Но отново умът ми отказваше да го вярва. Как би могъл Исус, истинският Божи Пророк, да допусне такава ужасна заблуда!? Беше немислимо. Освен това, ако историята за разпъването на Исус е вярна история, тогава какво да кажем за характера на учениците му? Как биха могли да лъжат по такъв начин? Как

можеха да проповядват за любов и покорство на Бога, ако знаеха, че са се съгласили да лъжат в такива огромни пропорции? Беше немислимо. Как би могло лицемери да имат плод на тази земя и в небето?

Не, беше моето заключение, Коранът и Хадит са съгласни, че Исус действително е бил разпънат, убит и взет при Бога. И открих за мое пълно удовлетворение, че що се отнасяше до Библията, Исус в собствената си личност бе изпълнение на старозаветните пророчества. Затворих книгите си, изследването ми бе към своя край и бе време да обмисля каква ще бъде следващата ми стъпка.

12. В светлината на Сина

Следващата неделя бях на църква с другите християни и пеех песента „Велик си Ти“ от цяло сърце! Думите кънтяха в душата ми и бях принуден да се изправя пред значението им, ако искам да бъда честен.

— Масуд — казах си аз, когато песента завършваше и всички седнахме — не можеш да държиш две дини под една мишница, не можеш да служиш на двама различни господари по този начин. Трябва да решиш. Кого ще последваш? Мохамед или Исус? Който и да е, трябва скоро да направиш своя избор, възможно най-скоро.

Знаех, че е вярно, но ситуацията ми бе много трудна. Беше ясно, че ако реша да последвам Исус Христос, ще бъда отхвърлен от семейството си и приятелите си завинаги и за да съм честен, трябва да призная, че все още имах малка надежда, че мога да продължавам с исляма, но като истински вярващ в Исус Христос.

В крайна сметка, изглежда имаше богословски проблем. Ислямът ме призоваваше да призная Единия истински Бог и Мохамед, неговия пророк, и да върша добри дела, за да се спася. Но ако последвам Христос, тогава той трябваше да извърши всичко, нямаше как сам да спася себе си.

Ислямът искаше да ми казва как да угаждам на Бога, но християнството наблягаше на това, което Христос бе направил, веднъж и за всички, за да помири човечеството с Бога. Осъзнавах, че грешната ми природа правеше невъзможно да угодя на Бога сам.

Коранът се представяше пред мен като ръководство за онези, които са набожни, онези, които не са лоши или зли, но Библията много ясно показваше, че е Слово на живот за грешниците, от които дори великият апостол Павел можеше да каже: „Аз съм главният“.

Най-вече, Личността на Христос бе фокусът. Без него цялото здание на християнството щеше да се сгромоляса като кирпичена сграда при земетресение. Но Мохамед е описан в Корана просто като „вестител, каквито е имало преди него“ (Сура 3 стих 144). Имаше такава разлика в техните личности.

Когато проповедникът започна да говори, аз видях себе си като човек, оставил всичко, за да търси истината. И сега, когато ми се струваше, че съм я намерил, бях приклепен от две могъщи противоположни сили. Колебаех се да скоча напред, но когато погледнех назад, виждах само мъката и легализма на исляма. Чувах Христос пред себе си: „Последвай ме и ще ти дам почивка“.

Но през същото време се страхувах какво ще си помислят за мен семейство Куреши. Щяха ли да ме сметнат за неблагодарник, който бе злоупотребил с тяхното гостоприемство и доброта?

Никога не бях преживявал такава грижа и любов, както в този дом. Те бяха посрещнали нуждите ми, когато бях безпомощен, изгубен и умиращ. Дори сега те ми се струваха със своята доброта като „ангели“ — вестители от Бога, които носеха

физическа помощ, както враните носеха хляб на Илия, когато се криеше от Ахав. Какъв щеше да бъде резултатът, ако сега им признаех, че ставам християнин? Същето ми се люшна в несигурност.

Четях едновременно и Библията, и Корана, като очаквах светлина и от двете. Ходех на църква, но също редовно посещавах джамията. Слушах християнските пастори, но също и маулви. И през всичкото време знаех, че трябва да взема решение.

Имах радио в стаята си. То принадлежеше на семейство Куреши, но те ми бяха позволили да го използвам, откакто бях заживял у тях. Редовно слушах предаванията от Далекоизточната радиоразпръскваща агенция (ДРА), откакто господин Маси ми бе казал за тези програми.

Семейство Куреши го слушаха понякога, но не бяха много заинтересувани, а вечерните програми се улавяха трудно, тъй като радио Москва предаваше на почти всяка честота.

Една сутрин слушах радиото, докато се готвех за работа. Един проповедник говореше за небесното царство. Заслушах се само с едно ухо, но в края на проповедта той спомена няколко стиха от Библията, които ме шокираха:

И тъй, не се безпокойте и не думайте: Какво ще ядем? или: Какво ще пием? или: Какво ще облечем?... понеже небесният ви Отец знае, че се нуждаете от всичко това. Но първо търсете Неговото царство и

Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави. Затова не се безпокойте за утре, защото утрешният ден ще се безпокои за себе си. Доста е на деня злото, което му се намери (Матей 6:31-33).

Тези думи се забиха право в сърцето ми. Колко добре познава Отец сърцата на своите деца, помислих си аз. Само Той би могъл да знае, че аз се страхувах да не ме изгонят от дома на Куреши, да скитам отново насам-натам, без подслон и храна. Само той можеше да знае, колко ми пречеше тази мисъл. Сега разбрах, че ако се изисква от мен, аз бих могъл да приема и това.

В този ден си взех три дена отпуска от работа и всичките дълги часове продължавах да чувам думите от Евангелието от Матей в ушите си. Не вярвам да съм се молил по цял ден. Чаках Бог по някакъв начин да ми се разкрие (сякаш не го бе направил вече!). Сега виждам, че това не е било мисъл от Бога. И други думи от Библията дойдоха неканени в ума ми: „Толкова време съм с вас и не познаваш ли ме?“ (Йоан 14:9).

Отворих Библията, намерих тези думи в Евангелието на Йоан и прочетох внимателно целия абзац (Йоан 14:5-9). Думите сякаш се отнасяха изцяло за мен и аз се почувствах разкъсан, неспособен да оставя всичко и да му се доверя напълно.

Пред мен стоеше едно огледало, но аз не можех да понасям да погледна себе си в лицето. Навсякъде се чуваше суетенето на семейство Куреши, докато влизаха и излизаха, но аз бях сам със своите мисли и страхове. В ума си отново премислях изследването си и не виждах изход за себе си. Беше толкова ясно.

Същият Бог, който ми бе казал от детството ми: „Учи в това училище сега, а когато го завършиш, ще те приема в своето училище“, бе готов да го направи — а аз се страхувах. Същият Бог, който с любов нареждаше обстоятелствата, за да мога да откроя истината, ме чакаше, а аз се дърпах назад. Дали нямаше опасност да го изпитам твърде много, помислих с внезапна паника? И объркан, избухнах в сълзи.

Близо до изтощение, сигурно съм заспал, защото изведнъж светлина блесна в стаята и на трескавия ми ум се стори, че стената изчезна. Пред мен стоеше една стара, стара сцена, която познах веднага и след като я видях, си спомних случката от 20 глава на Евангелието от Йоан. Видях как Тома седи с другите апостоли. Той изглеждаше разтревожен и изпълнен със съмнение. Тогава изведнъж съзрях Исус сред тях и Той им

каза: „Мир вам“. Забелязах, че устата на Тома се отваря от изненада. Тогава Исус казва на Тома:

„Дай си пръста тук и виж ръцете Ми; дай ръката си и тури я в ребрата ми; и не бъди невярващ, а вярващ“.

Точно в този момент Тома падна в краката на Исус и рече: „Господ мой и Бог мой!“. При тези думи Исус го взе за ръка, вдигна го на крака и му каза: „Тома, понеже видя, ти повярва: блажени ония, които без да видят са повярвали“.

Сцената избледня и изчезна. Намерих се сам в стаята си и започнах да премислям това, което бях видял в съня си. Разбрах съвсем добре какво бе посланието към мен. Аз бях като Тома, скептик и невярващ и сега Исус ми бе показал, че все още ме обича и ме кани да го последвам.

Изведнъж изпитах голяма мъка. „Той е бил на вратата на сърцето ми през цялото време, прошепнах аз високо, а аз не съм му отварял.“ Почувствах, че Сатана бе спечелил лесна победа, защото аз не внимавах за него. Как е възможно да слушам него, когато Господ на цялата вселена чука на вратата на моето сърце?

Бавно изгря светлината, аз се отпуснах на колене и извиках: „О, Господи, вярвам. Прости моята упоритост и скептицизъм и ме приеми.“ И чух нежен глас в мен да казва: „Ония, които любя, аз ги изобличавам и наказвам; затова бъди ревностен да се покаеш“ (Откр. 3:19).

Изправих се на крака променен човек. Струваше ми се че цялото ми същество пееше: „Велик си Ти“ и никога не бях познавал такъв мир, почивка, сигурност както тази вечер, 26 април 1973 г. След повече от две години изследване и изучаване открих тяхното изпълнение в откровението на своята душа, че Исус Христос бе моят Господ и моят Бог, за слава на Бога Отца.

Още на следващия ден отидох да видя господин Маси. Той не си бе у дома, затова седнах в един близък ресторант, докато дойде. На сърцето ми бе леко. Когато отново позвъних, той се появи на вратата, много изненадан да ме види.

— Хей, Масуд, изглеждаш по-различно днес — отбеляза той и аз радостно го уверих, че е така!

Той ме взе за ръката, въведе ме в къщата си и ме покани в гостната. Не бях сядал там преди и си спомням, че ми се стори много приятна стая, с прясно боядисани стени и домашна атмосфера.

Господин Маси ми говореше:

— Как върви изследването ти на Библията, Масуд? — попита ме той любезно.

Погледнах го право в очите и отговорих с думите на етиопския евнух:

— „Какво ми пречи да се кръстя?“ (Деян. 8:36) Той разбра какво имам предвид, но отвърна на погледа ми без усмивка.

— Знаеш ли какво означава това, Масуд?

— Знам — казах аз — и Бог ще ми помогне.

Но господин Маси още бе притеснен.

— А смъртта, Масуд? — попита той припряно. — „Всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога“ (Йоан 16:2).

Но Божият мир бе толкова реален в този момент.

— Дори тогава ще помня Христос, който каза: „Отче, прости им, защото не знаят какво правят“ (Лука 23:34).

Като чу тези думи, той дойде към мен и ме прегърна, като ме притисна много здраво към себе си. С ръцеоколо мен, той се помоли за мен и когато свърши, се отдалечи крачка назад, като още ме държеше.

— Това е щастлив ден за мен, Масуд — каза той.

Приказвахме за моето кръщаване. Той сподели, че ще уреди нещата и ще говори

с пастора за това, но аз настоях да отидем веднага при него. Тръгнахме заедно към църквата и разговаряхме с господин Винсент. Той изрази радостта си от резултата на моето изследване и в крайна сметка решихме, че кръщението ще се извърши следващата неделя. Бе на мнение, че трябва да бъде кръстен само пред няколко християни, но аз настоях да стане по време на обичайната служба, така и стана.

Беше неделя вечер, 29 април 1973 г. Църквата бе пълна с поклонници, когато бе обявено, че ще има кръщение тази вечер. Всички се огледаха, когато се изправих и тръгнах напред към амвона. Зад мен застана господин Маси. Бях представен накратко от амвона от господин Винсент, макар че не се каза много за произхода ми. Разбира се, бе явно, че съм мюсюлманин, който иска да бъде кръстен, и това само по себе си бе необичайно. Всъщност това бе последното кръщение, което господин Винсент извърши в Карачи, защото веднага след това бе преместен в пакистанската църква в Саутхол, Лондон, и по-късно почина там.

Когато службата за кръщение започна, умът ми се носеше и размишляваше за учениците на Исус, на които бе заповядано:

Идете, прочее, научете всичките народи и кръщавайте ги в името на Отца и Сина, и Святия Дух, като ги учите да пазят всичко, що съм ви заповядал (Матей 28:19-20).

Докато ме кръщаваха, чувах далечния глас на господин Винсент.

— Кръщавам те в името на Отца и Сина, и Святия Дух.

Преди няколко години тези думи нямаха никакъв смисъл за мен, но днес чувствах, осъзнавах какво казва Писанието:

Ние всички, които се кръстихме да участваме в Исуса Христа, кръстихме се да участваме в смъртта Му. Затова чрез кръщението ние се погребяхме с Него да участваме в смъртта, тъй щото както Христос биде възкресен от мъртвите чрез славата на Отца, така и ние да ходим в нов живот (Римл. 6:3-4).

След службата всички се събраха около мен да ме поздравят. Господин Маси ме запозна с различни приятели и в суматохата бяхме разделени. След като повечето от хората си бяха тръгнали, аз реших да го изчакам пред църквата и докато седях там, забелязах три млади момчета да приказват заедно. Едно друго момче се присъедини към тях и не можех да не подслушам разговора.

— Откога ви чакам, а вие още сте тук — започна то, като се оглеждаше. — Какво има? Късно ли свърши службата?

— Да, приятелю — каза едно от момчетата. — Днес един мюсла [обидно име за мюсюлманин] стана християнин.

Младежът се интересува.

— Къде е сега? — попита той. — Нека го видим.

— О, не бяхме на служба — казаха те. — Тъкмо идваме от дома на Кошал и не сме го видели.

Но ще го срещнем някой ден, предполагам.

Колко бързо идва обезсърчението! Като чух да ме наричат с това ужасно име, сърцето ми се сви и бях готов да се измъкна, когато господин Маси се подаде иззад ъгъла. Той забърза към мен.

— А, ето те, Масуд — каза той с усмивка. — Ела да се запознаеш с тези млади момчета.

Беше ясно, че те познаваха добре господин Маси и зяпнаха от изненада, малко смутени, когато им бях представен. Разбраха, че сигурно съм ги чул и притеснено пристъпваха от крак на крак.

Вечерта, когато се прибрах у дома, бях малко уплашен, че може би семейство Куреши ще ме разпитват, но всичко бе както обикновено.

Стаята ми както винаги бе чиста и подредена, а книгите, които бях оставил да лежат разпръснати по леглото, бяха прибрани по местата им. Всичко бе толкова уютно и все пак се замислих дали ще мога да продължа да живея на това място, където бях толкова щастлив. Когато излизах от банята, след като се бях преоблякъл, забелязах на гърба на един стол Я Намаз, молитвеното килимче, на което мюсюлманинът казва молитвите си, когато не може да отиде в джамията. Помислих за многото пъти, когато се бях молил, коленичейки на това килимче, и се замислих за любезността на госпожа Куреши, която ми го бе подарила преди година — специален подарък от святия град Медина. Колко пъти съм се молил, коленичейки на него: „Боже, покажи ми верния път“.

С решителен жест взех килимчето от стола и го пъхнах в шкафа. Слава на Бога, вече бях на верния път и можех да идвам при Бога по всяко време, където и да е, при всякакви обстоятелства.

Чувствах се свободен!

Ами Корана, запитах се аз? Очите ми се насочиха към много изучаваната книга на бюрото ми.

Трябва ли и той да отиде в шкафа и да бъде забравен? Няма ли да имам нужда от Него? В сърцето си знаех, че не мога да направя това. Тази книга бе свидетелство за моите мюсюлмански приятели.

Знаех, че когато бъда запитан за вярата си, ще мога да им разкажа как съм научил за Исус Христос от страниците на тази книга. Именно Коранът ме караше да продължавам да търся истината и реших, че ще му дам място в своето свидетелство. Тази вечер преди да заспя, отворих Библията си и прочетох от Матей 10:16-23:

Ето, аз ви изпращам като овце... Защото истина ви казвам: Няма да изходите Израилевите градове, докле дойде Човешкият Син.

Благодарих му за това слово, обърнах се и заспах като дете.

13. Нататък

Не след дълго семейство Куреши забелязаха, че не посещавам джамията за молитви и не се моля у дома по ислямския обичай. Започнаха да подозират, че съм изгубил вярата си и един ден господин и госпожа Куреши ме попитаха направо. Не можех да отрека и признах, че съм станал християнин. Те се разстроиха много и през следващите няколко седмици отношението им към мен се промени драматично.

По това време слухът вече бе плъзнал в службата ми, че съм повярвал в Христос. Някои от колегите ми мислеха, че съм излъган от някой чужд мисионер, който ми е обещал добра работа или да ме вземе в чужбина, ако се откажа от исляма. Но някои все пак ми задаваха искрени въпроси и това бе чудесна възможност да споделя какво означава Христос за мен.

Споровете у дома продължаваха обаче, както и в службата ми, и един ден, като осъзнах, че необратимо съм се предал на Христос, семейство Куреши ми заявиха, че е време да се преместя и да устроя сам живота си.

Трябваше да прекарам последната нощ в помещенията за слугите и това ме накара да почувствам, че още една глава от живота ми се затваряше. Тази вечер, когато коленичих за молитва, казах на своя небесен Баща: „Отче, ако е волята ти да бъда отново на пътя, нямам възражения“.

Почувствах, че Той прие тази молитва и когато лягах да спя на твърдия под, за първи път от почти четири години, прекарани със семейство Куреши, в мен нахлуха спомени от миналите дни.

Накрая заспах и когато се събудих, бе ден. Върхлетя ме нерешителност, докато си мислех: „Масуд, все още има време. Отиди и поискай прошката им и се помири с това семейство, което те обича.

Помисли от какво се отказваш. Помисли за работата си, за бъдещето...". Но тогава си спомних Исус Христос, как обикаля в пустинята четиридесет дни и нощи. Спомних си думите му към Сатана: „На Господа своя Бог да се покланяш и само Нему да служиш".

Скочих веднага, грабнах бързо чантата си и се измъкнах тихичко от стаята. На вратата спрях и огледах къщата, която бе дом за мен толкова дълго, но в следващия момент бях на улицата.

Тръгнах надолу по пътя.

Не погледнах назад.

През годините откакто станах християнин роднините ми, приятелите ми и колегите ми често са ме обвинявали, че съм изменник на родината си, че не съм покорен на родителите си и в богохулство, защото съм вярвал в три бога. Това пълно неразбиране на християнската вяра и на Библията, която толкова много мюсюлмани действително се страхуват да четат, предизвиква болка в сърцето ми. Ясно пише, че християните трябва да се покоряват на земните власти (1 Петр. 2:13-14), да почитат родителите си (Изход 20:12) и да вярват и уповават на единия истински Бог (Матей 22:37).

Дори събратя християни са се отнасяли към мен с подозрение; някои, защото не съм член на тяхната конкретна деноминация, други, защото вярват, че съм станал християнин само заради материална изгода, а трети, защото ме смятат за агент на правителството, изпратен да шпионира църквата!

Където и да ходя, винаги свидетелствам за любовта си към Господ Исус и това често е струвало работата ми. Отново и отново са ме изгонвали от работа или от квартирата ми с думите: „Махай се, мръсен метачо, и не се връщай повече!" Но във всичко това съм чувствал голям мир. Аз си спомнях и споделях отхвърлянето, което Христос бе страдал, и често Божият Дух ми даваше слово в ума, за да ме утеши и укрепи: „Истина, истина ви казвам, ако житното зърно не падне в земята и не умре, то си остава самотно; но ако умре, дава много плод" (Йоан 12:24).

Притеснения, гонения, страдания, да, със сигурност съм преживял всичко това. Хората ме питат: „Задоволяваш ли се наистина с този скитнически живот? Готов ли си да живееш като беглец до края на дните си? Това ли бе целта на твоите изследвания?"

Не, целта на моите изследвания бе да намеря истината, тази истина, която щеше да ме освободи от празния начин на живот, предаден от бащите ми. И сам Бог отвори сърцето и ума ми за верния път, пътя, избран от Него преди сътворението на света, чрез който човечеството да се помири с Него — Исус Христос, който сподели нашата човешка природа, за да унищожи чрез смъртта си Сатана и да освободи онези, които цял живот са били държани в робство.

Откакто станах християнин, осъзнах още по-ясно своята нищожност, но в същото време знам, че в Божиите очи моята стойност е огромна. Ето защо Той ми споделя чрез Словото си:

Затова ви казвам: Не се безпокойте за живота си, какво ще ядете и какво ще пиете, нито за тялото си, какво ще облечете. Не е ли животът повече от храната и тялото от облеклото? Погледнете на небесните птици, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират; и пак небесният ви Отец ги храни. Вие не сте ли много по-скъпи от тях? (Матей 6:25-26).

Знам, че този живот не е мое притежание. Аз съм го предал доброволно на Исус и Той знае кое е най-добро за мен. Макар да изгубих земното си семейство и макар

срещу мен да са били отправяни заплахи, моят Господ ме утешава:

Не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият; но по-скоро бойте се от оногова, който може и душа, и тяло да погуби в пъкъла.

Не продават ли се две врабчета за един асирий? И пак ни едно от тях няма да падне на земята без волята на Отца ви... Не бойте се, прочее, вие сте много по-скъпи от врабчетата (Матей 10:28-29, 31).

Във всички трудности, смущения и изкушения, в самотата, умората и разочарованието, Той е бил този, който е идвал да ни освободи и ние Го хвалим за това. Също като апостол Павел мога да кажа: макар да съм бит, не съм убит; макар понякога да скърбя, въпреки това винаги имам радост; макар да съм беден, получавал съм възможност да направя много хора богати чрез споделяне на евангелието; макар да нямам нищо, все пак като Божие дете притежавам всичко; трябва ли да умра, пак ще живея. Всичко считам за загуба в сравнение с превъзходящото величие на това да познавам Христос Исус моя Господ. Той не иска никой да погине, но иска да се спасят всички и да достигнат до познание за истината (виж 1 Тим. 2:3-4).

„Днес ако чуете Неговия глас, не закоравявайте сърцата си" (Евр. 4:7; Псалми 95:7-8).